GÜNEŞ BAKAN

AYDIN FEN LİSESİ KÜLTÜREL
ÖĞRENCİ DERGİSİ

YIL 2020
29. SAYI

"Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir."

M. Atatürk

AYDIN FEN LİSESİ
Kültürel Öğrenci Dergisi
Sayı 29 - 2020

Sahibi
Aydın Fen Lisesi adına
Okul Müdürü
Uğur Güleç

Genel Yayın Yönetmeni
Emine Altınsoy
Esin Çarmıklı
Esra Yıldırım Hazar

Danışma Kurulu
Emine Tiriç
Gül Arpa
İsmail Güngör

Editör
Ali Raşit AKALP
Ayşe Şevval DEMİR
Cennet Sedef TUFAN
Simge AKGÜL

Kapak Tasarımı
Simge Akgül

Grafik Tasarım ve Baskı

Yazışma Adresi
Aydın Fen Lisesi
Kültürel Öğrenci Dergisi Günebakan
Girne Mah. 2203 Sk. No:4 09000 AYDIN
Tel:0256 219 1498 Fax:0256 219 2366
www.aydınfenlisesi.k12.tr

Tamamen Aydın Fen Lisesi öğrenclerine özgün eserleri ile bakış açılarıyla hazırlanan Günebakan, Milli Eğitim Bakanlığı Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'ne uygun olarak Kültür, Edebiyat, Yayın ve İletişim Kulübü tarafından yayına sunulmaktadır.
Dergi içindeki yazı, çizim vb. tüm eserlerinsorumlulukları eser sahiplerine aittir.
Ücretsiz olarak dağıtımı yapılan bu dergi üzerinden hiçbir maddikazanç elde etmemektedir.
Dergi içindeki yazı, çizim vb. tüm eserlerinsorumlulukları eser sahiplerine aittir.
Ücretsiz olarak dağıtımı yapılan bu dergi üzerinden hiçbir maddikazanç elde etmemektedir.

Editörlerden,

Bambaşka bir hayat 14'ümüzde sarıp sarmaladı küçücük yüreklerimizi. Yepyeni hayaller ,dostluklar, yollar derken çoğumuz bir anda yabancı bir şehirde yabancı insanlarla yüz yüze bakarken bulduk kendimizi. Gençliğimize doğru koşa koşa ilerliyorduk deli gibi kaynıyordu kanımız, soluk almak için bile zaman kaybetmek istemiyorduk. Herkes birbirini tanıma heyecanını yaşarken derslere yetişmek gayretinde ya da spor yapmak için çaba verirken biz editörlüğe aday olmaya karar verdik. Aydın Fen Lisesinde geçen 4 yıl... Sayfalar dolusu anı... Kırgınlıklarımız, sevinçlerimiz, umutlarımız... Koskoca bir aile olmak... Akıp giden senelerin içerisinde kazandığımız onlarca arkadaş... Ve tüm bunlardan geriye kalan bu dergi... Aslında anlatacak çok şeyimiz var sizlere. Bir dergiye sığmayacak kadar çok şey... Büyük bir heyecanla başladığımız AFL maratonunda sona doğru yaklaşırken son bir anı bırakıyoruz sizlere. Zamanın nasıl geçtiğini anlamazken biz de geçip gidiyoruz AFL' den. Geçen her senede birileri eksiliyor, onların yerini yeni gelenler dolduruyor. Şimdi eksilen taraf biziz. Bakalım yerimize kimler gelecek? Geçen her gün bizi daha da heyecanlandırıyor. En ufak bir şeyi unutmamak için sürekli birbirimizi yokluyoruz. Bazıları ufak bir tebessüm konduruyor yüzümüze, bazıları da birkaç damla gözyaşı bırakıyor yüreğimize.

Bu yıl da konumuzu "Ayna" olarak belirledik ve uzun soluklu br maceraya çıktık. Bambaşka bir rüya oldu bizimkisi tüm fedakârlıklarla tüm sevgi dolu buluşmalarla efsaneye imza attık. Hadi gelin AYNA tuttuğumuz bu yıllara hep beraber göz atalım.

içindekiler

Dergimizin İçindekiler

Güncel

Mezunlarımız

Edebiyat

Tarih

Araştırma

Eğlence

Kitap & Film

Üzerine tıklayarak istediğin sayfaya gidebilirsin.

Dergimizin online versiyonuna ulaşmak için QR kodu taratınız.

Kıymetli okurlarımız;

Öncelikle Aydın Fen Lisesi Ailesi adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Öğrencilerin okumak, öğretmenlerin çalışmak için özendiği, ülkemizin emsal okulları arasında seçkin bir yere sahip olan Aydın Fen Lisesinde olmanın onur ve mutluluğunu yaşadığımı belirtmek isterim.

Okulumuz eğitim öğretime başladığı 1997 yılından itibaren başarılı ve çok yönlü yetiştirdiği örnek öğrencileri kaliteli eğitimi bireysel ve kitlesel başarıları öğrencilere sağladığı huzurlu ve güvenli ortalamı ile ülkemizin nadide okulları arasında yer almaktadır. Ne mutlu ki atalarımız bize huzur içinde, güvenle yaşadığımız bir ülke emanet etmişler. Bize bırakılan bu emaneti şerefle koruyup gelecek nesillere daha muasır bir şekilde teslim etmek en önemli görevimizdir. Bugün istiklal kaygısı olmayanların, yarın istikbal ile ilgili beklentileri hayalden ibarettir. 19 Mayıs 1919'da Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a çıkması ile başlayan, milli mücadelemizin 100. Yıl dönümünde; ülkesine ve milletine bağlı, milli ve manevi değerlerine sahip çıkan gençler yetiştirebilmek bizler için onur kaynağıdır. 100 yıl önce ülkemiz için nasıl mücadele edilmişse bugün de aynı inanç ile mücadelemize devam etmek zorundayız. Çünkü o gün bizi bölmek isteyen zihniyet bu düşüncesinden vazgeçmemiştir, vazgeçmeyecektir. Ülkemizin yükselişini önlemek isteyen bu zihniyet her seferinde farklı bir kılığa bürünerek karşımıza çıkmaktadır ve çıkacaktır. 15 Temmuz'da yaşananlar bunun en çarpıcı örneği olmuş dünya tarihine altın harflerle yazılacak bir mücadele örneği sergilenerek istiklaline sahip çıkan yüce Türk milleti tarafından bertaraf edilmiştir.

Ülkemizin istikbalde çok şeyler beklediği tüm öğrencilerimizin Atatürk ilke ve inkılapları ışığında yöneticilerinden ve öğretmenlerinden aldıkları bilgi ve eğitimle memleketimizi Atatürk'ün hedef gösterdiği muasır medeniyet seviyesine yükseltmek için çok çalışacaklarını ve böylelikle yüce milletimizin refah ve mutluluğuna katkıda bulunacaklarına yürekten inanıyorum.

Bu yıl okulumuzdan mezun olacak tüm öğrencilerimizin girecekleri sınavlarda ve hayatta başarılı olmalarını diliyorum. okulumuzun bu konuma gelmesinde ve özveride bulunarak uzun soluklu bir çalışmanın sonucunda "Günebakan" isimli dergimizin 29. sayısının basıma hazırlanmasında emeği geçen tüm öğretmen, öğrenci, okul aile birliği üyeleri ve çalışanlarımıza teşekkür ediyorum.

Aydın Fen Lisesi Müdürü
Uğur GÜLEÇ

gurur tablomuz

SIRA	ADI SOYADI	ÜNİVERSİTE	PROGRAMIN
1	DENİZ BATU ERBİL	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜH.
2	SİMAY KARTAL	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
3	HASAN YAĞIZ KILIÇ	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
4	EFİLİ LEYLA YILDIRIM	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	İŞLETME
5	ALP ÜNAL AYHAN	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	SİYASET BİL. VE ULUSLARARASI İLİŞKİLER
6	MELİKE ÇEVİRİCİ	KOÇ ÜNİVERSİTESİ	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ
7	ÖMER OĞUZHAN BULUT	ODTÜ	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MÜH.
8	MUHSİN ZAHİD SARDOĞAN	ODTÜ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
9	MERTCAN ÖZ	ODTÜ	MAKİNA MÜHENDİSLİĞİ
10	ATEŞ EMİR ELTUTAR	ODTÜ	HAVACILIK VE UZAY MÜH.
11	ABDULLAH CAN GÜL	ODTÜ	HAVACILIK VE UZAY MÜH.
12	ALPER ÇETİN	İTÜ	BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
13	KAĞAN DİKMEN	İTÜ	ELEKTRONİK VE HABERLEŞME MÜH.
14	EMİR HAN ERKİN	İTÜ	MAKİNA MÜHENDİSLİĞİ
15	BİLGE NUR GÜNEŞ	İSTANBUL ŞEHİR ÜNV.	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ (BURSLU)
16	MERYEM UYGUN	KOÇ ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ
17	SADIKHAN BEŞPARMAK	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ
18	ZEYNEP ATAY	İSTANBUL ÜNV.	TIP FAKÜLTESİ (İNGİLİZCE)
19	SEMA NUR KİBRİT	ANKARA ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ (İNGİLİZCE)
20	AYŞE KOCAKAPLAN	EGE ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ
21	ŞAKİR ENES YILMAZ	EGE ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ
22	UMUR AYDENİZ	EGE ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ
23	İLAYDA AYDIN	EGE ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ
24	ARDAHAN AKMAN	EGE ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ
25	BORAN CEM GÜREL	EGE ÜNİVERSİTESİ	DİŞ HEKİMLİĞİ
26	EZGİ ŞAHİN	EGE ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ
27	BURAK ÜNAL	EGE ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ
28	GÜL HİLAL GÜRLEKCE	9 EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ
29	BERKE KAŞ	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ
30	BİRCE DÖNMEZ	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNV.	TIP FAKÜLTESİ
31	HASAN EMİRHAN ŞAHİN	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNV.	TIP FAKÜLTESİ
32	CEREN AKÇAKAYA	İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNV.	TIP FAKÜLTESİ
33	EGE GÜLÇE ÇETİN	İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNV.	TIP FAKÜLTESİ
34	BARTU SARIBAŞ	CELAL BAYAR ÜNV.	TIP FAKÜLTESİ
35	ZÜLAL AKIŞ	CELAL BAYAR ÜNV.	TIP FAKÜLTESİ
36	ALİ EREN HAN	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNV.	TIP FAKÜLTESİ
37	MUSTAFA ARDA DUMAN	BURSA ULUDAĞ ÜNV.	TIP FAKÜLTESİ
38	SUDE ÇAM	AHİ EVRAN ÜNV.	TIP FAKÜLTESİ
39	ŞERİFE YILMAZ	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	TIP FAKÜLTESİ
40	ZEYNEP ÇOBAN	EGE ÜNİVERSİTESİ	DİŞ HEKİMLİĞİ
41	İLAYDA ÖKDEM	EGE ÜNİVERSİTESİ	ECZACILIK
42	AYBÜKE ASKAN	İSTANBUL ŞEHİR ÜNV.	HUKUK (BURSLU)

BİTEG

Açılımı Bilim ve Teknoloji olan AFL mezunlarının emek vererek kurduğu ve öğrencilerinin devam ettirdiği bir topluluktur BİTEG. Peki, neler oluyor bu BİTEG 'de? Her zaman yaşanan bir giriş: Karanlık, sessizlik, telaşlı yönetim kurulu üyeleri, meraklı yeni üyeler ve heyecanlı sunum sahibi... Sunumun her sayfasında resimler eşlinde bir sürü farklı bilgiler aktarılıyordu. Asıl sıradanlığın dışında olan ise bunları aktaran ne 50-60 yaşındaki profesör ne de 30-40 yaşındaki öğretmenlerdendi. Sunumun sahibi bizlerdendi. Burada her şey öğrencilerle oluyordu. Yönetimi, sunumu, izleyicileri... Amaç bizlerin de bir gün bu sahneye çıkıp ilgi alanlarımız ya da herhangi bir konuda bilgilerimizi aktarmaktı. Bu deneyimi yaşamak, bu öz güveni kazanmaktı. Ayrıca en etkileyici olanı ise bu paylaşılan bilgilerin büyük bir kitle ile tartışabilme imkânının olmasıydı.

Aralarda ise çayını, kahvesini ve kekini alan yerine geçip sunum ile ilgili tartışmaya başlar çoktan.Sonuna gelindiğinde ise sunum hakkında sorularımızın olup olmadığı sorulur, sayısız el havaya kalkardı. Bunlar yöneltilir, ilk olarak sunum sahibi ardından tüm dinleyiciler beraber sorular hakkında tartışır, fikirler belirtirdik. Sonra da haftaya yapılacak sunum için cesaretli üyeler aranır. İlk zamanlar bu bölüm bizim için çok zordu.Tabii ki de ileride BİTEG'in bu kaygılarımızı, çekingenliğimizi, öz güvensizliğimizi kıracağını bilmiyorduk: tek kişilik sunumlar, 10 dakikalık çoklu sunumlar, iki kişilik sunumlar, üst ve alt dönem sunumları, mezun, uzman kişilerin sunumları bu çekingenliği kırmıştı. BİTEG bizi biz yapmıştı.

GLT

Iki sene önce Furkan Elmalı ve Selin Barlak tarafından kurulan Genç Liderler Topluluğu bu se: de toplantılarını daha büyük bir ilgiyle gerçekleştirmeye devam ediyor.
Topluluğa sene başında kayıt yaptırarak girebiliyorsunuz. Kayıt sırasında cüzi bir miktar kayıt ücreti talep ediyoruz bu sayede tüm sene boyunca toplantı aralarında çay ve kahve servisi sunabiliyoruz.

Topluluk "liderlik" için en önemli özelliklerden biri olan iletişim yeteneğini geliştirmeyi hedefliyor. Bu kimi zaman fikrini etkili bir şekilde ifade etmeyi kimi zamansa karşındaki kişinin fikirlerine karşı anlayışlı olmayı gerektiriyor. Toplantılar çoğu zaman sakin ilerlese de sinirlerin gerildiği anlar da olmuyor değil. Fakat topluluğumuz vizyonu gereği asıl böyle anlarla baş edebilenlerin gerçek liderler olabileceği bilincini kaybetmiyor.
Tüm bunların yanında kimi zaman katılımcılar ve yönetim kurulu olarak hatalar yapılsa da herkesi topluluğumuzun diğer bir özelliği olan "genç" kelimesine odaklamak istiyorum. Genciz, eleştireye açığız ve en önemlisi öğrenmeye açız.

FLL

LITTLE ROOM, geçen seneki adıyla ARES'97 aslında bir kulüp değil. Her okulun sahip olduğu voleybol ya da futbol takımı gibi bir takım. Bu takım yani LITTLE ROOM iki senedir First Lego Leauge adlı uluslararası turnuvada yarışmakta. FLL First ve Lego şirketlerinin bir araya gelip oluşturduğu bir turnuva. Bunun Türkiye ayağını ise Bilim Kahramanları Derneği Bilim Kahramanları Buluşuyor adı altında düzenliyor. Bu turnuvada ilk olarak bölgesel yarışıyorsunuz. Sonra ulusalda. Ulusalı geçerseniz uluslararası turnuvada ülkenizi temsil etme hakkına sahip oluyorsunuz. Her sene farklı bir ülkede gerçekleşen uluslararası turnuva 2019 yılında Türkiye İzmir'de gerçekleşti. Yaklaşık 1 haftalık süreçte her ülkeden binlerce çocuk bir arada kodlayarak eğlendi. Peki biz geçtiğimiz senen ne yaptık? Geçtiğimiz sene konumuz "uzay"dı. Ortaklar Fen Lisesi'nde bulunan kardeş takımımız ile beraber İzmir'de bölgesel turnuvada yarıştık. Ulusal turnuvaya geçemedik fakat turnuvanın bir diğer aşaması olan projede yüksek bir puan aldık. Adımız LITTLE ROOM sloganımız ise "Eğer gerçekten iyi bir iş üzerinde çalışırsan daha büyük bir odaya ihtiyacın olacak." Desteklerinizi bekliyoruz

Yeni eğittim öğretim yılımıza yeni okul müdürümüzle başladık. Kendisine yeni görev yerinde başarılar diliyoruz.

Aramıza yeni katılan öğrencileri güzel bir kahvaltıyla karşıladık.

Okulumuz 2019 mezunlarını güzel bir törenle uğurladık. Her yıl açılış konuşmasında belirtildiği gibi "AFL zincirinin bir halkası daha kopup gitti." Mezun olan öğrencilere mutlu bir hayat, kalan öğrencilerimize de başarılar diliyoruz.

Aydın Fen Lisesi Tanıtım Videosu

Bu yıl ilk defa uygulanan ara tatil uygulaması kapsamında gerçekleştirilen seminer programı okulumuz öğretmen ve yöneticilerinin tam katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Okulumuz öğrencileri tarafından fidan dikme etkinliği düzenlendi.

Sayın Valimiz Yavuz Selim KÖŞGER, İl Milli Eğitim Müdürümüz Seyfullah OKUMUŞ, Efeler İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Mustafa ÖZMEN okulumuz Aydın Fen Lisesini ziyaret etti.

Türkiye Zeka Vakfı tarafından organize edilen Türkiye Okullar Arası Zeka Oyunları Şampiyonası'nda okulumuz il sınavlarından sonra bölge sınavlarında 4. olmuş ve Türkiye finallerine katılma hak kazanmıştır.

Okulumuz basketbol takımı il genelinde düzenlenen turnuvalarda ikinci oldu.

Tübitak Biyoloji Olimpiyatlarından İyi Haber!

Okulumuz 12-B sınıfı öğrencisi İbrahim Can BALIK TÜBİTAK Bilim Olimpiyatlarında aldığı bronz madalya ile okulumuzu gururlandırdılar. Günlerce hatta aylarca süren bir çalışmanın ardından bu başarının geldiğini okul önünde yaptığı balkon konuşmasında belirten BALIK, okul tarafından sağlanan desteğin başarıyı artırmada önemli olduğunu vurguladı. Kendisini tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz.

Bir Satranç Başarısı da Kızlarımızdan

Okulumuz kız satranç takımı il genelinde yapılan satranç turnuvasından ellerinde kupayla yuvaya döndü. Çekişmeli geçen maçların ardından okulumuzu gururlandıran takımımız okulda düzenlenen ödül töreninde oldukça heyecanlıydı. Takımımızı tebrik eder, katılacakları diğer turnuvalarda başarılar dileriz.

Fen Liseliler "Teniste de varız." dedi

Okulumuz spordan sanata birçok alanda kazandığı yarışmalarla ilgi odağı olmaya devam ediyor. İl genelinde yapılan tenis turnuvasından üçüncü olarak kupayla ayrılan tenis takımımızı tebrik ediyoruz. Umuyoruz ki AFL'nin "Federer"leri daha birçok maç kazanacak.

Bir Yılı Daha Beraber Uğurladık

Bu yıl da okulumuz öğrencilerinin hazırlamış olduğu müzik ve dansın bir arada sergilendiği "Hasat Zamanı" adlı yıl sonu gösterimiz Hidayet Sayın Gösteri Salonunda sergilendi.
Dans ekibimiz, yöresel dansların yanı sıra modern dans gösterisiyle de izleyenlere eğlenceli dakikalar yaşattı. Her yılın sonunda AFL'de geçirdiğimiz bir senenin daha mutluluğunu paylaştığımız bu anlarda bizi yalnız bırakmayan tüm katılımcılara teşekkür ederiz. Öğrencilerimizin gösterdiği büyük uğraşlar sonuncunda ortaya çıkan bu eserle ne kadar gurur duysak az. Bize yaşattıkları keyif dolu dakikalar için kendilerine teşekkür ederiz.

Korona virüs depremi AFL'yi nasıl vurdu?

Aydın Fen Lisesi öğrencileri uzaktan eğitim sürecine başladıktan bir süre sonra yurtta tanımadıkları insanlarla karşılaşmaya başladılar. Peki bu gizemli şahıslar kimdi? Haberin devamında...
Yurdun boşaltılmasının ardından 'evci çıkan'(Evci: Dilekçe ile izin alarak yuvaya dönmek) öğrenciler okulların açılmayacağı endişesiyle eşyalarını almak için yurda geldiklerinde yurtta kalan başka insanlar tarafından karşılandılar.
Apar topar eşyalarını toplamak için yurda giren öğrenciler ceza infaz memurlarıyla (kısaca gardiyan) karşılaştılar. Ailelerine virüs taşıma riskini ortadan kaldırmak adına alınan bir tedbirdi aslında.Dönem gruplarında büyük yankı yaratsa da coronayla mücadele ettiğimiz bu günlerde yurdumuzun kapıları toplum yararına olacak her iş için daima açık.

Satranç Takımımız Başarıya Doymuyor!

İl genelinde yapılan satranç turnuvasından okulumuz satranç takımı birincilikle ayrıldı. Kazandıkları ilk turnuva olmadığından büyük bir şaşkınlık yaşamasak da başarılarıyla gurur duymaktan kendimizi alamadık. Okul bahçesinde yapılan törende alkışlar eşliğinde kupalarını yeniden kaldıran takımımızı tebrik eder, başarılarının daim olmasını temenni ederiz.

3.14159265359

Aydın Fen Lisesi 23.dönem öğrencileri hazırlamış oldukları programla pi gününü kutlayan okullar kervanına katıldı.
Etkinlikte neler vardı?
Büyük bir çaba gerektirdiğine inandığımız pi sayısının virgülden sonraki 20 basamağını ezberleme challenge, pi sayısının tarihi gibi başlıklar içeren etkinlik 9 ve 10.sınıf öğrencileri tarafından büyük bir ilgi gördü. 11 ve 12ler ise 3,14 kabulüyle yollarına devam ediyor.

2'de 2

TÜBİTAK bölge elemesinden sevindiren haber geldi. Bölge elemelerine kalan iki projemiz de Türkiye finallerinde sergilenmeye hak kazandı.
Bu projeler, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni Emine Altınsoy danışmanlığında 12. sınıf öğrencileri Zehra Küçük ve Ayşe Şevval Demir tarafından hazırlanan "Yapısına Göre Sözcükleri Ayırmada Yaşanılan Sıkıntıyı Giderme Amaçlı Android Temelli Çözüm Onerisi" adlı proje ve kimya öğretmenimiz Ayşegül Metin danışmanlığında hazırlanan "Hasat Sonrası Kuru İncir Yapay Zeka Uygulamalarından Derin Öğrenme ile Kalite Sınıflandırması" adlı projeleriyle bölge 1.si olan öğrencilerimiz Umut Kaan Eren ve Tuna Akın ise mutluluklarını dile getirmekte bile zorlandı. Okulumuz tarihinde yapılan ilk yazılım projesiyle finale kalmış olmanın verdiği heyecanı kendileriyle paylaşıyor ve başarılarının devamını diliyoruz.
Haziran ayında yapılacak olan final yarışmasında okulumuzu temsil edecek olan öğrencilerimize teşekkür ediyor finalde de sevindirici haberlerini beklediğimizi kendilerine buradan iletiyoruz.

3'te 3

Okulumuz Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni Emine ALTINSOY son 3 yılda katıldığı tüm projelerle Türkiye finallerine kalmayı başardı. Peki bu başarının sırrı ne?
1. Bir tutam ön test
2. Bir tutam son test
3. İki kepçe uygulama
4. Sonsuz inanç
Tarifi aldığınıza göre proje yapma sırası sizde!

Aydın Fen Lisesinin bu yılki editörleri çalışmalarına son hız devam ediyor!

Derginin yazınsal işlerinin yanı sıra finansal yönüyle de ilgilenen editörlerimiz baskı masraflarını karşılayabilmek için okulumuz mezunlarının katılımlarıyla bir destek kampanyası başlattı. Okulumuz mezunlarının kampanyaya verdikleri destekten ötürü çok memnun olduklarını belirttiler. Bu tarz çalışmaların okulumuz birlik beraberliğini artırdığı düşüncesiyle editörlerimize teşekkürlerimizi buradan sunuyor çalışmalarında başarılar diliyoruz. Kampanya kapsamında hazırlanan video için yandaki kutucuğa tıklamanız yeterli.

GOSSIPGIRL
MON 9/8c
CW

Dop-
dolu
bir
sene.
MUHTEŞEM
YÜZYIL
AYDIN
FEN LİSESİ
AYDIN FEN LİSE

Aydın Fen Lisesi öğrencileri yurt içinde yaptıkları gezilere yurt dışı gezilerini de ilave etti.

Dünyanın birçok yerinden ziyaretçiyi ağırlayan Avrupa Nükleer Araştırma Merkezine düzenlenen geziyle AFL öğrencileri bilimin Avrupa'daki kalbini ziyaret ettiler. 1 hafta süren gezinin 1 gününü CERN'de geçiren öğrenciler çeşitli deneyler yapma imkanı buldular. 12000 bilim insanına ev sahipliği yapan devasa araştırma merkezine giren öğrencilerimiz daha önce saylı grubun sahip olduğu bir şansa da sahiplerdi: Hadron çarpıştırıcısına girebilmek. Gezinin diğer bölümünde ise CERN'in de sınırları içinde bulunduğu dünya ekonomisinin kalbi olan İsviçre ve modanın merkezi İtalya yer aldı. Gezinin ilk durağı olan Ferrari Müzesi'ni ziyaret ederek gezi programını açtı öğrenciler.

Geziyle alaklı videoya buradan ulaşabilirsiniz:

Dünyaca ünlü markaların mağazalarının olduğu Milano sokaklarında eğlenceli dakikalar geçiren öğrencilerimiz zaman zaman İtalyan kültürüne has lezzetleri de tattılar. Dünyanın ilk üniversitesinin de bulunduğu kızıl şehir Bologna'da tarihin büyüleyici kokusunu içlerine çektiler. Peki dünya ekonomisinin kalbi İSVİÇRE nasıldı? Etrafta gördüğünüz arabalardan veya insanların saatlerinden bile paranın orada yaşayan insanlar için bir ölçüt olmadığını anlayabildiğiniz bu küçük Avrupa ülkesine Alplerden geçerek ulaştı öğrencilerimiz. Havanın insanı aldatmaya çok müsait olduğu bir mevsimde gitmiş olsalar da İsviçre soğuğunu o kadar hissetmediler allahtan. Hayatın erken saatlerde bittiği sakin bir ülke olan İsviçre sokaklarında sabahtan akşama kadar dolaşan AFLliler çoğu zaman yakındılar aslında. Ayaklarına kara sular indi demem o ki. Einstein'in evinin olduğu Bern şehrinde hayranlıkla teorilerini okudukları büyük bilim adamını daha da yakından tanıdılar. Cenevre Gölü etrafında yerleşkesi olan Cenevre şehrinde birçok kuruluşun ana merkezlerini görme şansı buldular. Birleşmiş Milletlerin Avrupa'daki merkezine ve bu kuruluşun birçok alt kuruluşuna ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Uluslararası Kızılhaç Komitesinin merkezi buradadır. Adını bölgenin meşhur peynirinden alan Gruyeres şehrini de gezmeyi unutmadılar elbette. Dönüşte Almanya'ya el sallama imkanı buldukları Basel şehrinden uçağa binen öğrencilerimiz dönüşte epey yorulsalar hayatlarına yeni bir deneyim kazandırmış oldular.
Kendilerine eşlik eden coğrafya öğretmenimiz Emine Tiriç ve okul eski müdürümüz Şenol Arslan'a AFL öğrencilerine böyle bir gezi imkanı sağladıkları için ayrıca teşekkür ederiz.

Ayşe Şevval Demir

Kendinizi kısaca tanıtabilir misiniz?

Ben Mert Taşan, 2005-2009 yılları arasında Aydın Fen Lisesinde yatılı olarak eğitim gördükten sonra Bilkent Üniversitesi Elektrik-Elektronik mühendisliğinde tam burslu olarak okudum. Bir sene İstanbul'da özel sektörde çalıştım ve sonrasında Londra'ya ekonomi yüksek lisansı yapmaya gittim. Yüksek lisansımı bitirdiğimden beri de Amsterdam'da finans sektöründe çalışmaktayım.

Aydın Fen Lisesi sizde neleri değiştirdi?

İnsanın kişiliğinin belki de en çok şekillendiği dönem lise yılları. Bu zamanı ailenizden uzakta, aslında size çok benzeyen ama bir o kadar da farklı insanlarla beraber yatılı olarak geçirmek ister istemez sizi çok değiştiriyor. Özellikle üniversiteye gidip de benzer bir yoldan gelmeyenlerle tanıştığımda kendimde ve liseyi beraber okuduğum arkadaşlarımda gördüğüm en bariz değişim paylaşmayı öğrenmek oldu. Lise boyunca annelerimizin yaptığı kurabiyeyi, diş macunumuzu, kitabımızı, sıramızı, yatağımızı ve belki de kendimize ait olan ne varsa paylaştığımızı düşününce, arkadaşlıklarımızın da nasıl hala bu kadar güçlü olduğunu anlamak daha kolay oluyor.

Sizde en çok iz bırakan hoca kim, neden?

Benim için tek bir kişi söylemek zor. Bana karşı çok sevecen ve annemsi tavrından dolayı Gül Arpa'yı, ilk iletişimimiz etüt sırasında yurtta gizlice uyurken kendisi tarafından sarsarak uyandırılmak olsa da sonrasında çok yakın ilişki geliştirdiğimiz Eyüp Arslan'ı (ayrıca hala doğum günümü Facebook'ta ilk Eyüp hoca kutlar) ve hep sevdiğim coğrafya dersini daha da ilgi çekici hale getiren, bizi çok eski değil 1 milyon yıl önce diyerek sürekli şaşırtan ve farklı yerleri gezerken hep aklıma gelen Emine Tiriç'i en çok etkilendiğim hocalar olarak sayabilirim.

Aydın Fen Lisesinde asla unutamayacağınız bir anı?

Tek bir şey seçmeyi özellikle zor buldum, onun yerine biraz kolaya kaçıp aklıma gelen birden fazla olaydan bahsedeceğim. Hazırlıkta yurdun 1.katı tamamen bizim döneme aitken duştakilerle su savaşı başlatıp tüm koridoru sırılsıklam yapmamız sonrası olayı durdurmaya gelen Osman amcanın bizim yataklarımıza kaçış anında siz 8'iniz diyerek sayımızı tek seferde doğru tutturmasını, gözetmen Serhat Abi için yaptığımız sürpriz doğum günü partisine Serhat Abi'nin o gün kata geç gelmesi sonrası pastanın çoğunu o gelene kadar bitirişimizi, lise 2'ye geçince hepimizin yeni gelen arkadaşlarımızla (!) konuşmak için balkondan ayrılmayışını, bahar aylarının sonlarında balkona yataklarımızı çıkarıp saatlerce müzik eşliğinde çekirdek çitleyip sohbet edişimizi unutamıyoru

Keşke AFLde...

Daha çok sosyal aktivitede yer alsaydım, bu sanırım ilk keşkem olurdu. Onun dışında keşke İngilizce konusunda kendi kendime daha çok çaba gösterseydim, ne kadar erken öğrenirseniz o kadar daha iyi. Ayrıca benim elimde olmayan ama yapmış olmayı istediğim şeylerden biri de daha çok spor yapmak olurdu bu konuda okul politikasının da bu kadar akıllı öğrencinin sadece sınıfta oturup ders çalışarak mutlu olamayacağını ve zihinsel gelişimin ayrıca beden gelişimine de bağlı olduğunu hesaba katarak sporu daha öncelikli hale getirmesi gerekir.

Ah şu okul merdivenleri bir konuşsa...

Bu sorunun bana özel olmadığını umuyorum :) Okul yönetimi merdivenlerinin konuşamayacağını anlayınca oraya kameraları koymuştu yanlış hatırlamıyorsam biz ikinci sınıfın ortalarındayken. Ancak kör noktalar da hemen keşfedilmişti. Merdivenler sosyalleşmenin en yoğun yaşandığı ve arkadaşlıkların pekiştiği yerlerdi, umarım hala öyledir.

Gezginlik kariyerinize nasıl başladınız, devamı nasıl geldi? Gezdiğiniz yerlerden sizi en çok etkileyen hangisi, neden?

Açıkçası kendimi gezgin olarak nitelendirmiyorum ama gerek eğitim hayatımda izlediğim yol sayesinde olsun gerek de gezmeye olan ilgimden olsun bugüne kadar bir çok yeri gezme fırsatı buldum. En çok etkilendiğim yerlerden bazıları ABD'deki her bir köşesi ayrı güzel olan Yosemite Milli Park'ı, Guatemala'da tırmanıp gece konakladığım Acatenango Volkanı, Kolombiya'nın Pablo Escobar'la ünlü ve müthiş arkadaş canlısı insanları barındıran Medellin şehri, Ekvador'un etrafında saatlerce atla gezdiğim Cotopaxi Dağı, çay tarlaları arasında eski bir İngiliz treniyle gezdiğiniz sonsuz yeşillikteki Sri Lanka.

Okuduğunuz üniversiteden ve üniversite hayatınızdan bahseder misiniz?

Bilkent Üniversitesi Elektrik-Elektronik mühendisliğinde okudum. Daha sonra 1 yıl değişim öğrencisi olarak bulunduğum University of California'ya ve yüksek lisansımı yaptığım London School of Economics'le de kıyaslayarak Bilkent EE'nin akademik seviyesinin dünya standartlarında olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim. Bu da özellikle yurt dışında yüksek lisans veya doktora yapmak istediğinizde önünüzü çok açıyor, benim son 4 senelik yurt dışı tecrübem sırasında çok fazla Bilkentliyle tanışmış olmamda bunun payı büyük. Bilkent çok iyi akademik seviyenin dışında öğrencisinin hayatını çok kolaylaştıran, gereksiz bürokrasiye boğulmamış ve işlerinizin çok rahatlıkla hallolduğu bir üniversite, bu da anlamsız işlerle saatlerce uğraşmamanıza ve kendinize daha çok zamanınızın kalmasına yarıyor. Onun dışında Bilkent ile ilgili en sevdiğim şeylerden bir diğeri ise, ki bu apolitik olarak görülüp eleştirilse de, üniversitede insanları tek tipleştiren baskın bir ideolojik akımın bulunmaması. Olumsuz yanlarına gelecek olursak, genel olarak kampüs yatılı hayatı çok sosyal değil ve öğrencileri akşamları bir araya getirecek alternatif aktiviteler pek bulunmuyor.

Üniversite sınavı başarısıyla üniversite başarısı paralel mi?

Universite sınavıyla üniversite başarısı paralel olmasa da paralele yakın diyebilirim, ama bu okuduğunuz bölüme göre de değişiyor, örneğin tıp eğitiminde başarılı olmak ile üniversite sınavında başarılı olmak o kadar da yakın olmayabilir. Ama genel olarak baktığınızda üniversite sınavı en az 1 seneyi disiplinli ve planlı bir şekilde çalışmayı ve aynı zamanda psikolojik olarak güçlü geçirmeyi gerektiren bir hazırlık süreci. Üniversite ise bunun biraz daha düzensiz bir tempoyla 4 seneye yayılmış hali. O açıdan paralellik kesinlikle var - ancak istediği üniversiteyi kazandıktan sonra artık hedefi kalmayanlar veya tam tersi üniversiteye başladıktan sonra çok daha hırslanan insanlar da mevcut.

Mühendislik kariyerinize yurt dışında devam etmeye nasıl karar verdiniz ve bu karar hayatınızda neleri değiştirdi?

Yurt dışında okumak ve çalışmak benim küçüklüğümden beri hayallerimden biriydi, sanırım etrafımda duyduğum büyük başarı hikayelerinin çoğunun bir kısmında yurt dışı geçmesi beni etkilemişti. Ancak üniversite son sınıfta ABD'de doktora kabulü aldığımda bu konuda eskisi kadar motive olmadığımı fark etmiştim, en azından İstanbul'da yaşamayı tecrübe etmeden bu kararı vermek istemediğimi. 1 seneye yakın İstanbul'da çalıştıktan sonra ise henüz bir yerde sabitlenmek için çok genç olduğumu, daha çok şeyi tecrübe edip daha farklı kültürlerden insanlarla tanışmayı ve kendimi deneyimler açısından zenginleştirmek istediğime karar verip bu sefer Avrupa'da kalmak üzere Türkiye'den ayrıldım. Sorunun başına gelecek olursak artık mühendis olarak çalışmıyorum, küçük yaşlardan beri ekonomiye olan ilgimi o alanda yaptığım yüksek lisansla pekiştirdikten sonra "high frequency trading" denen finansın niş bir alanında görev yapmaktayım. Yurt dışına çıkmış olmam her şeyden önce Türkiye'de yer almayan böyle bir iş alanını keşfetmemi sağladı, onun dışında her kültürden ve çevreden insanla tanışmayı, onlarla çalışmayı ve tüm bu bana yeni şeyleri gözlemlerken kendimi de daha iyi tanımamı sağladı.

Yurt dışına çıkabilmek için neler yaptınız?

İlk yaptığım şeylerden biri üniversite olarak Bilkent'i seçmek oldu, sebepleri çok iyi İngilizce eğitimi vermesi, Amerika'da University of California sistemiyle olan değişim anlaşması olması ve öğretim üyelerinin uluslararası tanınırlığa sahip olmasıydı. Daha sonra ise ilk önce hazırlıkta İngilizce'ye gerektiği önemi vermek ve bölümde yüksek not ortalaması tutturmak planımın ikinci parçasıydı. Yurt dışına çıkışımın ilk seferinde temelli olması fikri bana çok mantıklı gelmediği için 2011 yazında Work & Travel için gidip, 2012/2013 eğitim yılı boyunca ise değişim öğrencisi olarak yurt dışında bulunarak kendimi daha küçük dozlarda test ettim. Sonrası ise önceki sorularda da bahsettiğim şekilde gelişti. Yurt dışına çıkışın çok farklı yolları olsa da öncelikli olanlar yabancı dilinizi çok iyi noktaya getirmek ve kendinizi dünyanın farklı bölgelerinden insanlarla rekabet edebilecek şekilde çok yönlü geliştirmek.

Kendinizi kısaca tanıtabilir misiniz?

Ben Nurullah Taşkıran 1988 Aydın doğumluyum, AFL'de 2003 – 2007 yılları arasında okudum. Sanat ve tasarıma ilgili olmama sebebi ile AFL'den sonra İTÜ'de Endüstri Ürünleri Tasarımı okudum. Şu an Ankara'da mesleğimi severek icra edebildiğim bir firmada çalışıyorum

Aydın Fen Lisesi sizde neleri değiştirdi?

AFL ile tanışıklığım 2003 yılına dayanmakta. Tabi lise dönemi kişiliğinizi kazanmaya başladığınız dönem. Bu sebeple AFL bende bir şeyleri değiştirmekten ziyade bir şeyler kattı diyebilirim. Öncelikle olaylara bakış açımı ve yorumlamamı geliştirdi. Sonuçta zaman zaman günlük hayatımızda ya da mesleki yaşamımızda Eyüp Hoca'nın olimpiyat sorularını aratmayacak sorunlar ile karşılaşıyoruz .

Sizde en çok iz bırakan hoca kim, neden?

Emine Altınsoy Hocam diyebilirim. Sebebi de aslında dersimize ilk girişinde kendinden bahsederken anlattıkları diyebilirim. Bahçenize bir hayvanın gelip sebzelerinizi ve çiçeklerinizi mahvettiğinizi düşünün, çiçeklere daha çok üzülürsünüz çünkü onlara verdiğiniz emek bambaşkadır demişti (hikayeyi birebir anımsayamıyorum ama ana fikri bu şekildeydi). Anlattıklarını destekler nitelikte sosyal etkinliklerimiz için harcadığı emeği de unutmamak lazım.

Aydın Fen Lisesinde asla unutamayacağınız bir anı?

Günebakan dergisi için yapmış olduğum kapak çalışmasının sansüre uğraması en çok aklımda kalan anı sanırım. Tabii buna sansür demek ne kadar doğru olur bilmiyorum ama, hocalarımdan birinin benim farkına varamadığım hatta anlamından bihaber olduğum ufak bir detayı değiştirmem istenmişti, ama kapak çalışmasını beğenmişti

Okuduğunuz üniversiteden ve üniversite hayatınızdan bahseder misiniz?

İTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı okudum. AFL'den fena sayılmayacak bir başarı ile mezun olurken bölüm tercihime anlam veremeyenler oldu ama iyi ki bu bölümü okumuşum diyorum. Üniversite hayatım lisede düşündüğüm gibi kampüs içinde geçmedi. Fakültenin Beyoğlu'nda tarihi bir binada olması sebebiyle kampüsümüz aslında şehrin içi olmuştu

Üniversite sınavı başarısıyla üniversite başarısı paralel mi?

Her zaman paralel demek doğru olmaz, bu konunun sınavda gösterilen başarıdan ziyade doğru bölüm tercihiyle alakalı olduğunu düşünüyorum. Üniversite sınavında başarı göstermek tabii ki gerekli fakat öğrenciye göre değil sınav puanına göre tercih edilen bölümlerin mutluluk getirmediği tecrübe ile sabittir

Arabalara olan ilginiz ne zaman başladı?

Çok küçükken tekerleklere aşırı ilgim vardı, zamanla otomobillere ilgim oldu ve gerçekten bunun sebebini söylemek benim için zor. Ama otomobillerin en sevdiğim yanlarından birinin tekerlekli vasıtalar olmasını söyleyebilirim.

Derler ki büyümek insanın canını acıtır. Peki, büyümek sence nasıl bir şey?

(Emine Altınsoy soruyor.)

Büyümek hem güzel hem acı. Acı tarafı büyüdükçe uyuşmaya başladığımı hissediyorum. Yıllar önce dünyayı daha renkli görürken o renkler yavaştan soluyor gibi geliyor bana. Umarım yanılıyorumdur .

17 yaşındaki sana ne derdin?

AFL'de geçen yıllarım çok güzeldi. Orada geçen zamanın kıymetini bilmesini, üniversite kararının doğru olduğunu ve çevrede olan bitene daha çok kulak kabartması gerektiğini söylerdim.

Ah şu okul merdivenleri bir konuşsa...

Dile gelseler herhalde sınavlardan neler çekti bu çocuklar derlerdi.

Kendinizi kısaca tanıtabilir misiniz?

Merhabalar, ben Ibrahim KOYUN. Sizlerin oturduğu sıralarda 2009-2013 yıllarında yer aldım. Ki bunun üç yılı kardeşimle birlikteydi. Daha sonrasında Yıldız Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği bölümünden mezun oldum. Spor yapmayı, müzikle iç içe olmayı seven bir yapıya sahibim.

Sizde en çok iz bırakan hoca kim, neden?

Kesinlikle tüm hocalarımız iz bıraktı ama bir tercih yapmam gerekirse Nilgün Hocamız.4 sene boyunca sınıf öğretmenimiz ve İngilizce öğretmenimiz olması onunla geçirdiğimiz zamanın artması bunda etkili. Ayrıca bu kadar koşuyor olmamda onun da bana örnek olması çok etkili.

Aydın Fen Lisesinde asla unutamayacağınız anı?

Açıkçası lise anılarımın çoğunu asla unutamayacağım kesin. Âmâ ilk geometri sınavımız gerçekten bunların en başında. Eyüp Hoca'mızın amansız geometri soruları karşı yüzde 98'imiz telef olmuştu. Birçok arkadaşımız ağlıyor en düşük not olan 25 almanın hüznünü yaşıyorlardı. Sadece Zafer adlı arkadaşımız hariç o 100 aldığı için Eyüp Hoca'mız 50 ortalamalı sınavımızı iptal etmekten vazgeçti ve bizi o dönemin fen lisesi gerçeğiyle tanıştırdı. Bir de tabii bahar şenlikleri için aldığımız sodyumu yağmur yağarken dışarıda unutmamız var ...

Koşmak sizin için bir hobiyken neden hayatınızı bu doğrultuda şekillendirmeye karar verdiniz?

(Nilgün Öz soruyor.)

Koşmak benim için hep hobi olarak kaldı ve öyle de kalacak. Sadece uzun yıllardır yaptığım bir hobi olduğu için tecrübe noktasında bunu insanlara aktarmak istedim. İnsanları koşturmak onların ilklerini başarmasını görmek bana inanılmaz bir mutluluk veriyor. Bir de tabii İnstagram gerçeği ve oraya genelde koşu ile ilgili paylaşımlarımı yaptığım için biraz o şekilde bir algı oluşuyor. Tabii bazen iş olarak da koşuyla iç içe olduğum doğru çünkü ortalamanın çok üzerinde bir tecrübeye sahibim bu doğrultuda bazı teklifler gelebiliyor eğitim vb. onları da boş zamanlarında değerlendirmiyor değilim. Ama şu anda farklı firmalarla iş görüşmesi yapmaktayım belki de bu yazı yayımlanırken çalışıyor olacağım.

Geleceğe yönelik hedefleriniz neler?

Açıkçası global bir insan olmak istiyorum. Her anlamda hem kariyer hem de sosyal hayatta. Çalıştığım şirketin uluslararası bir şirket olması için uğraşıyorum. Ayrıca kurduğumuz @noreasonco koşu kulübünü de tüm dünyaya duyurup bu kültürün özellikle de ülkemizde gelişmesine katkı sağlamak istiyorum. Tabii bir de 2saat 45 dakikanın altında maraton koşma gibi bir hedefim de var .

Akademik hayatınızı ve sporu bir arada götürmek sizi zorluyor mu, zorlandığınız anda sizi motive eden şeyler neler?

Yani spor her zaman benim için hobi oldu. Hayatın ve günlük yaşamın zorluklarından bir kaçış noktası oldu. Âmâ özellikle okulumun değişken sınav takviminden dolayı zorluklarla karşılaştım. Mesela 2019 Wings Life koşusu için dönem başında takvime bakarak yarış planımı yaptım. Birlikte koşacağım tekerlekli sandalyeli arkadaşımızla anlaştım her türlü ayarlamayı yaptım (otel, uçak, kayıt, planlama ve aylarca süren antrenman ...) sınavdan bir hafta önce sınav takvimimiz değişti. Hocalarımızla birçok kez konuşmak zorunda kaldım bu beni yordu ama tüm hepsi de verdiğim emeğin farkındaydılar ve bu noktada bana yardımcı oldular. İletişimiz iyiyse ve empati kurabiliyorsanız birçok sorunun (sağlık dışında) çözebiliyorsunuz. Bütünleme sınavınız, telafi ödevleriniz her zaman mevcut yeter ki emek veriniz ve güzel bir iletişim kurunuz. Arkadaşlarım da bana çok yardımcı oldular ödevler, sınavlar noktasında kesinlikle bir ekip oluşturunuz üniversitede.

Okuduğunuz üniversiteden ve üniversite hayatınızdan bahseder misiniz?

Tabii. Yıldız Teknik Universitesi iki farklı kampüsten oluşuyor. Bunlardan bir tanesi Davutpaşa kampüsü çok büyük ve kendi içinde bir ekosistemi olan kampüs. Hazırlık dönemim ve 1. Sınıfım bu kampüste geçti. Sosyal toplulukların yoğun olduğu bir kampüs ben de 5 farklı toplulukta aktif rol almıştım (İşletme, Makine teknolojileri , Hayvan Hakları, Spor ,Kalite ve Verimlilik kulüpleriydi bunlar) burada ve spora ilgimden dolayı spor kulübü başkan yardımcısı olmuştum. Bu kampüs birçok etkinlik gerçekleştirmemize izin verdi. Kendi koşu kulübümüzü burada kurduk. Daha sonra 2.sınıftan itibaren Beşiktaş kampüsüne geçtim bu kampüs diğerine göre daha küçük ama güzel yanı Beşiktaş'ın kalbinde olması. Okuldan çıktığınızda tüm zaman sizlere kalıyor. Makine mühendisliği okumak biraz zorlayıcı bir süreç oldu ama ders seçimimi düzenleyerek kendime istediğim gibi zaman yaratma şansım oldu. Bu kampüste sosyal topluluklara olan bağımı biraz azalttım çünkü tüm etkinlikler diğer kampüste kalıyordu. Âmâ bu benim için şu anki koşu kültürümün en önemli parçası olan Nike Run Club'ın başından bu yana aktif rol almamda inanılmaz önemli bir rol aldı.

Kendinizi kısaca tanıtabilir misiniz?

Ben Mert Ersan. Öncelikle böyle bir sohbeti gerçekleştiriyor olmak benim için büyük bir mutluluk, büyük bir gurur. Keşke fırsatımız olsa da geçirdiğim o 4 yılı sizlere uzun uzun anlatsam. Hiç sıkılmam, söz veriyorum sizi de hiç sıkmam. Yolu AFL'den geçen ve geçmekte olan herkesle saatlerce konuşabilirim ama tahmin ediyorum ki kelime sayım sınırlı, dolayısıyla çok uzatmamaya çalışacağım, bu yazının sonunda unutmuş olabilirim o yüzden şimdiden üzerimde emeği geçen herkese çok teşekkür eder, herkesin ayrı ayrı kalbimde olduğunun bilinmesini isterim.
Aydın Fen Lisesi maceram 2004 yılında başladı. Orada, hayatımdaki en güzel 4 yılı geçirdikten sonra Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi (İngilizce)'ni kazandım. Üniversitede geçirdiğim 6 sene, sonrasında mecburi hizmet derken 2015 yılında Ankara Üniversitesi Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Anabilim Dalı'nda araştırma görevlisi olarak çalışmaya başladım. Uzmanlık eğitimimin son senesindeyim.

Lise yıllarıma geri dönmek isterdim/ istemezdim çünkü...

Isterdim. Çünkü, çıkarsız, saf ve temiz arkadaşlıkları çok özlüyor insan, deli gibi top oynamayı, sabahlara kadar muhabbet etmeyi, dana gibi yemek yiyip hiç kilo almamayı. İstemezdim. Her pazar günü ailenin yanından ayrılıp yurda gitmeyi, bir an önce cuma olsun da memleketime döneyim ve ailemi göreyim diye düşünmeyi. Ben şanslıydım, evime gidip gelebilecek durumdaydım. Benim için bile o yaşlarda zor bir durumken evine hiç gidemeyen, ailesini bayramdan bayrama gören çok insan vardı. O yaş için fazla travmatik.

Okuduğunuz üniversiteden ve üniversite hayatınızdan bahseder misiniz?

Hayalimdi. Benim zamanımda Türkiye'nin en iyi tıp fakültesiydi. Şu anki duruma pek hakim değilim açıkçası. Üniversitenin ilk yılında boşluğa düştüm. Bambaşka bir ortamdan gelmiştim. Küçücük bir ilde 4 sene boyunca 4 adamla aynı odayı ve 48 kişiyle aynı hayatı paylaşmıştım. Ortak hayallerimiz ve hedeflerimiz vardı. Üniversiteye başladıktan sonra hiç tanımadığım, bambaşka hayalleri, hedefleri, hobileri olan insanlar, koca koca anfiler, koskocaman bir bozkır. Ama her şey gibi o da geçti. Sonlara doğru yine bir sınav telaşı, malum TUS. Bir Aydın Fen değildi ama güzel zamanlardı, doktor olmak isteyen arkadaşlara çok güzel tavsiyeler verebilirim, mutlaka bana ulaşsınlar.

Sizde en çok iz bırakan hoca kim, neden?

Aydın Fen Lisesindeyken bir çok hayal kurdum, hayallerimin peşinden gittim, gitmeye de devam ediyorum. Aydın Fen Lisesi benim için o kadar değerli ki orada geçirdiğim her an orada tanıdığım her insan, bir şeyler öğrendiğim her hoca benim için çok kutsal.

Hiçbir hocamı diğerinden ayıramam. Hepsinin ellerinden öperim. Tüm hocalarımla çok güzel anılarım var. İz bırakma konusuna gelelim. 100'lük sistemden önce 5'lik not sisteminin olduğu dönemdeydik. Lise 2'nin (şimdiki 10.sınıf) ilk dönemi. Dağılmıştım, aklımda bir çok şey vardı, ders çalışamıyordum. Bu dönemde bir matematik sınavı. İlk dönem ortalamam 62, benim bildiğim gördüğüm Eyüp Hoca bana 3 verir. İkinci dönem 5 yapsam bile ortalamam 4 olacak, okul puanım düşecek. Benim kendime inanmadığım bir dönemde Eyüp Hoca bana inandı. O notum 70 oldu karneme 4 geldi. O günden sonra öyle bir matematik çalıştım ki anlatamam. İkinci dönem 5 yaptıktan sonra, ÖSS'de tarihin en zor matematik sınavlarından birinde 60/60 yaptım. Matematiği hep sevdim, hiç unutmadım. Tıp fakültesi, onlarca kitap, on binlerce sayfa, bir sürü ezber bindi üzerine ama hala daha türev ve integral dışında iddialıyım. O dönemde insan çok kırılgan oluyor. O dönemdeki küçük bir değişim insanın hayatında büyük değişimlere sebebiyet verebiliyor. Birçok arkadaşımda gördüm bunu. Artan o 8 puanım bence benim hayatımı çok değiştirdi. O yüzden Eyüp Hoca'ma huzurlarınızda tekrar teşekkürü borç bilir, yine de küçük bir not eklemek isterim. Hayatımı şekillendirecek birçok sınava girdim. Üniversite sınavı, dünyanın en zor ikinci sınavı seçilen Tıpta Uzmanlık Sınavı gibi. Birçok kez sabahladım, o "maviyi" çok gördüm. Ama hiçbirinde Eyüp Hoca'nın matematik sınavına gireceğim zamanki gibi heyecanlanmadım. Matematik sınavından önce uykusuz geçen o gece, sınava girmeden önceki o kalp çarpıntısı, etrafa baktığımda gördüğüm o bembeyaz suratlar, sınavdan önce zihnimizi açmak için tuvalete gidip pisuvardan idrar koklamak gibi yapılan türlü türlü saçmalıklar(üst dönemler bize amonyağın zihin açtığını söylemişti, biz de ona bel bağlardık, tuvalete koşturur, 3-4 fırt koklar öyle otururduk sıraya, 11 senedir tıp camiasındayım, çok araştırdım, böyle bilimsel bir gerçek yok ☹). Liseden mezun olduktan sonra hayatımda girdiğim sınavlardan önce kendime şunu çok defa dedim. "Kendine gel Mert, ne olucak oğlum ya, sen 4 sene Eyüp Hoca'nın matematik sınavına girdin, bu ne ki?" Ne yaptın hocam sen bize, nasıl bir travmadır bu, hala geçmedi Bu aralar yine çok önemli bir sınava hazırlanıyorum, en büyük destekçim yine bu sözler olac

Neden plastik cerrahi alanına yöneldiniz?

Hep bir hayalim vardı. Tam emin olmamakla beraber lise son sınıfta meslek tanıtım semineri yapılmıştı. Aydın Fen Lisesi'ne mühendis, doktor gibi bir çok meslek grubundan insanlar geldi ve bizlerin sorularını yanıtlamıştı. Umarım hala yapılıyordur. Parmak kaldırıp, oradaki doktor abiye şunu sormuştum. "Ben tıpta bir star olmak istiyorum, bunun için ne yapmalıyım?" O zamanki büyüğümün, şu anki meslektaşımın cevabı beni tatmin etmemişti ama 1 sene boyunca bizim döneme çok güzel bir malzeme vermiştim. Bizim dönem "Tıpta star olmak istiyorum" sorumla çok dalga geçti. Bunu trajedik bir olay olduğunu düşünün diye anlatmıyorum bu arada. "Hayalim vardı herkes alay etti benimle, yapamazsın dediler" gibi bir olay değil, yanlış anlaşılmasın. Sonrasında çok defa "Napıyon olum tıpstar, nasıl gidiyo tıpstar" dediler hep.

Fen lisesi andacıma yazan herkes "tıpta star olmak istiyorsun, olacağına eminim canım tıpstar arkadaşım" yazmış mesela. Umarım bir gün okula getirir ve o yazıları sizlerle paylaşırım. Diyeceğim şu ki, hayalimin peşinden gittim. Hekimliği oldum olası çok istedim. Cerrah olmayı çocukluktan beri hayal ettim. Bence Plastik cerrahi, insanlara yardım edebildiğin, kopmuş bir uzvu yerine koyabildiğin, paramparça olmuş bir yüzü onarabildiğin, deformiteleri olduğu için okulda alay edilen bir çocuğu sosyal hayata geri kazandırabildiğin, kimsenin hayal edemeyeceği 1 mm(milimetre) çapındaki damarları pozisyonunu hiç bozmadan 10 saat boyunca aralıksız dikebildiğin, insanların kaybettiği yıllarını onlara saatler içinde verebildiğin, güzel bir ameliyatla içerideki mutsuzlukları unutturabildiğin, kuru bir ezbere dayalı olmayıp kendinden yorum katabildiğin, içinde sanatın var olduğunu düşündüğüm tek hekimlik branşı. Hedefim hala daha tıpta star olmak, bu yolda ilerliyorum ve hedeflerime en uygun branş bu.

Lisede matematiğin çok iyiydi, neden tıpa gittin? (Eyüp Arslan soruyor.)

Hocam, öncelikle ellerinizden öpüyorum, Ankara'dan sevgiler. Sizi, duruşunuzu, ders anlatışınızı, karizmanızı, ders ortasında birinin yanına oturup havadan sudan konuşmanızı, kalem kutuma vurup yere düşürüp, "pardon bilerek oldu" demenizi", öğretmenliğinizi çok özledim. Sınavlarınızı hiç özlemedim Düşüncenize karşı çıkıp saygısızlık etmek istemem ama matematiğimin çok iyi olduğunu düşünmedim hiç. 3.soruda uzun uzun sizi anlattım, eğer fırsatınız olur da okursanız çok sevinirim. Siz inandınız ve güvendiniz, ben de elimden geleni yaptım. Şunu da unutmam, umarım siz de hatırlarsınız. Efsane olimpiyat sorularınız olurdu. Teneffüsten hemen önce tahtaya bir soru yazdınız ve çıktınız. Efsane zor ama. Ben kalem oynatamadım. 3-4 kişi koştura koştura yanınıza geldi, soruyu yapmışlar. Ben yapamadım ve acayip bozuldum ve o dahi çocuklardan olmadığım gerçeğini kabullendim Tam sınıftan dışarı çıkarken şunu dediğinizi dün gibi hatırlıyorum. "Bu soruları anında yapan adamlar genelde hayatta başarılı olamazlar, boş verin". O zaman da kendimi "Boş ver oğlum, anında yapsaymışsın başarılı olamazmışsın zaten, otur dersini çalış, daha sonra yaparsın" diye avuttum çok ama sonrasında çok çalıştım, o ayrı. Bir hayalim vardı ve peşinden gittim hocam.

Matematiği hala kullanıyorum, insanın vücudunda bir yerden çok yakın başka bir yere doğru doku kaydırırken, burun ne kadar kalkık olacak onu hesaplarken, ideal ölçüleri hesaplarken. Malum, altın oran, Fi sayısı: 1,618.

Ah şu okul merdivenleri bir konuşsa...

Yurt 17 numara, hocalarımızın, özellikle de müdür yardımcısı İsmail Hoca'mın en sevdiği! odaydı. Bir gece önce yurtta denetim olur, ertesi sabah dağınık olan odalar sabah töreninden sonra merdivenlerde sola ayrılırdı. O kadar çok ayrıldık ki, çok fazla, ama öyle böyle değil Zannetmiyorum, kimse o merdivenlerde bizim kadar ayrılmamıştır. Aaa bir de, malum ergenlik dönemi, sakalı çıkanlar traş olmadığı için ayrılıyor. Ben de o yok, çünkü sakalım çıkmıyor. Lise 2'de ilk defa sakalım çıktığı ve traş olmadığım için ayrılmıştım. Çok büyük bir gururdu

Tıp okumak sosyal hayatınızı olumsuz etkiledi mi?

Tahmin ettiğimden daha zordu. Arkadaşlarım sınav çalışma tempoma inanamıyordu. Her bölüm zor elbet ama tıp fakültesinde çalışmamız gereken çok zaman oluyordu. Başlarda bir miktar sosyal hayatım etkilendi. Ama girdiğim her ortamda doktor olacağım ya da doktor olduğum gerçeği hep olumlu ve merakla karşılandı. İnsanlar hep hayranlık duydu. "Tıp zor abi, ben yapamam yaaa, bana daha rahat bir şey lazım" diyen çoğu arkadaşım "olum keşke ben de doktor olsaydım" dedi. Sonuç olarak tıp zor, ama güzel, çekilen çileye değer, eğer seviyor ve istiyorsan.

2000 yılı mezunu Mehmet Ünsal:

Yüksek lisans (Yeditepe elektrik elektronik ve Marmara yönetim)
10 yıl sağlik sektörundeçalıştım (Mühendis olarak girdiğim her kademede çalıştım en son genel müdür yardımcısıydım.) Şu an Türkiye'nin en yoğun AVM'sinde proje müdüruüyüm (Amerikan firmasında çalışıyorum.)
AFL bir çok kişinin dönüm noktasıdır, eğitim yanında arkadaşlık ve hayatı yönetmeyi öğrendiğimiz yerdir (Ki bu daha önemli.)
İş yaşamında tavsiyem arkadaşların sabırlı olmaları, ne yazık ki kimse altın tepside kariyer sunmuyor, hiçbir zaman bu iş benim değil demeden sorumluluk alıp kendilerini göstermeleri lazım, yönetici olmak istiyorlarsa teknik bilgi %20, %80'ini kişilik ve liderlik vasıfları fark ettiriyor, bunların ortaya çıkması için de tecrübe lazım.

Olmak istediğim yerdeyim diyebiliriz, ancak hedefler hiçbir zaman bitmez.

Kendinizi kısaca tanıtabilir misiniz?

Ben Ayşe Elvan Songun.
Eczacı, Dansçı, III. Kad. Pilates Eğitmeni ve Pilates Eğitmen Eğitmeni, Dans Sporu, Salsa, ve II. Kad. Fitness Eğitmeni, Milli Fitness-Jimnastik Sporcusu, Milli Fitness Antrenörü ve Aerobik Jimnastik Hakemiyim.
1987 İzmir doğumluyum. 2005 Aydın Fen Lisesi, 2011 Hacettepe Eczacılık fakültesi mezunuyum. (Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Spor Bilimleri Teknolojisi / Egzersiz Fizyolojisi yüksek lisans). 2011 yılı itibari ile 1983'ten beri devam etmekte olan eczanemizi rahmetli eczacı babamdan devralarak serbest eczacılık yapmaktayım.
"Nitelik nicelikten üstündür. Denge ve esneklik üzerine kurulu yaşamda 'yaşamak' ya da 'kaliteli yaşamak' arasındaki fark hissedebilmekten geçer. Sanat ve spora aşık ruhum bana hazzı ve hissedebilmeyi öğretti. Ve sonra her şey anlamlanmaya başladı. Ve anladım ki: 'hissetmek' sadece. 'Yaşam' olmalı adı."

Aydın Fen Lisesi sizde neleri değiştirdi?

"Babasını küçük yaşta kaybetmiş bir -tek- çocuk olarak ortaokul sonrası çocukluk-ergenlik geçişi bir dönemde 'Fen Lisesi' gibi bir yatıla okula gitmek, hele ki bir de 'Aydın Fen Lisesi' gibi Türkiye'nin en başarılı fen liselerinden biri olan bir yatılı okulda okumak, benim için tıpkı olimpiyat şampiyonluğuna oynayan bir sporcunun hayat hikayesi gibiydi. Bu, hem ruhsal, zihinsel, bedensel ve duygusal, hem de sosyolojik ve toplumsal anlamda, henüz kendini keşfetmek, kim olup neler yaptığının veya yapabileceğinin farkında olabilmek için çok erken olan o yaşlar için inanılmaz zorluydu. Ancak; tekrar dünyaya gelsem nelerle karşılaşacağımı bile bile hiç tereddütsüz yine Aydın Fen Lisesinde okumayı tercih ederdim. Multidisipliner bir şekilde her yönden aslında beni hayatın kendisine hazırlamış olduğunu halen içimde hissediyorum."
Aydın Fen Lisesi'nde ilk günkü o sessiz kızı hatırlıyorum ve bir de mezun olduğumda son günkü o hayata hazır güçlü kızı. Geriye dönüp baktığımda bu dört yıllık maraton sürecinde hayatımda -belki de bir ömür boyu yaşasam- edinemeyeceğim pek çok şeye sahip olmuşum. Bunu şu an bile hissediyorum.

Lise yıllarıma geri dönmek isterdim/ istemezdim çünkü:

Dönmek isterdim çünkü koskocaman büyük bir aile gibiydik. İlişkilerimiz çok sıkıydı. Aydın Fen Lisesinin o dönem öğrenci sayısı azlığından ya da biz liseye girdiğimiz sene ilk hazırlık sınıfı olmamızdan dolayı sınıfımızın sadece 19 kişi olmasından dolayı olabilir. Hayatımda lise sonrası bir daha hiçbir zaman bu derece kenetlendiğimi ve birlikte vakit geçirip paylaşımlar yaşadığımı hissettiğim bir durum olmadı.
Dönmek istemezdim çünkü: şu noktada yeniden başa sarıp dönüşüm geçirdiğim tüm sancılı süreçleri yeniden yaşamak istemezdim.

17 yaşındaki sana ne dersin?

"İnan kızım, asla vazgeçme, sen özelsin. YAPABİLİRSİN!"

Sizde en çok iz bırakan hoca kim neden?

Sevgili edebiyat hocam Emine Altınsoy benim için çok ayrı bir yeri olan hocalarımdan biridir. Türk dilinin okuma, yazma ve konuşma ile ilgili tüm teknik bilgilerini zekice ve pratik bir şekilde halen hayatımın, insan ilişkilerimin, konuşmalarımın ve yazılarımın her alanında rahatlıkla uygulayıp kullanabiliyorsam bu gerçekten onun sayesindedir. Kendisine büyük bir özlemle kalpten teşekkür ediyorum. O dönemler kendisi sayesinde pek çok ilkler yaşamıştık. Atatürk Oratoryosu'nda yaptığımız ilk dans şovumuz, verdiği ödev üzerine hazırladığım bir meditasyon ve yoga sunumu aslında bugünkü bana dair ilk işaretleri gösteriyormuş
Sevgili coğrafya hocam Emine Tiriç'de benim için her zaman çok özeldir. Öncelikle kendisi her zaman bambaşka bir karakterdi. İnanılmaz pratik ve zeki bir hocaydı Yaptığı değişik anlatım ve sınav tarzları ile zihnimizi alışılagelmiş bir monotonluktan çıkarıp her zaman ezber değil yorum gücü ile büyük resmi görebilmemizi sağlardı. Bu açıdan halen benim için hayatımın ilk evrelerindeki en önemli kişilerden biri olmuştur.
Bir de tabi ki dönemimin en değişik hocalarından olan sevgili matematik geometri hocam Eyüp Arslan, en sevdiğim ve bende iz bırakan diğer bir hocamdır. Bizlerle nasıl başa çıkabileceğini en güzel şekilde bilirdi. Her zaman kısa ve öz konuşur ama tam konuşurdu. Düz, dolambaçsız ve netti. Hem çok korkar hem de çok severdik.

Ah şu okul merdivenleri bir konuşsa;

Ahh ahh !
O zamanki okul müdürümüz Tansel Hoca her pazartesi sabahı okunan İstiklal Marşı'na geç kalanları, tüm okulun önünde merdivenlere çıkarıp İstiklal Marşını canlı canlı okutacağını söylemişti. Bundan bir sonraki pazartesi sabahı da oda arkadaşlarımla beraber İstiklal Marşı'na geç kalacağımız tuttu. Bilirsiniz yurttan okula giden o yolda (sanırım şu an hatta ağaçlık olmuştur) yürürken Tansel hocamızın bizi fark etmesi ile birden kendimizi tüm okulun önünde merdivenlerde bulduk. Ve tabi ki kahkahalar önünde o müthiş sesimizle İstiklal Marşı'nı canlı canlı okuduk.

Okuduğunuz üniversiteden ve üniversite hayatınızdan bahseder misiniz?

Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesinde okudum.
Bir fen liseli olarak neden Hacettepe Eczacılığı tercih ettiğimi o dönemler çevremdeki çoğu kişi sorgulamıştı. Ancak eczacı olan babamın vefatı üzerine, henüz ilkokul yaşlarımda, eczacı olmaya ve kendi eczanemizi devam ettirmeye karar vermiştim. Bu karardan sonra başka hiçbir mesleği kendime yakın hissetmediğim için üniversite sınavında tek tercih ile yalnızca Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi' ni yazmıştım.
İlaç kokuları içinde büyümüştüm. Her zaman ama her zaman bir 'nesne' yerine, bedensel, zihinsel, duygusal, enerji ve ruhsal olarak tümüyle 'insan' ı çok merak ederdim. Çünkü; içinde yaşadığım bu bedenin her halini tümüyle öğrenirken adeta hayatı anlıyordum.
Üniversitede seçtiğim bölüm gereği bu eğitim sürecim de bu merakımı son derece tatmin ediyordu. Daha iyi bir tercih olamazdı. Yaşama dair genel geçer bilgileri öğreniyordum. Doğru veya yanlış yoktu. Yalnızca bilgileri yorumlayan zihnimizin her şeyi zamanla içselleştirmesi ile bilgelik geliyordu. Hücrenin en ayrıntılı yapısından, hepimizde aynı olan anatomi ve fizyolojimize, vücuda su haricinde dışarıdan giren tüm maddelerin (ksenobiyotik) nasıl etki ettiğinden, canlılığın başlangıcına kadar her şeyi ama her şeyi büyük bir zevkle okuyordum. Kendi içime her baktığımda, sanki dışarıdaki işleyişi görüyordum. İkisi de aynı şeydi. O zamanalar henüz tam anlamlandıramasam da spor hayatıma yansıttığım hayat felsefesi bağlantım da böyle bir şeydi.
İlkokul yıllarımdan itibaren hayatım 'çift ana dal' gibi geçmişti. Hayatım boyunca hep okulda derslerime, antrenmanda beden ve zihnimin bütünlüğüne odaklanıştım. Dersten çıkar ve antrenmana giderdim. Daha ortaokula giderken (o zamanlar büyük bir tutku ile basketbol oynuyordum ve takım kaptanıydım) bir gün arkadaşlarıma söyle dediğimi hatırlıyorum: "Dersteyken zihnim yoruluyor bedenim dinleniyor, antrenmandayken ise bedenim yorulurken zihnim dinleniyor". Sanırım o zamanlar insan bedenine bütünsel bakış açım oluşmaya başlamıştı. Bu çift ana dal yaşantı disiplinim ders-antrenman-dinlenme şekillinde ortaokul, lise ve üniversite hayatımda da devam etti.
Spor hayatımda elde ettiğim tüm Türkiye şampiyonluklarım, milli takıma girişim, hep Avrupa ve Dünya derecelerim de o dönemdi. Eczacılık fakültesini bitirdikten sonra Hacettepe Üniversitesi Spor bilimleri teknolojisi egzersiz fizyolojisi bölümünde yüksek lisansa girişim, pilates , fitness, dans sporu eğitimlerim ve eğitmenlik eğitim süreçlerim de hep üniversite dönemimdi.

Hayatınızı planlayarak mı yoksa içinizden geldiği gibi mi yaşıyorsunuz.?

Hayat biz planlar yaparken başımıza gelen şeymiş diye bir söz vardır bilirsiniz. Bu soruya şöyle yanıt vermek isterim; hayatımı planlarken içimden gelene kulak vererek yaşıyorum.

Fen liseli bir dansçı olmak çevrenizdekiler tarafından nasıl karşılanıyor?

Küçüklüğümden beri okul hayatlarım boyunca her zaman derslerime paralel bir şekilde devam eden bir spor hayatım oldu. Dışarıdan hiçbir sese kulak veremiyordum çünkü bu tutku içimden geliyordu.
En başlarda bu kadar yoğun bir şekilde kendimi yarışma veya antrenmanlara adamamdan dolayı çevremdeki çoğu kişi tarafından uzunca bir süre yargılandım, eleştirildim. Hatta üniversite bittikten sonra dahi zaman zaman ailemle bile irili ufaklı problemler yaşadığım oldu. Çünkü daha önce kimsenin denemediği ya da çeşitli sebeplerden ötürü fırsat bulamadığı ya da kendi içindeki azmini yitirdiği veya pes ettiği için deneyemediği veya denemeye cesaret edemediği bir şeyi ısrarla tutkuyla sürdürmeye çalışmaktaydım. Tabi ki zaman zaman kendime yenik düştüğüm, çaresiz ve sanki yolun sonuna gelmiş gibi hissettiğim anlarım da oldu. Ancak her seferinde jimnastik antrenörümün o unutamadığım sözü aklıma geliyor ve yeniden büyük bir güçle ayağa kalkıyordum. 17 yaşımdaki halime de dediğim gibi kendime hep: "İnan kızım, sen özelsin, yapabilirsin!!" diyordum.
O dönemler Steve Jobs' un bir röportajı dikkatimi çekmişti. Sanki kendimi görüyordum. Diyordu ki: "Hayatınızda bir şeyleri birleştirmek istiyorsanız geçmişe dönüp bakmanız gereklidir. Ben kendi geçmişime dönüp baktığımda birbirinden çok alakasız şeyler yaptığımı fark ettim. Ancak öyle bir an geldi ki birbirinden çok alakasız görünen tüm o şeyler tek bir noktada birleşti. Ve ben işte o anda Apple' ı yarattım." Ve ekliyordu: "Büyük işler başarmanın tek yolu yaptığınız işi sevmekten geçer. Sevdiğiniz şeyi daha bulamadıysanız, aramaya devam edin. Sakın durmayın. Söz konusu kalbinizin sesi olduğu için, sevdiğiniz şeyi bulduğunuzda hemen anlayacaksınız."
İçinizden geleni bastıramazsınız.
Bu sizin özünüzdür.
Adım adım hayat ilerledi ve akışla beraber her şey o kadar güzel dönüştü ki...
Fen lisesinde almış olduğum her yönlü somut ve soyut analitik eğitim beynimi o derece ehlîleştirip eğitmiş ki; şimdi yolda yürürken dahi attığım her adımda, aldığım her nefeste ve gördüğüm her yerde bunu fark edebiliyorum. Çok muhteşem tepkiler alıyorum. 'Benim çocuğum da sizin gibi olmak istiyor' diyen binlerce anne baba ile konuşuyorum. Gençlere kalplerinin sesini duyabilmeleri için yardımcı oluyorum ve içlerindeki çocuğun o sınırsız hayal gücünü hiç unutmamaları için elimden gelenin de fazlasıyla bir ışık savaşçısı olmaya çalışıyorum.
" Savaşçı sevdiği şeyi yarım bırakmaz. Savaşçı yaptığı şeyde sevgiyi bulur."

Küçürek Hikayeler

BURADAYIM

Her gün burada bulurum kendimi. İster istemez güven verir bu tanıdık surat. Diğer tüm alışılmış hisler gibi, ritmini ezberlediğim bir kalbin atışları, içini bildiğim birinin her öngördüğüm hareketinde aldığım haz gibi... Kötü veya iyi, tanıdık olsun yeter bu aciz ruhu avutmaya. Her gün burada bulurum kendimi. Bakmak istediğim kişi sen değilsin.

Begüm SARIBOYACI

KADIN

Adamın öfkesi geçeceğe benzemiyordu. Kadına hakaret ediyor, eline geçen her şeyi fırlatıyordu. Kadın gözyaşları içinde oradan kaçmaya çalışıyordu. Adamın eline cam bir vazo geçmişti. Kadın üzerine doğru gelen cam parçalarında kendini gördü. Gençliğini, güzelliğini hayallerini... Sonra da sonsuzluğa uçtu. Adam, kadının yüzüne baktı. Kadının gözünden akan son gözyaşında kendi nefretini ve ölümü gördü.

Dilsu ÇATAL

MUTLU SON

Sevmediğim tek komşum durmadan çocuğunu yeriyordu:
- Ne yapacağız biz bu çocuğu? Dağa taşa sığmaz, pire gibi. Dili pabuç. Saygı da yok anneye babaya. Ağzında bakla ıslanmaz. Kim hakkında ne dediysem direkt taşır sahibine.
Kadın konuşur, bıkmaz, susmaz.
Dedim:
- Çocuk gördüğünü gösterir, olduğunu yansıtır derler bilir misin?
Bir şey demedi. Gittik. Bu son konuşmamızdı.

Ecenaz Öykü ÇAĞLAR

GECE

Dünya hiç de hayal ettiği gibi değildi. Çevresindeki karanlık, korkunç bir yer olarak anlatmıştı dünyayı. Oysa dünya aydınlıktı. Güneşi, masmavi denizleri nasıl karanlık, simsiyah bir cehenneme çevirmişti bu insanlar? Kör olmalıydılar. Uçan kelebekleri, cıvıldaşan kuşları da mı görmüyorlardı? Hani savaşlar, kavgalar, bencil insanlar vardı dünyada? Oysa bilmiyordu ki dünyanın aydınlığı, gündüzün geçici güzellikleri arasındaki kötüyü yansıtan gece olana kadardı.

Ayşe Şevval DEMİR

GERÇEKLER

Küçük bir köyde yaşayan bir falcı vardı. Bu falcı küresindeki yansımaya bakarak geleceği gerçekten görebiliyordu. Ama gördüğü gelecek genellikle karşısındakinin gerçekleşmesini istediği gelecek değildi. İstediğini duyamadan falcının yanından ayrılan insanlar ona sahtekar dedi.

Falcı başka bir köye taşındı. Bu kez gördüğü geleceği değil de insanların duymak istediklerini söyledi. Söyledikleri gerçekleşmedi. İnsanlar ona "İşte gerçek bir falcı." dedi.

Ezgi Nazire ÇELİK

GÖZLER

Dolu gözler görüyordum. Kimindi acaba o gözler? Kimin gözleri ise mutsuzdu, düşünceliydi, yaşlıydı. O insana acıyarak kafamı çevirdim. Belli ki vardı bir derdi. Saatlerce yürüdüm, bir anda yeniden gördüm o gözleri. Sanki arabada mıydı? Araba kadar hızlı geçip kayboldu yanımdan bir çift anlamlı bakış. Korktum. Tekrar görmek düşüncesi tüylerimi ürperti. Devam ettim yürümeye. O an tekrar karşımdaydı. Hareket edemedim. Şaşırtıcı bir benzerlik vardı ve tanıdık bir ifade. Kaçıp durduğum kendi miydim?

Revna ALTINÖZ

KÜRK MANTOLU "BENLIK"

Bak bu eller benim ellerim, benek benek lekeli...
Bu gözler benim gözlerim, üstlerinde yılların 'ben' ini taşıyan.
Şu çatlak dudaklar benim işte, aç susuz geçen günlerin hatırası.
Bu kollar, bu omuzlar benim: çökmüş, yaralar çalmış heybetinden.
Bu ok saçlar, rengi sıcacık evin penceresinden izlenen kardan değil, titreyerek uyunan gecelerden almış nasibini.
Bu yaşlı kadın, bu kürkler içindeki mücevher kutusu gibi kadın...
Benim işte; delik çoraplara, yırtık kıyafetlere bürünmüş o kızın hayali.
Paranın mutlulukla kol kola gezdiğini sanan o aptal kızın, yüzündeki gülümsemeyi üç kuruşa satan o bilmez çocuğun umudu.
Şimdi her şeyini verse de bir sıcacık huzur kaplasa yüreğini.

Burçin ALPARSLAN

KENDI YANSIMASI

Arkadaşı onu aradığında daha ilk "Merhaba!" dan sözünü bölüverdi. Canını sıkan bir kızdan bahsetmeye başladı anında. Ve anlattı da anlattı yarım saat boyunca. Hep kendini düşünmesinden dem vurdu biraz. Bencilliğini, kıskançlığını anlattı. "Arkadaşları da onun gibi; hepsi bencilin, yalancının önde gideni." demeyi de unutmadı.
Söylendi biraz daha ama çok konuşmaktan karnı acıkmıştı. Önemli bir şey anlatacaktı arkadaşı, arkadaşı bekleyebilirdi. Acil bir iş olduğunu söyledi ve telefonu kapattı.
Tüm konuşma boyunca arkadaşına kendisini anlattığını anlamamıştı.

Zeynep İrem EKIZ

KALABALIK

"Bir tek ben yanındayım senin." dedi gözlerinin içine bakarak. Boynunu büktü. O da boynunu büktü. "Kim vardı ki yanında benden başka?" Bir damla yaş yuvarlandı sağ gözünün kirpikleri arasından. Diğerinin sol. Ellerini kaldırıp parmak uçlarına dokundu; tek hissettiği soğuk, pürüzsüz bir yüzeydi.

Simge AKGÜL

SON DEFA

Kocaman bir boşluktaydım. Hızla kaçıyordum kendimden. Görmek istemiyordum. Belki de sonumu yazmaya başlamıştım bu karanlık ve nemli odada. Camlardan bile kaçar olmuştum artık. Yılların hatıraları teker teker kazınmış, izleri tek tek sayılabilen o yüzü görürüm diye yansımalarımdan korkar olmuştum. Birazdan o solgun yüzü görmeye gideceğim. Son bir kez daha bakacağım kendime. Geçmişin acımasız ve derin izleri yaşamanın artık bir anlamı kalmadı der gibi yansıyacak yüzüme.
Önce biraz gülümser ardından hüzünlenir ve sonra derin bir nefes alıp gözlerimi son kez kapatırım.
Çünkü karşımda göreceğim bu yüzün benliğimle alakası kalmamıştı artık.

Zeynep Gizem GÜLCAN

BAKIŞ

Bu kadın da amma akılsızdı. Olmayan duvarları yıkamadığı için ağlar mıydı insan? Hem de hiç denemeden !.. Güldü onun bu haline.
Kadın da güldü.

Selin N. BARLAK

Çizim: Zeynep Aslı Zırh

Plak dönerken
Duyulur ezgi
İğne canını acıtır

Elif Su GÜVEN

Güneş doğdu
Etraf aydınlandı
Günüm değil

Ege Kaan KAPLAN

Dün akşam sokakta
Bir yaprak savruldu
Beni de alıp

Lara CİHAN

Kelebeğin kanat çırpışı
Rüzgarla başlayıp fırtınayla
Başlamadan bitmişti senin gibi

Sedef TUFAN

Yarım kalmış bir hikaye
Zamanın sessiz sularında
Belki son bir haykırış
Çaresiz, halsiz
Ve sensiz

Egemen YORULMAZ

Karanlıkta yürüyen kaybolmuş bir çocuksun
Kalbim senin, yollar senin
Bensiz mi büyüyorsun

Teoman TÜRKOĞLU

Koca okyanusta
Bi' sandal misali
Kayboldum gözlerinin içinde ben

Arda GÜNDEŞLİOĞLU

Gökyüzü kusuyor zehrini
Denizlerde insan pisliği
İnsanoğlu yok etmiş doğanın güzelliğini

Kadir KAPLAN

Soğuk bir kış gecesi düşlerken seni
Herkes sessiz sanıyor beni
Ama bilmiyorlar içimdeki seli

Furkan BAYKARA

Çok zaman geçti
Döndüm durdum
Bu ıssız renksiz kürede
Ayrılma vakti gelmişti artık
Bir ışık beyaz, berrak
Öldüm sandım
Doğmuşum

Mehmet ALKAN

Pazarcı koydu teraziye
Portakallar ağır geldi
Sensizlik gibi

Zehra KÜÇÜK

Sanki çok üşümüş gibi
Çekti üzerine beyaz örtüyü
Yerin altında titrerken

Kaan CEYHAN

İnekler mölüyor
Arılar vızıldıyor
12'ler hâlâ yatıyor

Furkan TÜTÜNCÜ

Onu tanıyordum
Ay'ı da biliyordum
Meğer arkası varmış

Ecenaz Öykü ÇAĞLAR

Babaannem balkonda
Asmış biberleri
Aynı gençliğim gibi

Zehra KÜÇÜK

üçüncü tekil

ben, sen, o...
biz yok artık,
siz var.
birkaç haftaya onlar...
zaman girecek araya,
üçüncü tekillerle
evler, arabalar
şu çöp tenekesi.
bu şehirde bildiğin ne varsa,
senle ben arasında
o...

Burçin Alparslan

fotoğraf: Ali Raşit Akalp

Nahoş

Gönlüm boş, geceler hülyalı, uykularım derin
Seher vakti, titrer ellerim, rüzgârlar hep serin
Yüzümdeki çizgilerde, seninle geçen yıllarım
Gidenle gidilmez fakat dolmuyor bak yerin

Ellerim yorgun, mahzun ve başıboş
Bakmaya yüzüm yok, aynalar hep nahoş

Nergislerim solmuş, çayım artık haşlama
Ağzımın da kaçtı tadı, geçip giden zamanla
Ne bir tas su söndürdü harlanan ateşimi
Ne yalnızlık şerbeti, dokunmayın yarama

Olmuşum sevdanın ateşiyle sarhoş
Bakmaya yüzüm yok, aynalar hep nahoş

Yüzüm yok konuşmaya, yaşamaya yüzüm yok
Buna yaşamak denirse, işte ona lafım yok
Elem dolu bir yaşam mı, huzurlu bir ölüm mü
Sormaya ve söylemeye, inan artık gücüm yok

Ey koca yaşamım, eyle gönlü sen hoş
Bakmaya yüzüm yok, aynalar hep nahoş

Omzumda kurşundan büyük mü büyük kanatlar
Yıllanmış zihnimde şaha kalkan kır atlar
Bir adım için değil bir gün, yüzyıllar gerekir
Ölüm ya da yaşam diye bağırıyor tezatlar

Her yer karanlık ve dünyam mayhoş
Bakmaya yüzüm yok, aynalar hep nahoş

Kavuşmayan yakası ve eskimiş düğmelerle
Bir ceket almıştım, hani öyle eskice
Dün baktım, üstüne bir kötü koku sinmiş
Hatırlatır maziyi, o zavallı faniye

Dinle dertli başım, hazırlan ve de koş
Bakmaya yüzüm yok, aynalar hep nahoş

Anlatamam, yıllar evvel gem vurdular dilime
Geçen akşam geçmişten dem vurdular birine
Ruhumdaki ölü genç dirildi ve dedi
"Bir küçük günah bile iz bıraktı bak geride"

Ruhum, bedenim ve ömrüm artık boş
Bakmaya yüzüm yok, aynalar hep nahoş

Gönlüm boş, geceler hülyasız, uykularım derin
Bana sorsan, vaktidir vedanın, bugün yarın derim
Yüzümdeki çizgilerde, sensiz geçen yıllarım
Tüm gerçekliğimdin, ebedimdin sen benim

Gönlüm yorgun, mahzun ve başıboş
Bakmaya yüzüm yok, aynalar hep nahoş

İrem Altın

Fotoğraf: Simge Akgül

BİRİLERİ VAR

Kahvenin acılığı var mısralarda
Notaların sonsuz haykırışları

Mesela yanımda oturan amcanın
Kesik nefesleri var
Ya da Her gün yenisi eklenen
Alın yazısı var

Bir koku var Buram buram yayılan
Her çarptığı kuşta sarhoşluk
Her gören gözde mahmurluk bırakan
Begonvilin bergüzarı var

İplere sıkıca tutunmuş parmakların
Soğuğa kafa tutan eminliği var
Çocuğun yavaşlayan kalbi
Salıncağın endişesi var

Mesela dudaklar, hazzı gibi bitterin
Acısı da tatlısı da artık bir
Çatlamış fakat gururlu kendileri
Siyahın acımasızlığı var

Damla damla akan yaşların
Ruha daimi kilit vurması var
Hayatın kapısının yüzüne kapanışı
Kirpiklerin direnişi var

Dünyayı çeken ağaçların
Yorgunluğunun yapraklara hapsoluşu
Dallarınınınyığranmışlığı
Gölgesinde meftunları var

Yine hırçınlığı üstünde dalgaların
Hani değeri hüzünle anlaşılan
Sesinin maviliğini hapsettiği
Efsunkar cesurluğu var

İçime çektiğim satırların
Gökyüzünde kazınmışlığı
Mütemadiyen yeryüzünü
Melek gibi aydınlatışı var

Birileri var mesala
Sürekli benimle olan
Korkularıma su veren
Hayallerimin katili olan
Aynanın yansımasında gizlenmiş
Bizi yok eden birileri var.

Kahvenin acılığı var mısralarda.
Notaların sonsuz haykırışları var.

Cennet Sedef Tufan

AŞKIN MAYASI

SAYFA NO

Sevginin mayalanması ne demek bilir misin sen günlüğüm? Ben şahsen, hamurun mayalanmasıyla ilgili çok şey bilmem. Fakat şu sevgi denen meret var ya, onu bilirim işte. Ne kadar yoğurup ne kadar bekletmek lazım, hangi şartlar altında tutacaksın da hamuru taşmadan kabaracak? Hangi malzemeden ne kadar koyacaksın, ne kadar başında bekleyeceksin zamanın tamam olmasını umarak? Hepsini denedim de öğrendim. Hamuru hazırlarken ilk önce gelen şey kıvam: Cıvık olmayacak kıvamı, yoksa ellerini hamurdan kurtarmak düşündüğün tek şey olur. Katı da olmayacak, kabarmaz, yerken âşıkların yüreğine oturur.

Gerçek hamuru bilmem, ama bu hamurda malzemeleri koyduktan sonra biraz karıştırmak gerek. Neyi ne kadar koyduğunu unutana dek, sevgin, korkun, heyecanın bir olup kalbini sıkıştırana dek yoğurmak, yoğurmak, yoğurmak gerek.

Un bırakma kabın dibinde, sevgi kırıntılarını topla kenara köşeye yapışmış. Sevgisi az, cıvık hamurlardan olmasın hamurun çünkü bu sevgi denen şey Aşk'a pişiyor ateşi bulunca. Ustasından öğrendim, hamuru top yapıp kaba çalmak gerekiyormuş ara sıra. Çok değil, zaten o kadarına kalbi dayanmaz insanın. Ben bu yapılanın nedenini pek anlayamadım anneannem söyledi, bir iki kavgayla aşkın bitmeyeceğini anlaması gerekiyormuş insanın.

Ve sonra bekleyiş geliyor, başına incecik bir naylon poşet geçirip kalbinin sıcağında kabartmak hamuru. O mayalandıkça kendinden verip eksilmek, sıcağından verip üşümek, kalbime göz kulak olayım derken zaman zaman dalıp gitmek... Bir çiçek olsaydı aşk, zaman içinde eriyip küçülecek, solup kokusunu kaybedecekti. Fakat aşkın mayası öyle mi, bekledikçe dolduruyor kabını. Mayası kalbine bir düşmeyegörsün, köklerini toprağa geçiren bir ulu ağaçtan farksız, kavrayıveriyor kalbinin her köşesini. Kendinden başka ne varsa dışarı atmaya gayretli, kabarıyor olduğu yerde, dolduruyor, sıkıştırıyor sürekli kalbini. Ekmek olacak, aş olacaksa eğer hamur, verilen caba daha bir kıymetlendiriyor sevileni. Fakat beklenen gelmeyince sevgili günlük, sevilenin aşkı öldürüyor seveni. Hamurun kalbinden taşacağı korkusuyla yaşadığın günlerden bir sabaha uyanıyorsun ki olan olmuş. Sevgin senden habersiz ciğerlerine ulaşmış, kanına bulaşmış, nefesin olmuş, nabzın olmuş. Ve sonra kalbinin kapılarında pişiyor hamur içinin yangınıyla. Kanı içeri almamakta ısrarcı düğüm oluyor, taştan bir kapıya, camdan bir duvara dönüşüyor sıkıştığı yerde.

Her nefesinde sancıyor sevgin, uzuvlarına kan gitmiyor, kalbin yangın yeriyken vücuduna soğuk titremeler geliyor. Sevdiğini kaybeden âşıklar hep bu yüzden uzaklara dalıyor sevgili günlük. Uzaklara bakarken içindeki yangında sevdiğini arıyor. İçerideki dumandan sıkışan ciğerleri, iki kelime konuşunca oksijensiz kalıyor. Yatıp kalkıp düşündüğü tek şey sevdiğiyken, diğer insanların söylediklerini anlayamıyor.

Yok canım, ben yaşamadım bunları, bir arkadaşım anlattı, öyleymiş, ben de onun dediklerini şey yapıyorum işte. Biz en son ne diyorduk, hamur, hamur diyorduk...

Zeynep İrem Ekiz

Ayrıca Bakınız:

Aynasızlar

Kaan Uz

Şimdiye kadar kendinize hiç bakmadığınızı hayal edin. Düşünün ki bu iş için ne ilk insanlar gibi suya ne daha sonraki Mısır, Roma uygarlıkları gibi madeni aynalara ne de ilk defa Venedik'te yapılan cam aynalara sahipsiniz. Varsayalım ki ütopya'da yaşıyorsunuz, yani resmini ayrıcalıklı olarak çizdirebilecek padişahlar ve zenginler yok.

Kimsenin kendini bilmediği bir dünya... Kendini bilmek... Evet, aynanın bir özelliği kendimizi tanımamızı sağlamasıdır. Hatta belki de kendimizi yargılamamızı. Aynanın karşısına geçer ve belki de diğer insanlar hakkında da düşündüğümüz bazı sorular yöneltiriz kendimize: Boyum neden kısa? Yüzüm neden böyle? Ve belki de biraz narsistçe: Neden bu kadar muhteşemim? Ama gerçekten aynanın karşısına geçtiğimizde sormamız gereken sorular bunlar mı? Bu yüzeysel sorular. Yüzeysel çünkü daha az önce tüm bunların anlamsız olduğu bir dünya hayal edebildiniz, yani hayati değillermiş değil mi? 'Peki ya doğru sorular neler Kaan?' dediğinizi duyar gibiyim. ('Ben öyle bir şey demiyordum ki' diyenlere: Biz edebiyatçılar 'mış gibi yapmak' deriz. Siz de mış gibi yapın. Yani atmosferi bozmayın da hikayeyi biraz yaşayalım) Hadi gelin Ütopya'mıza geri dönelim.

Kimsenin kendi yüzünü bilmediğinden bahsetmiştik ('Kendileri göremiyorsa yanındakine de mi soramıyorlar' diyenler, bakın ikidir oyun bozanlık yapıyorsunuz. Farz edin ki bunu sormak çok ayıp.) Bu sizin başkalarına bakışlarınızı nasıl etkilerdi? Sonuçta insan beyni, beğeni algısını kıyaslamalarla oluşturur. Bu nedenle de aldatıcıdır. Arkadaşlarımızla ilgili kıyaslamalarımızın merkezine de kendimizi koyarız. Dostlarımızı seçerken, evet dostlarımızı seçeriz ya da seçmeliyiz çünkü hayatınızdaki 5 kişinin ortalamasısınız ve anne, baba, kardeş hesaptan düşüldükten sonra (çünkü onları seçemeyiz) geriye kalan 2 kişi dostlarınız bu yüzden ortalamayı yüksek tutmak adına doğru seçimler yapmalıyız. (Gördünüz mü notlardan kaçış yok, Milka İnekleri) Tabii onları seçerken aynada gördüğümüz yüzeysel şeylere daha az odaklanırız, kendini havalı bir çevreye ait hissetmeye çalışanları ayrı tutuyorum, daha derin sorular sorarız: Bu fiziksel görünüşün içinde aslında ne yatıyor? Bana ne gibi şeyler katabilir? İçindeki ruh neleri yapabilecek potansiyele sahip? Gördünüz mü doğru soruları bulmaya başladık.

Sonra güzellik algınızın merkezine kendinizi koyamayınca kafanızda şu an var olan "ön yargılar"ınızın prangalarından kurtuldunuz. Birinden hoşlandığınızdaysa, işin asıl güzel kısmı bu, onunla konuşamamak için hiçbir sebep yok. Gittiniz, sohbet ediyorsunuz ve o da buna bir tepki gösteremiyor çünkü kendi görünümünü bilmiyor yani kıyaslama modu kapalı. Dikkatiniz tamamen onun zihnine ve düşüncelerine odaklanmış durumda. Onun doğru kişi olup olmadığının belirleyecek tek şey bu konular yani bir bakıma güzelliğin değeri azalınca bilginin değeri arttı diyebiliriz. Güzellik namına yapılan onca uğraştan da muafsınız. Kafanızı meşgul eden onca şeyden... Herkes istediği kişiye ulaşabilmek için daha çok okumak, öğrenmek zorunda. Görüyoruz ki Marksist düşünür Althusser'ın da dediği gibi "Kendimizi izledikçe, kendimizi yaşamaktan alıkoyarız" Kendimizi gerçekleştirmekten, potansiyelimize ulaşmaktan. Vay vay vay bakın siz şu aynaların yaptığına?

Tabii bu kadarla sınırlı değil. Daha pek çok hikayesi var aynaların. O yüzden tarih boyunca aynayla tanışmış bütün medeniyetler ona mistik bir anlam yüklemiştir. Oysa benim aynalara baktığımda gördüğüm tek şey ön yargılardır. Öyleyse dünyadaki tüm aynaları kıramıyorsanız bile kendinizinkilerle başlayın.

Boşluğun Yansıması

Çizim: Zeynep Aslı Zırh

Güneşin yüzünü yeni yeni göstermeye başladığı, bulutsuz bir bahar sabahıydı. Yeni bir yeri gezmek için en güzel zaman! Heyecanla kahvaltımı yapmış, eğri büğrü Yunancamla pansiyon sahiplerini harita istemediğime ikna edip kendimi dışarı atmıştım. Şehir küçüktü ve merkezde görülecek pek bir şey yoktu. Herkesin dediği gibi asıl güzellikleri ormanda saklıydı. Duyduğumda inanmamıştım ama ormanın ortasındaki açıklığa ulaştığımda bu şehri asıl ünlü kılan şeyle karşılaştım: Etrafı binlerce nergisle çevrili bir göl. Çiçekler gölün başındaki bir tacı andırıyordu. Onu onurlandırıyor ve güzelliğini vurguluyorlardı. Her an birkaç su perisi sudan çıkıp orman perisi arkadaşlarıyla şarkılar söylemeye başlayacak gibiydi.

"Hikâyesi de görüntüsü kadar etkileyicidir."

Arkamdan gelen ses ile irkildim. Önümdeki manzaraya o kadar dalmıştım ki bir kadının bu kadar yaklaştığını fark etmemiştim. O da korktuğumu fark etmiş olmalı ki birkaç adım geri çekildi.

"Korkuttuysam kusura bakma. Ben Klotho."

Uzanıp elini sıktım.

"Gölün bir hikâyesi mi var? Kimse bahsetmemişti."

Kadın gözlerini devirdi.

"Bu gölün lanetli olduğuna inanan birkaç geri kafalı insan yüzünden şehir halkı ne buraya gelir ne de hikâyeden bahseder oldu. Vaktin varsa anlatabilirim."

Aslında ormanın daha büyük olduğunu düşünerek fazlasıyla zaman ayırmıştım. Bu beyaz elbiseli, çiçek küpeli kadın da pek zararlı durmuyordu.

"Vaktim var."

Hırkalarımızı altımıza serip çimlere oturduk ve kadın hikâyeyi anlatmaya başladı.

"Yüzyıllar, bin yıllar önce tanrı ve tanrıçalar aramızda dolaşır, periler kutlamalarımıza katılırken bu ormanda tanrıçaları bile kıskandıran bir su perisi yaşarmış. Sesi denizin dalgalarını taşır, teni inci gibi parlar, gözleri gökyüzüyle yarışırmış. Kendisi de bunun farkındaymış. Şarkı söylemediği her an kendini övermiş.

Bir gün o kadar abartmış ki kendini tanrıça Hera ile kıyaslamış. Bunu duyan Hera küplere binmiş! O an oracıkta periyi öldürebilirmiş aslında ama denizlerin tanrısı Poseidon ile arasını bozmak istememiş. Birkaç gün düşündükten sonra daha korkunç bir ceza bulmuş. Su perisinin konuşma gücünü almış. Peri artık sadece karşısındakinin söylediklerini tekrar edebiliyormuş, kendisine ait tek bir ses bile çıkamıyormuş ağzından. Çok pişman olmuş söyledikleri için ama af bile dileyemiyormuş.

Su perisi ormanda yeni yalnızlığına alışmaya çalışırken köyde başka bir heyecan varmış. Yine böyle bir bahar günü bu köyde çok güzel bir çocuk dünyaya gelmiş. O kadar güzelmiş ki annesi ve babası oğulları için endişelenmeye başlamış. Bir kahine gitmişler ve oğullarının ömrünün uzun olup olmayacağını sormuşlar. Kahin "Kendini bilmediği sürece oğlunuzun uzun bir ömrü olacak." demiş. Ebeveynleri de bu kehaneti dinleyip oğullarını daima tehlikeli sorulardan uzak tutmuşlar, mücadelelerden kaçınmasını sağlamış, daha o istemeden her şeyi önüne sermişler.

Gel zaman git zaman bu çocuk büyüyüp çok yakışıklı bir avcı olmuş. Köyde onunla evlenmek istemeyen yokmuş ama o hiçbirini beğenmiyormuş. Karşısına çıkan herkesi reddediyor, hepsini kalbi kırık bırakıyormuş. Arkasından ağlayanlarla dolmuş köy ama avcının umurunda değilmiş. Bir gün ormandaki avından dönerken birinin onu izlediğini hissetmiş.

"Kim var orada?" diye seslenmiş. Büyük bir kayanın arkasından biri fısıldamış. "Kim var orada?" Delikanlı bu gizemli kadın karşısında heyecanlanmış. "Çık ortaya!" diye bağırmış hevesle. Gördüğü ilk anda avcıya âşık olan peri sevinmiş, genç adamın sesi pek umut vericiymiş. Yavaşça bedenini açığa çıkarmış ve avcıyla göz göze gelmiş. Tam o anda avcının yüzünü bir tiksinti kaplamış. Periyi orada bırakmış ve arkasına bile bakmadan köye dönmüş."

Bu noktada kadının sözünü kestim.

"Ama perinin çok güzel olduğunu söylemiştin?"

Klotho bunu sormamı bekliyormuş gibi duraksamadan konuşmasına devam etti.

"Genç adam perinin nasıl göründüğünü umursamamış ki! Su perisi kayanın arkasındayken bir hayaldi, arzuydu; her şey, herkes olabilirdi. Ama kayanın arkasından çıktığı anda yoldan geçen herhangi bir kız oldu. Avcı onu deneyimlediği anda peri başka bir şey olamazdı artık.

Hikâyeye dönersek, genç adam dönüp gidince su perisi mahvolmuş. Günlerce sessiz sessiz ağlamış ve içinden hep aynı duayı etmiş "O da asla kendisini sevmeyecek birine âşık olsun." Gölün kenarına oturup biri tarafından duyulmayı beklemiş. Günden güne aşkından içine kapanmış ve bir kayaya dönüşerek ölmüş. Aynı su perisi gibi bu kayalar da yankı yapıyormuş.

Perinin sonu kötü olsa da duaları intikam tanrıçası Nemesis tarafından duyulmuş. Nemesis artık bu avcıya bir ceza verilmesi gerektiğine karar vermiş. Su perisinin duasını gerçekleştirebilecek herhangi bir ölümlü yokmuş dünyada, avcı o kadar yakışıklıymış. Tanrıça kayalıkları ziyarete geldiğinde çözümün çok da uzakta olmadığını fark etmiş.

Bir gün genç adam avlanmak için ormana tekrar ormana gelmiş. Pusuya yatıp bir domuzu gözlemeye başlamış. Hayvan beslenmeye başladığı anda okunu yayına takmış ve tam alnının ortasına nişan almış. Eğer Nemesis orada olmasaymış başarılı da olacakmış ama tanrıça ufacık bir sapmayla oku göle yollamış. Hırslanan avcı domuzu bırakıp göle koşmuş okunu almak için. Ama o da ne? Okunu aramak için göle eğildiği anda çok yakışıklı bir adamla karşılaşmış. Büyülenmiş gibi olduğu yerde kalmış. Gözlerini sudan ayıramıyormuş. O ne yapıyorsa onu yapıyor ama asla yaklaşmıyormuş bu kişi. Avcı, onu sevmeyen biriyle ilk defa karşılaşmış. Aşkına karşılık alamamak onu mahvediyor, sudan uzaklaşamıyormuş. Açlık ve susuzluktan günden güne erimeye başlamış.

Günler, yıllar geçmiş ve avcı yansımasını seyrederek ömrünü orada tüketmiş, gerçekten de uzun bir yaşamı olmuş. Öldükten sonra da vücudu etrafımızdaki nergis çiçeklerine dönüşmüş."

Bu kadar güzel bir yerin böyle trajik bir hikâyesi olmasını beklememiştim. Kendini tanımadığı için suyun kıyısında uzun bir ömrü olmuştu avcının. Belki kendisini tanısaydı yansımasına aşık olmazdı. Zihnimde hikâyeyi değerlendirirken Klotho'nun yanımdan kalktığını fark etmemiştim, arkasından seslendim.

"Bari avcının adını söyleseydin!"

Ağaçların ardında kaybolmadan önce Klotho son kez bana dönüp göz kırptı ve dudaklarını oynatmaya başladığı anda aslında sorumun cevabını bildiğimi fark ettim.

"Narkissos."

Not: Yunan mitlerinden esinlenilmiştir.

Selin Nur Barlak

Kelebek

Bebek baharın o güzel kokusunu içine çekerek etrafına bakındı. Ormandaki bütün kuşlar cıvıldıyor, ağaçların yaprakları meltemlerle hışırdıyordu. Gün daha yeni doğmuştu. Gökyüzü yavaş yavaş aydınlanıyordu. Menekşe ve yaseminlerin kokusu dört bir yanı sarmıştı. Bebek gözlerini meşe ve çınar ağaçlarının çevrelediği yola çevirdi. Daha sonra ellerini toprağa koyarak emeklemeye başladı. Bir yandan emekliyor bir yandan da etrafında olup bitenleri büyük bir ilgi ve merakla seyrediyordu. Sincaplar ağaçlara tırmanıyor, tavşanlar oradan oraya kaçışıyor, kırlangıçlar onu takip edermişçesine peşinden uçuşuyordu. Birden çok küçük narin, yalpalayarak uçan kuşa benzer bir şey gördü. Ne olduğunu anlayamadı, merak etti. Rengârenk ve incecik kanatları çok güzel gözüküyordu. Buna "kelebek" dendiğini öğrendi. Onu takip etmeye başladı. Patikanın uçsuz bucaksız yolunda kelebeğin peşinden gitti. Merakını kovaladı. Bebeğin neşeli gülüşleri kuşların cıvıltılarına karıştı ve bir zaman sonra bebek, büyüdü.

Artık bir çocuktu ve bu çocuk hoplayıp zıplamaya, koşmaya başlamıştı. Yerinde duramıyor, bir an önce patikanın sonuna ulaşmak istiyordu. Neşeli kahkahalar atarak kuşların seslerini taklit ederek ağaçların arasında yürüdü, koştu. Gökyüzünü seyre dalmışken aniden yerdeki taşlardan birine takıldı, yere yüzüstü kapaklanıverdi. Hemen ardından da dizinde keskin bir acı hissederek yüzünü buruşturdu. Hemen oturdu ve dizine baktı. Çok kötü sıyrılmıştı ve kanıyordu. Canı çok da yanmıyordu aslında ama kanadığını gördüğü için ağlamaya başladı. Etrafında hiç kimse yoktu. Yalnızca kuşlar acısını paylaşıyormuş gibi sessizleşti. Eliyle dizindeki toprakları temizledi ve hafifçe üfledi yarasına. Artık daha iyiydi. Ayağa kalktı. Gözyaşları da dinmişti. Yürümeye devam etti. İlk başlarda biraz topallıyordu ama sonra yine koşup zıplamaya, eğlenmeye başladı. Acısını çoktan unutmuştu. Sonra biraz daha büyüdü.

Genç artık o kadar da hızlı yürümüyordu. Adımları sakin ama emindi. Meltemler yeşil yaprakları hışırdatıyordu. Gün öğlene yaklaşmıştı.
"Acaba patika nerede sonlanıyor?" diye geçirdi içinden.

Çizim:Simge Akgül

Cevap yoktu ve yol göz alabildiğine devam ediyordu. Bir an yol ona çok uzun geldi,
umutsuzluğa kapıldı. Durdu. Arkasına baktı.
Gözleri kararsızca etrafta gezindi ama devam etmekten başka çaresi yoktu. Artık geri dönmek için çok geçti. Canını sıkan bir diğer şeyse yolun sonunda onu bekleyen şeyin ne olduğunu bilmemesiydi. Ayrıca kalabalık ağaçlar ve ormanın gürültüsünden de sıkılmıştı. Sürekli aynı şeyleri duyuyor, görüyor ve sürekli aynı şeyi yapıyordu. Oflayıp puflayarak yürüyordu ki az ileride bir yol ayrımı gördü. Uzun zaman sonra merak duygusu tekrar canlandı ve koşar adımlarla ayrımın olduğu yere geldi. Önünde iki seçenek uzanıyordu ve ikisinin de birbirlerinden farkı yoktu. Hangisinin kestirme yol olduğunu anlamak zordu. Kararsızca gözlerini iki yol arasında gezdirdi. Bir süre sonra kalbinin sesini dinlemeye karar verdi ve içinden geldiği gibi seçim yaptı. Biraz daha büyüdü.
Yetişkin oldu.

Artık ayak tabanları acımaya başlamıştı. "Oturup bir kenara dinlensem mi acaba?" diye düşündü. Derken birden durdu. Yapraklara baktı. Bazıları ağır ağır sararmaya başlamıştı. Başını yukarı kaldırdı hüzünle. Öğlen olmuştu çoktan. Beyaz bulutlar toplanmaya başlamıştı. O an tekrar kendini saran canlılığı ve güzelliği fark etti. İçine çektiği havanın yasemin kokusunu tekrar aldı. Kuşların cıvıltıları tekrar kuru gürültüden fazlasıymış gibi geldi. Zamanın ve zamanının değerini anladı. Ağır adımlarla etrafına bakınarak kendisini keşfederek yürüdü. Ağaçların rüzgârla olan dansını izledi. Sarı ve turuncu yaprakların dallara inatla tutunuşuna hayran kaldı. Rüzgâr ağaçların dallarını eğiyor ama yapraklarını koparamıyordu. Yoluna derin düşüncelerde devam ediyordu ki ileride patikayı tıkamış kocaman devrilmiş bir ağaç gördü. Korkuyla koşarak ağacın yanına geldi. Nefes nefese düşündü, "Yola nasıl devam edeceğim ben şimdi?". Ağaç çok büyük ve geniş yapılı olduğu için üzerinden geçmesi bir seçenek bile değildi. Etrafından dolaşması gerekiyordu. Patikadan ayrılıp ağaç boyunca yürüdü. Yoldan çıktığı için çimenleri ve çalılıkları eziyordu ama başka seçeneği mi vardı ki? Nihayet tekrar patikaya ulaştı. Devrilmiş ağaca hüzünle baktı. Sararmış yapraklarından birini okşadı ve koparıp cebine attı. Ağacı geride bırakarak yürümeye devam etti. Bulutlar iyice yoğunlaşmış, renkleri griye çalmaya başlamıştı. Güneş de ufukta giderek alçalıyordu. Biraz daha yaşlandı.

Sonra ilk yaprak düştü. İhtiyar yaprağın kopuşunu, yere konuşunu izledi. Orman artık daha sessizdi sanki, daha durgun. Sadece uğuldayan rüzgârın sesi duyuluyordu. Kuş cıvıltıları hangi ara kesilmişti?

Bir yaprak daha düştü yere, bir yaprak daha. Yarışır gibi teker teker döküldüler. Bakın diyordu yapraklar. Bakın, sonbahar geldi.

O kadar çoğaldılar ki yerde, ihtiyarın ayakları altında ezilmeye, ufalanmaya başladılar. Rüzgârın uğultusuna, çıtırdayan kuru yaprak sesleri karıştı. Daha yağmur yağmaya başlamamıştı ama etrafı kokusu sardı. İhtiyar kokuyu derin derin içine çekti. Durdu. Nefesini tuttu. Gözlerini kapattı. Bekledi ve sadece sessizliği dinledi. Daha sonra nefesini bıraktı. Gözlerini açtı. Etrafına baktı. Güneş bulutlar yüzünden gözükmüyordu ama batmasına ve dünyasını karanlık içinde bırakmasına az kalmıştı. Yoluna devam etti. Çok yorulmuştu artık. Yaşlı ayakları biraz daha dayanmalıydı. Bir adım daha. Şu çıplak ağacı da geçti mi, evet oradaydı.

Durdu yine. Ellerine baktı. Buruş buruş olmuş ellerine. Kemikleri gözüküyordu neredeyse, damarları da belirginleşmişti. Elini yüzüne götürdü, yanaklarına dokundu. "Gitmeli miyim gerçekten?" diye düşündü. Bunca yolu bunun için yürümüştü ve artık vazgeçemezdi. Birkaç ağır adım daha attı ve gerçeklerle yüzleşti. İşte orada duruyordu çizgilerle dolu suratı, feri kaybolmuş gözleri, kendisine bakıyordu. Göz torbalarına, artık tek bir rengi bile kalmış saçlarına, kamburu çıkmış beline, buruşuk damarları çıkmış ellerine...

Sonra gözü birden omzunun arkasındaki manzaraya takıldı. Geçmişine. Arkasında bıraktığı izlere. Gök gürledi. Güneş son demlerindeydi artık, hava iyice karamıştı. Yine de önündeki manzara az çok seçilebiliyordu. Doğanın mükemmel uyumunu seyretti. Sonra elini cebine attı. Kurumuş yaprağı çıkardı. Geçtiği yolu, karşılaştığı zorlukları hatırladı. Bunun yanında kuşların cıvıltıların, yaprakların yeşilliğini yaseminlerin o tatlı kokusunu hatırladı. Gökyüzü bir kez daha gürledi. O, kara bulutlardan dolayı göremese, fark etmese de güneş çoktan batmıştı. Kahkahalarına eşlik eden rüzgârı hatırladı. O an aslında hiçbir zaman yalnız olmadığını ve hayatının her ayrıntısından zevk aldığını fark etti. Yaşamak zordu, güzeldi. Yaşamak onu eğlendirmişti. Geçmiş günlerden selam getirdi rüzgâr. Yüzünde bir tebessüm oluşturdu. Karanlıkta seçmek zordu ama etrafında bir kelebek uçuşuyordu yalpalayarak.

"Hala doğru dürüst uçmayı öğrenememiş." dedi içinden. Kelebek geldiği gibi yavaşça uzaklaştı. Onun savrula savrula gidişini izledikten sonra tekrar son bir kez baktı karşısındaki yıllanmış bedene. Elindeki yaprağı rüzgâra bıraktı. Sonbaharın ilk yağmuru yaşlı ellerine düştü.

Simge Akgül

GÖZLERİNE BAK

Kan ter içinde uyandı genç kadın. Her an acıttığı yetmezmiş gibi uykuda da rahat vermiyordu geçmişi. Her gece aynı kabus, her kabusta kulaklarını çınlatan o acı ses ve hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı gösterircesine sallanan boşta kalan eli. Yüzüne avuç avuç su çarptı. Sanki her bir damla temizleyecekmiş gibi yaşananları. Çevresine bakındı. Bir omuz aradı ağlayacak; tutunacak bir el, sarılacak bir beden aradı. Kimse tahammül edememişti ona, kimse yürekten sevmemişti. Yalnızlığını yüzüne vuruyordu sessizlik, karanlık ve boş duvarlar. Alışmış olmalıydı artık yalnızlığa neden sızlıyordu hala içinde bir yerler. Neden ağlamayacağım diye kendine verdiği sözleri bozmaya bu kadar hevesliydi gözler. Çocukluğunu hatırladı. Yetimhane duvarlarının soğuk bakışlarını, her gün kapıların arkasından gelen hıçkırıkları, ucubeymiş gibi hissettiren müdürenin karanlık koridorda yankılanan topuk seslerini... Kendisine anne baba olmak isteyen birilerinin geldiğini öğrenince nasıl sevinmişti. İlk defa çocuk gibi hissetmişti. Ailenin ne olduğunu öğrenmişti. Öğrendiğini sanmıştı... Birkaç yıl sürdü bu mutluluğu. Bir mucize oldu ve doktorların asla olmayacak dediği bebek dünyaya geldi. Bir kardeşi vardı artık. Tüm kötülüklerden habersiz, mis gibi kokan, dünyalar güzeli bir bebek. Her şey değişmişti onun gelişiyle.

Artık eskisi gibi sarılmıyordu annesi, öpmüyordu saçlarını. Anne gibi değildi çünkü öz çocuğu vardı artık. Aylar yıllar geçti. Kaderine boyun eğerek razı oldu bu dışlanmışlığa. Hem kardeşi vardı onu çok seven. Ablacığımm diyerek boynundan inmeyen. Çok seviyordu oyuncak bebekleri. O gün elinden tutmuş caddedeki oyuncakçıya götürmüştü onu. Aylarca biriktirmişti harçlığını kardeşine bebek alabilmek için. Sımsıkı sarılmıştı oyuncağı alınınca. Bu bebeğin de upuzun sarı saçları vardı. Bir de kırmızı elbisesi. Ablacığım dedi keşke benim elbisem de kırmızı olsaydı. Bilmiyordu oysa birkaç dakika içinde kırmızıya boyanacağını...

O günden sonra uğursuz lakabıyla dönmüştü yetimhaneye. Geçirdiği her dakika da hissettirmişti bunu. Çaresizce uzandı yatağına, yorganına sığındı. Her daim sarıp sarmalayan bir tek onlar vardı. Kapattı gözlerini düşündü, düşündü. Yarının ne farkı olacaktı diğer günlerinden? Kaldırımlar alay edecek, ağaçlar arkasından konuşacak, binalar üstüne yürüyecekti yine. Doğaya bile düşman kesilmişti, ait hissetmiyordu kendini hiçbir yere. Aklındaki cevapsız sorulara yenileri eklendi. Varlığı kimsenin umrunda olmayacaksa neden nefes almaya devam ederdi bir insan? Yaşamasının amacı neydi? Göz kapakları yükünü taşıyamadı ve uykunun kollarına bıraktı kendini. İrkilerek uyandı bir kez daha.

İzim: Zeynep Aslı Zırh

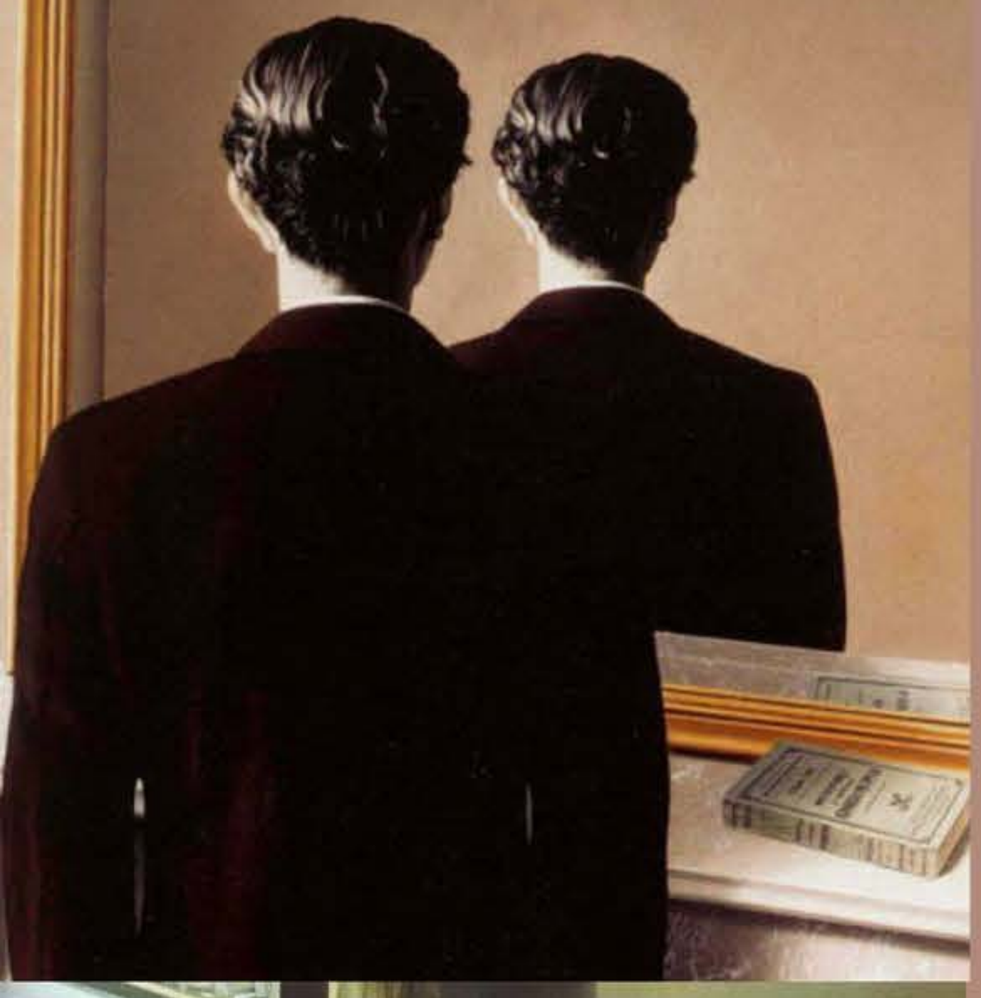
Gözyaşları ıslatmıştı yüzünü. Bu rüya diğerlerine hiç benzemiyordu. Ormandaydı. Kelebekler parmaklarına konuyor, güneş tüm ihtişamıyla yüzünü aydınlatıyor, rüzgar saçlarını okşuyordu usul usul. Her ağacın arkasından bir çocuk çıkıyordu. Hepsi kardeşinin yaşlarında kızlı erkekli. Gözleriyle anlatıyorlardı dertlerini. Biri çok açtı, biri çok üşümüş, biri okuldan alınıp evlendirilmişti, biri kimsesiz büyümüş, biri şiddete maruz kalmıştı, birinin saçları dökülmüş... Hepsi uzatıyordu ellerini, umutla bakıyordu gözleri. Bir çocuk belirdi uzaklardan. Sapsarı saçları, kırmızı kurdelesi ,puantiyeli elbisesi ve kırmızı elbiseli oyuncak bebeği. Ne kadar büyümüştü öyle. Yaklaştı minik kız, sarıldı sımsıkı. Kulağına fısıldadı...

"Ablacığım senin suçun değildi. O an yardım edebilecek birilerinin olmasını ne çok isterdin değil mi? Yaşadıklarının hepsinin var bir nedeni. Nefes aldığın her saniye ellerinden tutmanı bekleyen o kadar çok insan var ki. Sımsıkı tut ellerinden, kurtar kötü günlerinden. İzin verme küçücük yüreklerinin solmasına. Onlar bağlandıkça sen de tutun hayata. Sakın yalnız olduğunu sanma. Ben hep buradayım, hem çok uzak hem çok yakınında."

Bir rüya doldurmuştu içindeki asırlık boşluğu. Yaralarına merhem olmuş yoluna ışık tutmuştu.

Aldı oyuncak bebeği. Sarıldı sımsıkı gözyaşlarının yıkamasına izin verdi. Kalktı baktı aynaya uzun uzun. Kendiyle göz göze geldiği her an o acı fren sesini yankılanıyordu ve sallanıyordu hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını gösterircesine boşta kalan eli. Suçluluk duygusu gözlerini esir aldığından bakamıyordu aynaya yıllardır. Hiçbir estetisyen yok edemezdi yüzündeki çizgilerin ardındakileri. Hiçbir kuaför kapatamazdı beyazlıkların nedenini. Şimdi ise umursamıyordu hiçbirini. Umutla bakıyordu gözlerine. Gülümsüyordu kendine. Tüm sorular cevap bulmuştu. İlk kez suçlu bir kız çocuğu değil güçlü bir kadın yansıyordu aynada. Ve sen bu satırları okuyan güzel insan. Hayatının bir döneminde boşluğa düşecek, sevilmediğini hissedecek, yalnızlığınla baş başa kalacak olursan aynaya bak ve "İyi ki varsın. Kim bilir solmaya yüz tutan kaç çiçeği yeşerteceksin. Daha kaç fidan dikeceksin? Kim bilir kaç huzurevini ziyaret edecek, kaç ailenin yüreğine su serpeceksin?" de. Yanlışlar yap, ağla, pişmanlıkların olsun ama yaşama amacını unutma. Bir kere geldiğin bu dünyadan mutluluğun, sevginin, merhametin ayak izlerini bırakmadan gitme. En kötü anında bile senin yerinde olmayı dileyecek milyonlarca insan olduğu bil. Umut etmeyi, sabretmeyi ve hayatın tadını çıkarmayı sakın bırakma...

Fatma Nur Akyalçın

Sanat ve Yansımalar

Ada Su KAMACI

KOPYALANMAMIŞ (RENE MAGRİTTE ,1937)

Resimde ayna karşısında ayakta duran bir adam, aynadan onun yüzünü görmeyi beklerken sırtını yani resme bakarken bulunduğumuz yerdeki görüntüyü görürüz. Resimdeki adam Magritte'in arkadaşı ve patronu sürrealist şair Edward James'tır. Ancak aynanın önünde duran kitap yansıması doğrudur. Yansımasını gördüğümüz kitap Edgar Alan Poe'nun tamamlanmış tek romanı olan "The Narrative of Arthur Gordon Pym" (Arthur Gordon Pym'in Öyküsü) nün Fransızca kopyasıdır.

Figürlerin sadece sırtını gördüğümüz tablolar belli belirsiz bir hüzün ve yalnızlık taşır. Magritte resimde bizi gerçeklik labirentinde dolaştırır. Kendimizi sorgularsak ''Biz kimiz ?'' sorusu gerçekte kim olduğumuz, kendimizi nasıl gördüğümüz ve olmak istediğimiz kişi olarak üç yönlüdür. Resim bize öznelerin gerçek görüntülerini sorgulamamız gerektiğini anlatır. "Gördüğümüz şeyler aslında gerçekten olduğu gibi midir?" sorusu Sürrealizm'in de konularından biridir. Resimdeki yalnızlık ise hiç kimse bizi kendi olduğumuz gibi görmez demektir belki de.

Resimden etkilenen yazar Leopold von Sacher-Masoch (kendisi aynı zamanda Mazoşizm'in isim babasıdır) resimle aynı adı taşıyan bir şiir yazmıştır:

Yalnızlığım öyle bir tablo çizer ki bu gece,

Aynadaki yansımam bile bana sırtını döndü.

ARNOLFİNİ'NİN EVLENMESİ (JAN VAN EYCK ,1434)

Resim sanatının nadide örneklerindendir. Güzellik, karmaşık ikonografi, geometrik dikey perspektif, ve aynanın kullanılmasıyla Batı sanatındaki en orijinal ve karmaşık tablolardan biri olarak kabul edilir. Biçimsel başarısının yanı sıra, resim tarihinde de önemli bir yere, ilklere sahiptir. Rönesans'ta yeni yeni ortaya çıkan ve yavaş yavaş yayılmaya başlayan burjuvazi, eskiden yalnızca kilisenin ve soyluların hizmetinde olan sanatı, kendine doğru çevirmeye başlamıştır. Ayrıntılar ve simgesellik gibi Flaman akımının belli başlı özelliklerini taşır. ancak simgeselliği bulmak ilk başta oldukça zordur. Örneğin tepedeki avizede yanan tek mum üzerine birkaç spekülasyon vardır. Belki tanrının ışığıdır, belki de öylesine yanan bir mum.

Kadının elbisesinin yeşili muhtemelen bir anne olma umudunu sembolize eder. Beyaz şapkası saflığı simgeleyebilir. Pencerenin dışındaki kiraz ağacı, yaz mevsiminin kanıtıdır. Lakin çiftin giysileri kışlık giysilerdir. Tüm bunların ötesinde, resmin orta yerinde çok önemli ve bu resmi bir ilk özelliğini katan bir dış bükey ayna durur. Aynanın kenarındaki madalyonlarda İsa'nın çarmıha gerilmesi on resimle gösterilmiştir.

Dikkatle bakıldığında Arnolfini'yi, karısını ve Van Eyck'i görebiliriz bu aynadan. Ayna çift dışında iki figürü de yansıtmaktadır; kırmızı giysili duran ressam. Diğer mavili siluetin ise kim olduğu bilinmiyor. Belki de ressamın öğrencisidir. Aynanın üstünde, duvarda "Jan Van Eyck buradaydı." (Johannes van Eyck fuit hic 1434) diye yazar. Olasılıkla bu resim aynı zamanda nikah şahitliği ve evlilik cüzdanı işini de görmesi düşünülen bir resimdir.

Kiraz, aynı zamanda sevgiyi de sembolize edebilir. Diğer bir simge yerdeki köpektir. Sıradan bir köpek gibi gözükse de, bunun evliliğe duyulan (duyulması gereken) sadakati temsil ettiği bilinir. Karyolanın ahşap başlığında bulunan küçük heykelcik ise Aziz Margaret. İnanışa göre Aziz Margaret hamileleri ve doğacak bebekleri koruyan bir azizdir. Bu detayla çiftin çocuk özlemi vurgulanıyor.

BİR SAVUNMA BİÇİMİ: YANSITMA

Kıymet ÖZATEŞ

Psikolojide savunma mekanizmalarından biri olan yansıtma kişinin kendisine yakıştıramadığı durum, duygu ve düşünceleri ve bunların neden olduğu sonuçları çevresindeki insanlara ait bir kusur veya düşünce olarak algılaması durumudur. Örneğin bir arkadaşınızın sizi uzun süredir aramıyor oluşu onun sizinle ilgili hoş olmayan düşüncelere kapılmış olduğu veya arkanızdan iş çeviriyor olduğu anlamına gelmez. Veya yolda bir tanıdığınızı gördüğünüzde size selam vermemiş olması sizden kaçmaya çalıştığı anlamına gelmez. Belki tanıdığınız kişi miyop ve o gün gözlüğünü almayı unuttu. Yoğun bir gün geçirmiş de olabilir. Veya aşması gereken sorunlar var ve o an çok düşünceli. Fakat aklınıza bu ihtimal gelmiyor değil mi? İşte bu duruma yansıtma diyoruz. Başka bir deyişle ''Ayna Kanunu''.

Günlük hayatta pek çok olumlu ve olumsuz örneği bulunan bu durum –siz fark etmeseniz de -ilişkilerinizi şekillendirmenizde büyük rol oynuyor. Uyuyan birini uyandırmamak için sessiz olmaya çalışmanız, iletişim kurduğunuz kişiye karşı kullanacağınız kelimeleri özenle seçip onu kırmamaya uğraşmanız, bir işi yaparken zorlanan birine o talepte bulunmadığı halde yardım etmeniz sizin "Ben olsaydım ne düşünürdüm? Ne hissederdim? Ne yapardım?" sorularından yola çıkarak kendinizi şekillendirdiğinizin yani kafanızdaki düşünceleri sanki karşınızdaki dile getirmiş gibi davrandığınızın bir kanıtı aslında.

Yansıtmayı yalnızca karşımızdaki kişi hakkında çıkarım yaparken kullanmıyoruz. Aynı zamanda kendi yaptığımız hataların üstünü örtmeye çalışırken veya geçmişte yaşadığımız olayları günümüze uyarlarken de kullanıyoruz. Örneğin sınava yeteri kadar çalışamadınız, düşük aldınız fakat sizden yüksek not alan birisi var. Kendi hatanızı örtmek için sınıfta diğer düşük alanları da kendinize örnek gösterirsiniz ve "Ya zaten hoca çok zor sordu bak diğerleri de düşük aldı." dersiniz. Işte bu nedenle kıskanma da bir yansıtmadır. Veya "beyaz yalanları" çok kullanan birisiniz diyelim ki. Önceden yaşadığınıza benzer bir durum olduğunda ve karşınızdaki size benzer bir tepki verdiğinde aklınıza bir kurt düşmez mi? "Kesin yalan söylüyor." diyerek karşınızdakini suçlarsınız. Oysa belki doğruyu söylüyordu. Buna dayanarak diyorum ki tecrübeler de bir yansıtmadır.

Ancak yansıtmayı sadece kişisel boyuta indirmek yanlış olacaktır. Toplumlar da yansıtmayı kullanabilir. Irkçılık ve dini-siyasi tartışmaların ortaya çıkması aslında güruhların kafalarındaki düşünceye körü körüne bağlanmış olmasından ve asla kendi görüşlerine toz kondurmamasından kaynaklanmakta. Bağnazlığı bırakıp biraz da kendi görüşünü ve çağımız şartlarını değerlendirerek hareket eden gruplar yansıtma mekanizmasının olumsuz sonuçlarından kurtularak toplum düzenine ve geleceğine katkıda bulunmuş olacaktır.

Yansıtmanın çift yönlü olduğunu (olumlu ve olumsuz sonuçlarını) görmekteyiz. Olumsuzlar ile yola çıkan kişi yaşadığı olaylarda kendini hep bir tehdit altında hissedecek ve düşünceleriyle tepkilerini sağlıklı oluşturamayacaktır. Ailesinde ve çevresinde ilişkilerini bozacak ve bir süre sonra paranoya etmeye alıştığından psikolojisi bozulacaktır. Bu nedenle bırakın kendi düşüncelerinizi insanların davranışlarıyla birleştirip anlam çıkarmayı. Yansıtmanın olumlu yanlarına bakın. Bir başkasına sadece siyasi veya dini görüşünüzün el verdiği pencereden bakmayı bırakın. Kendinize itiraf edemediğiniz düşünceleri sanki karşınızdaki ima etmeye çalışıyormuş gibi düşünmeyi bırakın. Birisi sizi yanlış anladığında telaş etmeyin. Siz de çok iyi biliyorsunuz ki duyduğu ses sizin, aklından geçirdikleri ise kendi düşünceleri olacaktır.

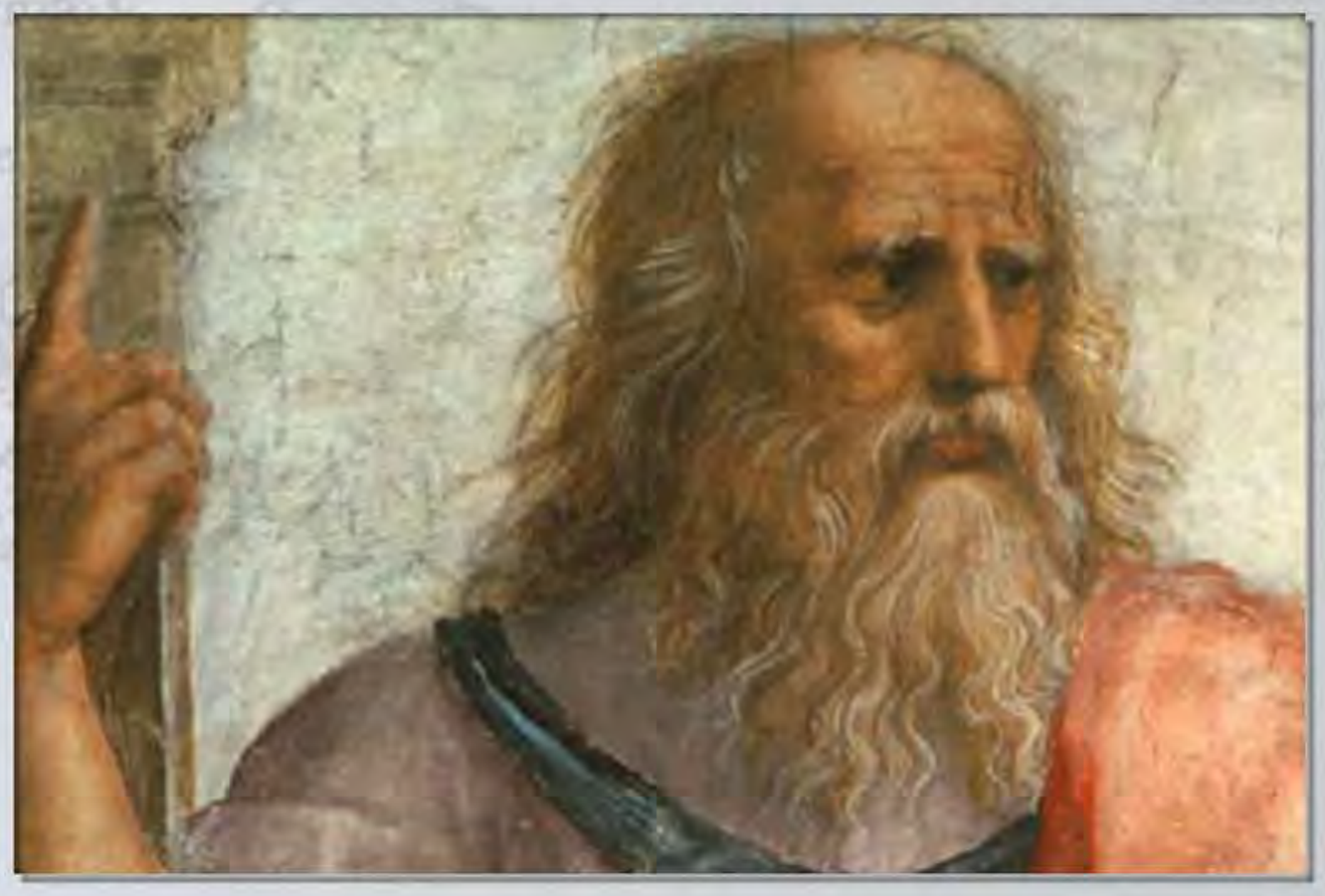
SIZE GÖRE SANAT NEDIR?

Egesu KÖSEOĞLU

Hepimiz Platon'u, mağara deneyini* ve idealar kuramını Nurettin Hoca sayesinde biliyoruz. Peki Platon bize ne anlatıyor? Hatırlıyor muyuz?

Platon her şeyin idealardan meydana geldiğini ve gördüğümüz şeylerin onların yansıması olduğunu savunur. Bu yüzden de zamanında sanata muhalif olur. Çünkü sanat Platon'a göre yanıltıcı ve ideaların yansımasının yansımasıdır. Bense sanatın duyguların anlatış biçimi olduğunu düşünüyorum. İnsanlar bazen kendilerini olmadıkları biri gibi göstermeye çalışıyorlar ama sanat bunu alaşağı ediyor. İçimizdeki duyguların dışarıya yansımasını sağlıyor. İnsanlar tarafından sorgulanmadan içimizdekileri dökmemize yardımcı oluyor.

Birçok ekspresyonizm** sanatçısı da bu görüşü savunur. Bu sanatçıların*** tablolarından**** da anlayacağımız gibi duygularını en iyi şekilde yansıtırlar. İnsanın gerçeklerini, duygularını ve düşüncelerinin açıklanmasını sağlarlar. Sanatçılar aslında idealardan uzaklaşmaz aksine ideaları gün yüzüne çıkarırlar. Kahlo da "Sürrealist***** olduğumu düşündüler ama değildim. Rüyaları asla resmetmedim. Resmettiklerim benim kendi gerçeklerimdi." derken bunu savundu. Kahlo gibi aynı düşünce yapısına sahip sanatçılar ortak paydaları olan sanatta buluştu. Birçok düşünür ve eleştirmen sanatçıların hayal dünyasında dolaştığını düşünse de aslında bizden daha çok gerçekleri "ideaları" görüyorlardı. Peki ya sizce?

*Platon'un idealar kuramını açıklamak için yapmış olduğu deneydir.
**Bir sanat akımıdır. Dışavurumculuk diye de geçer.
***Edvard Munch, GustavKlimt, Emil Nolde, AlexejvonJawlensky...
****Çığlık, Yaşlı Gitarist, Kaygı, Castleand Sun, Bir Askerin Otoportresi...

TÜRKLERİN DE MİTOLOJİSİ VAR

Yiğit ELMACI

Mitoloji veya mit dendiğinde herkesin aklına Yunan, Mısır veya filmlerden-Thor ve Loki- bildiğimiz İskandinav mitolojileri geliyor. Dinî inançlar yüzünden ne kadar yaratık gibi kavramlara inanmasak da bizim anlatılarımızda da birçok doğaüstü canlı ve olay bulunuyor. Türklerin de en az Yunanlar, Mısırlar ve İskandinavlar kadar güçlü bir mitolojisi var.

Türk mitolojisinin birçok kaynağı bulunmaktadır başlangıçla ilgili de birçok efsane vardır ama ben en çok bilinen Altay Türklerine ait Yaratılış Destanını merkez ve kaynak alacağım. Bir yorumlanışa göre en başta sadece iki tane tanrı vardı Ülgen ve Erlik. Destanda ''Evren daha bir hiç iken iyiliğin sembolü Ülgen ve kötülüğün sembolü Erlik ortalıkta uçuşuyorlardı' 'şeklinde ifade edilmiştir. Farklı bir yorumlanışa göre ise Ülgen büyük yaratıcının kendisi değildi. Ülgen ve Erlik'i göğün on yedinci katında bulunan Kayra Han yaratmıştı. Kayra Han tüm tanrıları ve tüm evreni yarattığı kabul edilmiştir. Ülgen'e yaratıcı gücü veren Ak Ana olarak anlatılmıştır.

Ak Ana

Evren bir hiçken uçuşan Erlik ve Ülgen

ULGEN VE ERLIK

Yine farklı bir anlatılışa göre aydan, yıldızlardan ve güneşten yukarıda göğün on altıncı katında yaşayan Ülgen bir iyilik tanrısıdır. Genelde insan olarak tasvir edilen Ülgen altın kapılı bir sarayı ve altın bir tahtı vardır. Zeus'u çağrıştıran ''şimşekçi'' sıfatı gibi birçok sıfatı bulunuyor; Dualarda Beyaz Parlak, Parlak Hakan, gürültücü, yakıcı... Göğün, yeryüzünün ve güneşin yaratıcısı odur. Hava olaylarını ve yıldızları idare den Ülgen'in 7 oğlu, 9 kızı vardır.

Bazı anlatışa göre Ülgenle beraber hep var olmuş olan bazı anlatışlara göre Ülgen'in yarattığı Erlik şeytan yani kötülük tanrısıdır. Bazen cehennemde bazense göğün beşinci ya da dokuzuncu katında oturmaktadır. Ülgen'e muhalefet olmayı iş edinmiş olan Erlik demirden, kılıç ve kalkanla genellikle boğanın üstünde bir insan şeklinde aklanda canlanmıştır. Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonra daha çok kötüleşmiş ve cin gibi varlıklarla birlik olmuştur. Her türlü kötülüğün daimi sembolü Erliğin 9 oğlu 9 kızı vardır.

Genel olarak bilinen Türk mitolojisi Tanrı, Tanrıçalar ve kutsal ruhlar; Yenisey Yazıtları, Göktürk efsaneleri, Yakut Türkleri efsaneleri ve Altay Yaratılış efsanelerinin farklı anlatılardan türemiştir.

BAZI TÜRK MİTOLOJİSİ TANRILARI

Türk, Tatar ve Altay mitolojisinde suyun koruyucu ruhu olan iyelerin hepsinin bir su kaynağı vardır. Açık renkte kıyafet giyerler ve suyun derinliklerinde, kayalıkların arasında bulunan saraylarda yaşarlar. Aynı zamanda saçsız, sakalsız ve kaşsız varlıklardır.

Kubay Ana ismiyle de bilinen doğum tanrıçasıdır. Doğum yapan kadınları korur ve dişiliği simgeleştiren tanrıçadır. Süt Gölü'nden tulumlarla süt getirir ve doğacak çocuğun ağzına damlatarak çocuğun dışarı çıkmak istemesini sağlar. Yaşam ağacının içinde yaşar ve bacakları, ağacın kökünü andırır. Bedeni şişman değildir ve orta yaşlı görünür. Uzun saçları vardır ve ışık saçar. Hamile bir kadın doğum yaparken, gökten iner ve onun yanında durur; ama kadın onu göremez. Çocuk doğduktan 3 gün sonra gider.

Pergen Han olarak da bilinen Mergen Han akıl tanrısıdır. Her şeyi bilen Mergen, aklı ve zekayı temsil eder. Kayra Han'ın oğullarından birisidir. Göğün 7. katında oturur ve bilgisi nedeniyle her şeye gücü yettiği kabul edilir. Bilgeliği sayesinde attığı okun, hedefinden şaşmadığı söylenir.

Su ile Güneş ve Ay'ın ışığından yaratıldığı bilinir. Totemi; ağaçkakandır ve bu kuş, Tanrı'nın elçisi olarak kabul edilir. Suyla Han, insanları korumakla görevlidir ve Ülgen'in en önemli yardımcılarından birisidir. Suyla Han'ın gözleri, otuz günlük uzaklığı görecek kes kinliktedir. At Gözlü Kartal ve İki Dilli Kekeme Han gibi isimlerle de anılmaktadır. At kafasından oluşan büyük bir kalkan taşır.

Doğum ve bereketin sembolü olan Umay Ana;Humay, Omay ve Imay isimleriyle de anılmaktadır. Dişi olarak tasvir edinir ve iyiliği temsil eder. Doğacak olan çocukları belirler, onları korur ve yeryüzüne bereket saçar. Gökyüzünde yaşar- ve yeryüzüne zaman zaman iner. Yanında kuğu veya zarif bir atla tasvir edilir. Hamileleri korur ve umacı gibi düşsel varlıkları gönderir. Ama bu korkutucu bir anlama gelmektedir. Eğer Umay Ana, bir evdeki çocukları korumuyorsa o çocuklar ölür. Bu nedenle de Kara Umay ismiyle de anılabilir.

Annesi Ay Kağan, babası ise Kara Han'dır. İlk Türk devletinin kurucusu olarak kabul edilen Oğuz Kağan'ın hayatı, daha doğumundan başlayarak olağanüstü olaylarla doludur. Yüzünün maviye çalan al renkli, ağzının ise ateş gibi olduğu bilinir. Çok çabuk büyümüştür ve doğar doğmaz bir kere süt emip, ardından çiğ et yediği söylenir. Ormanda tek boynuzlu bir yaratıkla vuruşarak öldürdüğü bilinir. Bu yaratığın ise gergedan veya şeytan olduğu kabul görmüştür. Babası Kara Han'ı öldüren Oğuz Kağan, birçok boya adını vermiştir. Aynı zamanda iki eşinden toplamda 6 oğlu ise Oğuz boylarını oluşturmuştur

Savaş tanrısı olan Kızagan aklımıza Ares'i getirir. Kayra Han'ın oğludur ve göğün 9. katında yaşar. Fazlasıyla kuvvetlidir. Ordu yönetme konusunda uzmandır. Kızıl yuları bulunan, kızıl bir deveye binen Kızagan'ın gökkuşağı ise asasıdır. Ve savaşçıların babası kabul edilir.

Çanakkale'nin Asırlık Simgesi:

Aynalı Çarşı

Çisem Nur EROL

Osmanlı padişahı 2. Abdülhamit döneminde, 1889 yılında "İllo Halyo" adlı Yahudi tüccar tarafından İstanbul'daki Mısır Çarşısı'nın minyatürü olarak yaptırıldığı bilinen Aynalı Çarşı, Çanakkale Savaşları sırasında İngiliz Donanması'nın attığı topların isabet etmesi sonucu büyük zarar gördü. Daha sonra bu bölgeye küçük dükkanlar inşa edildi. Çarşının içine aynalar konularak tarihi geçmişi yansıtılmaya çalışıldı.

"Çanakkale Türküsü" ile ün kazanan tarihi çarşının adı bir benzetme olarak kullanılıyor. Çarşı içinde eski yıllarda, atlar için koşum ve süs eşyası satan dükkanlar yer alıyordu.

"Ayna" denilen at gözlüklerinin burada satılmasından ötürü bu tür bir benzetme yapıldığı sanılıyor. Bununla bağlantılı olarak askerlerin çarşıya çıktıklarında "cep aynaları" satın almaları da çarşının halk arasında bu şekilde anılmasına vesile oldu. Kentin doğal ve yapay çevresi, tarihi, sosyokültürel yaşamı, coğrafyası, bitki örtüsü, iklimi, mimarisi, dini yapısı, beşiklik ettiği uygarlıklar, başka kültürlerle olan ilişkileri, geçirdiği işgallerin somut örneği olabilir.

Bu özellikler kentlere zengin bir kimlik ve güçlü bir imaj kazandırmaktadır. Her kentin kendine özgü geleneksel birikimleri bulunmaktadır.

Bu birikimleri kullanarak gerek üretim gerekse çeşitli faaliyetlerle kent geleneğinin korunması sağlanabilir. Kent kimliklerini ön plana çıkaran faaliyetler ve üretimler kent kimliğini desteklemektedir.

Bu durum kentin ekonomisini, kültürünü ve turizmini etkilemektedir. İnsanların seyahatleri sırasında gezip gördüğü yerlerle ilgili hediyelik eşyalar alması kaçınılmazdır. Çanakkale'de bulunan Aynalı Çarşı da bu şekilde kentin kimliğini yansıtması ve yayması açısından oldukça kıymetlidir.

Çanakkale Türküsü

"Çanakkale içinde Aynalı Çarşı
Ana ben gidiyom düşmana karşı.
Of gençliğim eyvah.
Çanakkale içinde vurdular beni
Ölmeden mezara koydular beni
Off.. gençliğim eyvah
Çanakkale içinde bir uzun selvi,
Kimimiz nişanlı kimimiz evli.
Of gençliğim eyvah.
Çanakkale üstünü duman bürüdü,
On üçüncü fırka yürüdü.
Of gençliğim eyvah.
Çanakkale içinde bir dolu testi,
Analar babalar mektubu kesti.
Of gençliğim eyvah."

İlklerin Savaşı

Melih YENİYAYLA

Kırım Savaşı'nın çıkmasında başrolü oynayan Rus Çarlığı Osmanlı devletinin 19.yy'da yaptığı reformlardan, Anadolu'nun bünyesindeki yüzlerce yıllık zehri atma çabasından, bir milletin uyanış hareketlerinden hiç memnun değildi. 19.yy'ın ilk yarısında gelişen olaylar adeta kan gövdeyi götürecek bir Osmanlı-Rus Savaşı'nın hazırlığıydı. Rusya'yı Rusya yapan adam Çar I.Petro -namıdiğer Deli

Petro (1672-1725)- ölümünde dahi Rus halkına idealleri peşinde koşmalarını telkin etmiştir. Bu idealler çok açıktır: Akdeniz'e inmek, Balkanların koruyucusu olup Roma İmparatorluğunu tekrar yaşatmak... Lakin önlerinde kendileri gibi Fatih döneminden itibaren aynı idealleri taşıyan bir devlet vardı: Osmanlılar. 19.yy'ın ilk yarısını inceleyecek olursak uzun bir gerilim döneminin ve politik çekişmelerin ardından 600 bin askerin telef olduğu yüz binlercesinin sakat kaldığı tarihin ilk modern savaşının çok uzakta olmadığı görülebilirdi. Fransız İhtilalinin Avrupa monarşileri üzerindeki yıkıcı etkilerini gören imparatorluklar İhtilal'in özgürleştirdiği Fransa'yı yendikten sonra böyle bir şeyin bir daha yaşanmaması için 1815'te Viyana Kongresinde toplandı. İroni ki kongrenin gerçekleştiği şehir İhtilal'lerin ve bağımsızlık hareketlerinin engellenmesi için toplanılan olan bu şehir bundan yaklaşık 40 yıl sonra Macar ve Slav kökenli halkların başlattığı isyanlarla uğraşan Avusturya İmparatorluğunun başkentiydi. İsyanlar öylesine büyüdü ki Macarlar bağımsızlıklarını ilan ettiler. Bunun üzerine Avusturyalılar çareyi Rus Çarlığına başvurmakta buldu. Rusya kuvvet kullanarak isyanı bastırdı ama kaybettiklerini anlayan çok sayıda Macar ve Yahudi yüksek rütbeli ordu uzmanı ve subay ülkeden kaçmıştı. Kabul edilebilecekleri tek bir yer vardı: Osmanlı Devleti. Babıali, Rus ve İngiliz taraflarının baskılarına rağmen tek bir mülteciyi bile geri vermedi. Hatta dönemin padişahı Sultan Abdülmecid mültecilerin kendilerinin misafiri olduklarını saçlarının tek bir kılının teline zarar gelmesindense tebaasından 50 bin kişinin kurban edilmesini yeğleyeceğini söylemiştir. Ne ekersen onu biçersin misali ilerleyen yıllarda bu mültecilerin çoğu dinlerini ve isimlerini değiştirerek Osmanlı ordusunda görev aldılar ve ordunun modernize edilmesinde çok büyük pay sahibi oldular. Rus Çarlığı bu durumdan memnun değildi. Rusya'nın savaş suçlularının iade talebine ret cevabı verilince gergin olan ortam daha da kızıştı. Osmanlı ülkesini paylaşmak için dönemin denge politikası gereği Osmanlı'nın toprak bütünlüğünü savunan İngiltere'ye gizli bir antlaşma sunan Rusya burada da hayal kırıklığına uğradı. Olay İngiliz tarafınca hemen Babıali'ye duyuruldu. Bu durum üzerine Osmanlı devleti İngiltere ile ittifak kurdu.1853 Mayısında Rus elçisi olarak İstanbul'a gelen Prens Mençikov (Finlandiya Valisi) da eli boş dönünce diplomatik yollardan umut kesildi. 5 Ekim 1853'te tarihin ilk modern savaşı başlarken Osmanlı tebaası çok uzun bir süredir "Batı" ile savaşmaktaydı ama ilk kez İstanbul halkı Boğaz'dan geçen dost İngiliz ve Fransız gemilerine tezahürat ediyordu. Bu olay kanımca Batı'ya, Batılılara halkın bakış açısını kökünden değiştirdi ve Batılıyla dost olunabileceğini gösterdi. Henüz siyasi birliğini tamamlayamamış İtalya'daki Piyomonte Krallığı Avrupa'da siyasi söz sahibi olmak için Osmanlı tarafında savaşmak üzere Kırım'a 20 bin asker toplamıştır (Piyomonte Kralının bu kararı Türkiye'nin Kore Savaşı'na katılmasına benzer). 1853'te Batum Cephesi'ne erzak ve mühimmat taşıyan donanmanın Rusya tarafından bastırılması üzerine Osmanlı ile fiili temaslar başlamış ve nihayet

1854'te İngiltere ve Fransa savaşa katılmışlardır. İngilizler savaşın kısa süreceğine inanıyorlardı fakat ne yazık ki ilklerin savaşının bitmesi henüz ufukta görünmüyordu. Yüzbinlerce asker ve mühimmatın on binlerce kilometre uzaklığa taşınması yanında askeri amaçlı demiryollarının yapıldığı, telgraf hatlarının çekildiği ve zırhlı buharlı gemilerin kullanıldığı ilklerin savaşı 3 yılın sonunda 1856 da Rusya'nın mağlubiyetiyle sonuçlandı. Savaşın ardından bozulan dengeler Paris Barış Antlaşması ile tekrar kuruldu. Osmanlı devleti ilk kez Avrupa devleti sayılarak uluslararası hukukta Avrupalı devletlerle eşit haklar elde etti. Asla unutmamalıyız ki bir sonraki adımımızı atabilmek için geçmişimizi çok iyi bilmek zorundayız. Yazımızı Ulu Önderin bir özdeyişiyle bitirelim: Tarihini bilmeyen bir millet yok olmaya mahkumdur.

Atatürk'ü Anlamak

Gülşah GÜL

Mustafa Kemal Atatürk'ün tarih kitaplarında her daim Selanik'te iki katlı pembe panjurlu bir evde dünyaya geldiği yazar, hayatının başlangıcı olarak. Ali Rıza Efendi, babası; Zübeyde Hanım, annesidir. Gittiği okullar, katıldığı savaşlar, kazandığı zaferler, yaptığı yenilikler; eğitimde, sağlıkta, sanayide, bilimde ve fende gerçekleştirdiği inkılâplardan bahsedilir. Peki bunların hepsini bir yana bıraktığımızda ne kalır geriye? Fikirleri, düşünce dünyası, yaptığı işlerin amacı ve onun özüne dair her şey.

Mustafa Kemal, milli birliği sağlamak uğrunda her şeyi göze aldı. Rütbesinden vazgeçti, İstanbul Hükümeti onun adına öldürülmesi için fetva verdi. Ama Atatürk amacından kesinlikle sapmadı. Kongreler yaptı, gazeteler yayımlattırdı, zararlı cemiyetlere karşı yararlı cemiyetler kurdurdu. Amacı bağımsızlık fikrini bütün Türk milletine yayıp bu uğurda birlikte olmalarını sağlamaktı. Silah arkadaşlarından bir tanesi, Anadolu'nun çeşitli yerlerinde tek tek yanan bağımsızlık kıvılcımlarının Mustafa Kemal'in meşalesinde birleştiğini söyler. Bu sözün en güzel kanıtı ise Kurtuluş Savaşı'nda halkın köylüsüyle, öğretmeniyle, doktoruyla, genciyle, yaşlısıyla, kadınıyla, çocuğuyla bir bütün olarak cephede yan yana görmektir. Bu durum aynı amaç uğrunda Mustafa Kemal'e inanıp milletçe bir olmaktır.

"Daha ne kadar eğileceksin!
Eğildin eğileceğin kadar
Madem bu kadar eğildin yere düşen sancağı al ve ayağa kalk."

Ne kadar güzel anlatır Mustafa Kemal'in bağımsızlık düşüncesini. Birinci Dünya Savaşı'nda kaybettiğimiz bağımsızlığımızı Türk milletiyle beraberce, yedi düvele karşı yaptığı Kurtuluş Savaşı'yla kazandı. "Türk milleti esirlik kabul etmeyen bir millettir." Öyledir ki bu sözü tarihimizdeki yaşanmışlıklardan doğar.

Orta Asya'da düşman boyların baskısıyla başlayıp Kurtuluş Savaşı'nda sömürgeci devletlere karşı verilen tarihimiz boyunca süregelen bağımsızlık mücadelemizi özetler. Söz konusu artık yıkılmakta olan imparatorluk, esir bir milletir. Her şeye ve herkese, her koşula rağmen bu esir milleti bağımsızlığa götürendir Mustafa Kemal.

Cepheden cepheye koşuşturmacalar, verilen ölüm fermanları, isyan çıkaran bir sürü insan... Bütün bu zorluklara rağmen bunların hepsini ülkenin bağımsız, milletin de egemen olması için yapmıştır. Bu uğurdaki amacını ise kendi sözüyle anlatmak gerekirse :

"Bütün cihan bilmelidir ki artık bu devletin ve milletin başında hiçbir kuvvet yoktur hiçbir makam yoktur. Yalnız bir kuvvet vardır. O da milli egemenliktir. Yalnız bir makam vardır o da milletin kalbi vicdanı ve mevcudiyetidir."

Onun tek amacı milli birlik içerisinde milletin bağımsızlığını kazanıp milletin kendi hakları üzerinde egemen olmasını sağlamaktır ki makam mevkii sahibi olmayı Türk milletini tekrar esir etmeyi düşünmemiştir
Bilim ve fen denildiğinde şüphesiz akla

"Eğer bir gün benim sözlerim bilimle ters düşerse bilimi seçin."

sözü gelir. Ya da devrim niteliğinde olan inkılâplarından birisi olan Latin harflerini çok kısa bir süreç içerisinde kanunen kabul ettirip bu kanunu da yine çok kısa bir süreçte uygulaması onun eğitimdeki yenilikler konusunda ne kadar kararlı olduğunu gösterir.

"Bilim ve fen nerede ise oradan alacağız ve bunu ulusun her bireyinin kafasına koyacağız."

Bu sözü doğrultusunda vefatından birkaç yıl sonra kurulan bazı okullarımız eğitim sistemini onun önerdiği doğrultuda düzenleyip eğitimini tahsis eden gencecik öğretmenleri de köylerdeki halka bunları öğretmek için gönderir. Onun fikirleri birçok insana karanlık yolda ışık tutar. Mühim olansa bu yolda bu ışığı hiç söndürmeden yürümektir. Yoksa karanlık içerisinde kaybolup gidilir.

Mustafa Kemal öyle bir liderdir ki sadece ülkemizde sınırlı kalmaz. Dünya çapında ses getirmiş olan bir liderdir. Üstelik ses getirdiği kadar da saygı görür. Atatürk'ün ölümü üzerine 10 Kasım 1938 tarihinde İtalya radyosundan şu anons duyulur:

"Sezar, İskender, Napolyon ayağa kalkın büyüğünüz geliyor."

Diğer milletlerin insanları ona bu denli saygı gösterirken bizim, onun eserlerine ve kendisine saygısızlık yapmamız ona karşı büyük bir ihanetten ve nankörlükten başka bir şey değil de nedir ki? Nefret besleyenlere hitaben konuşmak gerekirse kimse sevmek zorunda değil ama saygı duymak zorundadır. En az nefret besleyenler kadar gereksiz bir kesim de vardır ki bu kesim de "gerçekten" anlamamıştır Mustafa Kemal'i. Onu anlamak için "Mustafa Kemal'in askerleri" olmanıza gerek yok. Ya da her gördüğünüz Atatürk büstü, resmi yanında fotoğraf çektirmenize veya imzasını dövme yaptırmaya, arabanın camına imzasını yapıştırmaya da hiç gerek yok. Sadece yapılması gereken şey onun fikirlerini ve düşüncelerini benimseyip yaptığı inkılâplara sahip çıkıp kurmuş olduğu Türkiye cumhuriyetini her yeni gelen nesle daha iyisiyle emanet etmek. Nitekim Mustafa Kemal'in de isteği bu doğrultudadır:

"...Benim fikirlerimi ve benim duygularımı hissediyorsanız bu kâfidir."

Arşimet Gemileri Nasıl Yaktı?

Mustafa Kaan ÇEVIK

Yaygın olan bir efsaneye göre milattan önce yaşamış - yaklaşık iki bin yıl önce –bir bilim insanı olan Arşimet, memleketi Siracusa(Siraküza)'yı savunmak için birçok makine icat etmiştir. Siraküza'ya saldıran Romalılar bu makineler karşısında neler yapacaklarını bilememişler hatta öyle bir duruma gelmişlerdir ki surlarda ip gördükleri zaman korkup kaçmışlardır. Efsaneye göre inanılması en güç olan savunma mekanizması ise yaklaşan gemileri Güneş ışınlarını kullanarak bir ayna yardımıyla odaklayıp düşmanın üzerine yansıtması ve gemileri ateşe vermesidir. Bu aynaların çukur veya parabolik ayna olduğu düşünülüyor. Teorik olarak bu tarz aynaları kullanarak belirli bir noktaya yeterli sürede ve miktarda ışık ışını yollarsanız bir cismi yakmanız mümkün. Arşimet'in de surlara bu aynaları koyup gemileri yaktığı söylenir. Optik bilgisine göre iç bükey aynalar aldıkları ışınları belirli bir noktaya odaklarlar. Bu ışınlar zararsız gibi görülebilir ama birleşip odaklandıkları noktada tüm enerjileri birleşir ve çok ölümcül bir silaha dönüşebilir. O dönemde bu aletin cam ya da bronzdan yapıldığı düşünülmüştür. Teoride yapılması ve bu şekilde kullanılması mümkün gibi duran bu alet, pratikte ışığın belirli bir noktada dakikalarca, hatta saatlerce sabit tutulması gerekir. Eğer bu şartlar sağlanırsa cisim yanacak kadar ısınır. Bu gerçeklik ile iki bin yıl öncesine gidersek ışığı sürekli olarak aynı noktada tutmak biraz zor olacaktır. Mesafe, aynanın yapıldığı madde, cismin rengi gibi faktörler de yanma olayını etkileyecektir.

İki bin yıl önce böyle bir aletin varlığını araştıran insanlar da yok değil. DiscoveryChannel'da bu tür mitleri araştıran "MythBusters" programıyla iş birliği yapan ABD Arizona Üniversitesi ve Massachusetts TeknolojiEnstitüsü (MIT) araştırmacıları, Arşimet'in efsanevi ölüm ışınlarını tekrar yaratmak üzere deneyler yaptı. Eski bir balıkçı teknesi Roma filikaları yerine koydular.

"Bildiğimiz bir çok şey aslına tam olarak doğru olmayabilir."

28 metrekarelik bronz ve cam aynalar ile önce 45 metreden yangın çıkarmaya çalıştılar. Elde ettikleri tek veri geminin ahşabından çıkan duman oldu ve herhangi bir yanma olayı gözlenmedi. Daha sonra bu mesafe adım adım düşürüldü ve 22 metrede kendi kendine sönen küçük bir alev ortaya çıktı. Mantıken 45-50 metre bir geminin saldırması için çok uygundur, ayna yerine daha farklı bir sistem kullanabiliriz fakat deneyler ve bu gerçeklik karşılaştırılınca rivayet edilen efsane ne doğrulandı ne de çürütüldü.

MythBusters prodüktörü Peter Rees, bu düşüncenin büyük ihtimalle bir efsane olduğunu söylese de MIT profesörü David Wallace "Arşimet'in bunu başarıp başaramadığını bize kim söyleyebilir? Onun dehası unutulmamalı" dedi. Bu sebeple olay bir denizcilik rivayet olarak bilinir ama bana kalırsa böyle bir aletin iki bin yıl önce keşfedilip savunma silahı olarak kullanılması çok ilginç bir durum.

MythBusters tarafından çürütülen binlerce şehir efsanesi bulunmaktadır.Doğru bildiğimiz yanlışlar da diyebiliriz. Mesela çoğunluk Japon balıklarının 3 saniye hafızaya sahip olduğunu düşünür fakat yapılan birkaç deney ile 3 aydan fazla olduğu ortaya çıkmıştır.2003'te Plymouth Üniversitesinde yapılan bir deneyde balıklar mama ödülü karşılığı kaldıracı ittirmeleri için eğitilmişlerdi.Kaldıraç günde sadece bir saat çalışıyordu ve bir süre sonra balıklar doğru zamanda yemek için geldiler. Üzerinde çalıştıkları bir diğer efsane ise kovboy filmlerinde olan karşındakinin şapkasını silahınla uçurma durumudur.Ekip bunu denedikten sonra şapkanın sadece delindiğini gördüler.Tüfek ile yaptıklarında da kullandıkları mankene ciddi zarar verdiklerini fark ettiler.Dolayısıyla filmlerdeki bu sahnenin gerçekleşmesi olanaksızdı.

Bir kağıt sizce en fazla kaç kere katlanabilir? 7 dediğinizi duyar gibiyim fakat MythBusters ekibi bunu da çürüttü. Bir depo büyüklüğündeki kağıdı tam 11 kez katladılar.8. katlamadan sonra dozer kullanarak bu sayıyı 11 e çıkarttılar ve dünya rekoru kırdılar. Bildiğimiz bir çok şey aslına tam olarak doğru olmayabilir. MythBusters ekibi de tam olarak bu yanlışları düzeltiyor ve eğlenerek bir şeyler öğrenmek istiyorsanız bu program tam size göre.

Hayvanlar ve Ayna

Ezgi EKIN

Herhangi bir hayvanın ayna karşısında kendini gördüğünde verdiği tepkiyle hiç karşılaştınız mı?

Eğer karşılaştıysanız kendilerini tanıyamayıp korktuklarına şahit olmuşsunuzdur. Bunun sebebi hayvanların öz farkındalıklarının olmamasıdır. Evrimsel süreçte bu seviyeye çok az sayıda hayvan türü ulaşabilmiştir. Ancak kendisini türünün diğer bireylerinden ayırabilen çok sayıda hayvan bulunmaktadır.

Bu hayvanlara örnek olarak şempanzeler verilebilir. Hatta şempanzeler aynada kendini tanımayı aşıp fotoğraflarda kendini ayırt edebilme seviyesine gelmişlerdir. Başka örnekler ise saksağanlar, yunuslar, balinalar, domuzlar, neredeyse tüm maymunlar ve fillerdir. Öz farkındalığı olmayan türler ise genel olarak aynadaki görüntülerini bir düşman olarak görüp korkuyla yaklaşırlar.

Peki bu bilgilere nasıl ulaşıldı?

Bundan 45 yıl önce Amerikalı psikolog Gordon Gallup Jr. Bu soruya bir cevap bulmak istedi ve şempanzelerle bir deney yapmaya karar verdi. 1970 yılında Science dergisinde yayımlanan çalışmada Gallup şempanzelerin ayna karşısında nasıl göreceğine dair bir araştırma yaptı. Bu durumu ölçmek için 4 şempanzeyi 10 gün boyunca günde 8 saat ayna karşısında oldukları ayrı kafeslere koydu. Şempanzelerin ilk tepkileri başka bir şempanzeyi gördükleri tepkileriyle çok benzerlik gösteriyordu. Fakat birkaç gün sonra tepkileri değişti.

Artık şempanzeler aynadan ağızlarının içine bakmak, ayna karşısında değişik surat hareketleri yapmak ve gözlerinin yanındaki çapakları temizlemek için kullanmaya başladılar. Bu da demek oluyordu ki şempanzeler kendilerini tanımayı öğreniyorlardı. Ama Gallup bundan emin olmak için bir deney daha yaptı. Hayvanların kaşlarının ve burunlarının üstüne kırmızı birer nokta koydu ve her insanın aynadaki işaretli yüzünü inceleyeceği gibi şempanzeler de aynı şeyi yaptı ve yüzlerini inceleyip kırmızı noktaları silmeye çalıştılar. Ama araştırmacıları kullanılan boyanın yüzde herhangi bir his veya koku bırakıp bırakmadığına emin olmak istediler ve kendileri üzerinde de denediler. 24 saatin sonunda araştırmacılar boyanın herhangi bir yan etkisi olmadığını ortaya çıkardılar. Böylece hayvanların bu davranışları başarıyla açıklanmış oldu.

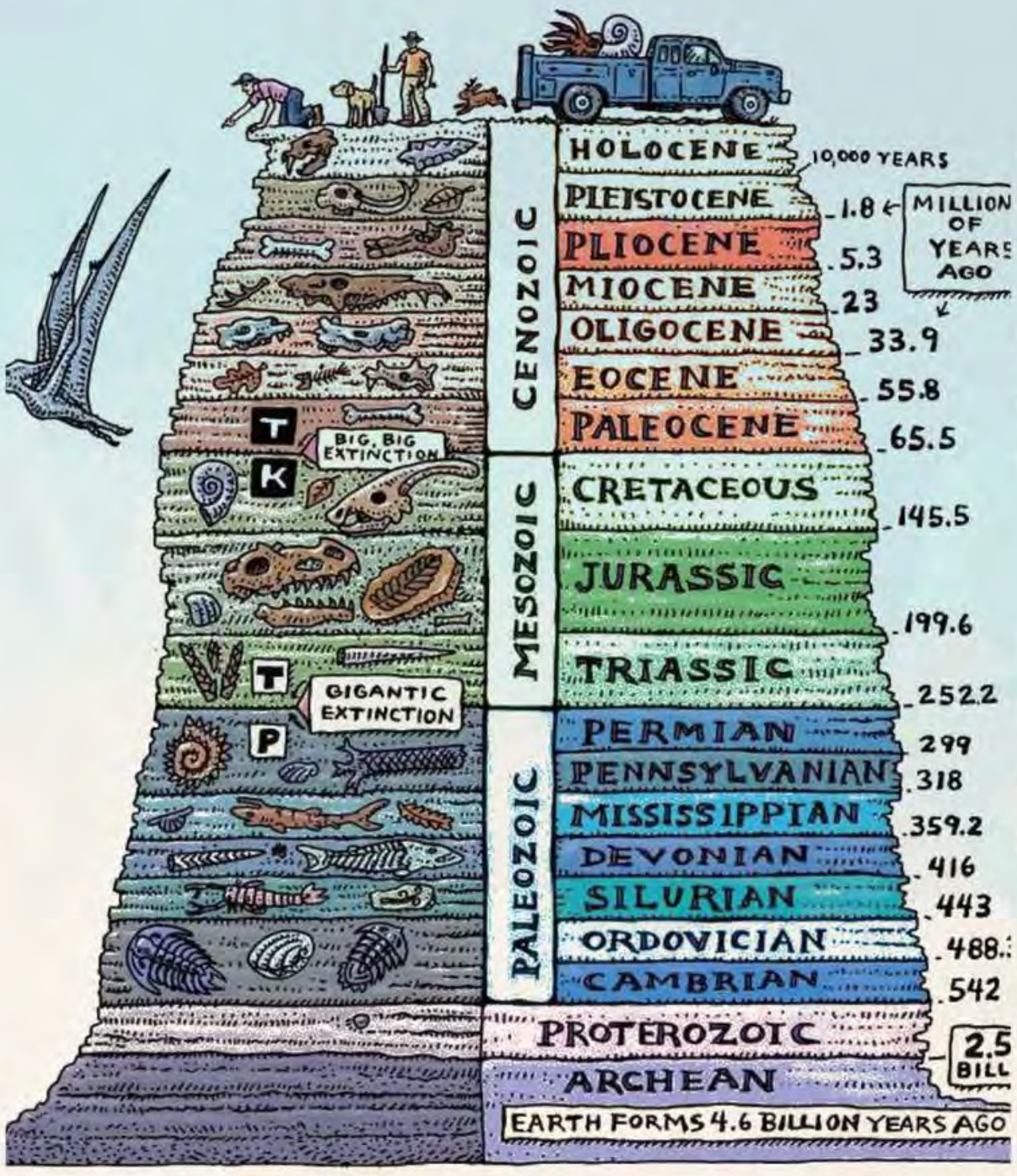
Genelde hayvanların düşünemediği ve farkındalıkları olmadıkları düşünülür ama bu gibi çalışmalar artık bize tam olarak öyle olmadığını gösteriyor ve önümüzdeki yıllarda da doğru bildiğimiz çoğu şeyi değiştirecekler gibi gözüküyor.

Antroposen:
İnsanların Egemen Olduğu Yeni Bir Jeolojik Çağ mı Başladı?

Göktürk KÜPÇÜK

Dünya tarihinin yalnızca 24 saate indirgendiğini hayal edin. Sabaha karşı saat 04.00'te tek hücreli hayat ortaya çıkar. Dinozorların dünyaya egemen olması ise ancak 22.57 civarında olur. Peki ya bugünkü hâliyle insanlar ne zaman ortaya çıktı? Gece yarısından sadece 20 saniye önce.

Aslında çok da eski değil. Ancak bu kadar az zamanda bile, dünya üzerinde dev etki yarattık.İnsanların ortaya çıktığı bu zamana isim vermek gerekir mi? Bilim insanları Paul Crutzen ve EugeneF. Stoermer, bu çağın bir adı hak ettiğini düşünmüş. Ve bu çağa "Antroposen" adını vermişler.

Dünyanın insanların egemen olduğu yeni bir jeolojik çağa girdiğini düşünüyorlar. Bundan 11 bin 500 yıl önce insanlık açısından büyük önem taşıyan tarım başladı. Bir sonraki dönüm noktası Sanayi Devrimi de 1700'lerde yaşandı. Üçüncü dönüm noktası 1945'teki ilk nükleer bomba denemesi oldu. O tarihten bugüne insan faaliyetlerinde büyük bir artış görüldü.

Dünya üzerinde 7 milyar insan yaşıyor ve her biri bir şeyler yapmakla meşgul. Tarım alanları açmak için dünyadaki ormanların yarısını yok ettik. Sanayi, enerji üretimi ve ulaşım için fosil yakıtlar kullanıyoruz. Okyanus ve topraklar plastik, çimento ve metallerle dolu. Dünya kaynaklarını çok hızlı tüketiyoruz, hava sıcaklıkları da sürekli yükseliyor. Bilim insanları, insan faaliyetlerinin dünyayı değiştirdiğini yeni yeni anlıyor.

Dünyanın geleceği nasıl olacak ve Antroposen Çağı'ndan sonra ne başlayacak?

Ayna Savaşları

Ebubekir Sıddık ERDEN

İnsanların ilk aynası doğaydı. Su, doğal taşlar, madenler birer yansıtıcı, birer ayna olarak kullanmışlardır. İleriki dönemlerde çanak, çömleklerini parlatınca da bir yansıtıcı görevi gördüğünü fark etmişlerdir ve böylece ayna geliş-meye başlamıştır. Orta Çağ'da özellikle Roma kadınları aynalara çok meraklıydı. Her asilzade kadının en az bir aynaya sahip olması gerekirdi. Peki bu aynalar yüzünden zamanında bir soğuk savaş çıktığını biliyor muydunuz?

Ayna üretiminde cıva ve kalayı kullanılarak sırlama tekniği geliştirildikten sonra ayna Venedik'te ekonominin büyük bir kaynağı olup çıkagelmişti. Tam iki yüz yıl boyunca Venedik'i zenginleştirmiştir. Venedik'in bu işten çok kar sağladığını gören Fransa aynacılığı geliştirmek için adımlar atar. İlk önce küçük çaptaki cam atölyelerini koruyan önlemler alırlar. Sonrasında da ayna işinde ustalaşmış olan Venedik ustalarını ülkesine getirttirir. Bu ustaları getirmek de çok kolay olmamıştır. Fransa kralı XIV. Louis'nin sefiri, bu ustalara dünyayı va'dettiyse de, sırrı alamadı. Nihayet 1661'de bir gece Fransız gemileri adayı basıp 4 ustayı Paris'ekaçırdı.Venedik hükümeti bundan hiç hoşlanmamıştır. En önemli pazarlarından birisinin başka bir ülkenin tekeline girmesini istemiyorlardı. Başka ustaların da gitmesini önlemek için Fransa'ya gidenleri vatan haini ilan etmiş ve mallarına el koymuşlardır. Fransa ise başka ustaları da teşvik etmek amacı ile gelen ustaları soyluluk unvanı ile ödüllendirir. Bu ustalar o kadar gizli ve alelacele getirilmiştir ki eşyalarını bile alamamışlardır. Bu ustaların hayatı da bu iki ülke arasındaki gerginlikler içinde geçecektir.

Gerilimler yüzünden Fransa istediği başarıyı sağlayamayınca küçük cam atölyelerine verdiği desteği geri çeker. Onların yerine 1662'de Kraliyet Süs Atölye'sini açar. Ancak atölyenin açıldığını duyan Venedikliler de boş durmaz. Hemen önlemler alırlar. Casuslarını Fransız toplarına, o atölyeye gönderirler.
Atölyede olağanüstü casusluklar yaşanır. Zehirlenmeler, cinayetler, kavgalar, grevler hiç bitmez. Öyle ki atölye ilk üç haftada iki ölü verir. Bu olaylardan sonra geriye sağ kalan ustalar da korkup geri dönerler.

Bütün olanlara rağmen Fransa'nın ayna çabası geç de olsa fayda vermeye başlamıştır. 1670'lerden itibaren deneme yanılma yoluyla kaliteli aynalar üretmeye başlamışlardır. Fransa ayna üretimindeki başarısı arttıkça üretimi korumak için önlemler almaya başladı. Venedik'ten ayna ithalatını yasakladı. Bunun için de çok sıkı önlemler aldı. Ama Venedik de boş durmadı. Ayna üretim pazarındaki paylarını düşürmekle kalmayıp ülkelerine de onların aynalarını almayınca Vendikliler küplere binmişlerdi. Kaçakçılar sürü halinde Fransa'ya gizli yollardan girip çıkmaya başladı. Venedik legal yollarla yapamayacağını anlayınca illegal yollara başvurmuştu. Kaçakçılar da gide gele kendi gizli yollarını oluşturup gizlice ülkeye aynalarını satmaya başladılar. Kısa bir süre sonra kaçakçılar amaçlarına ulaşır. 1700'lü yıllarda Fransa'nın güneyinin her yerinde Venedik aynaları kullanılmaya başlamıştır.Fransa önlemeler almaya çalıştıysa da Vendik aynalarının yayılışını durduramadı. Zaten cam üzerindeki bilgilerini de fazla gizli tutamayan Fransa diğer Avrupa ülkelerinde de bu bilgiler sayesinde yeni ayna üretim merkezlerinin açılmasına vesile olmuştur.

Ayna ve İnsan

Gökmen GÜLER

Ayna ilk örneklerinin görülüşünden bu yana, insanın merak duygusunu tatmin etmiş bir obje. Aynanın ilk kullanımı yansıtıcı özelliği olan su, taşlar, tunç, volkanik doğal cam, kemik, bakır, bronz, altın, gümüş, bakır, kükürt alaşımı olan niello maddesi, teneke gibi çeşitli metaller, kristal top, fildişi, bıçaklar ve çeşitli yağlar üzerinde olmuş. Yüzeylerin iyice zımparalanması ve parlatılmasıyla elde edilen aynaların yapımı ve kullanımı binlerce yıl öncesinden başlamış ve uzunca bir süre yaygın olarak kullanılmış. Tarih öncesinde genellikle dışbükey olarak kullanılan el aynalarının arka yüzlerine desenler oyulmuş, kendine bakan yüzlerin zenginliğinin dışa vurumu olmuş. Muhtemelen Mısır'dan başlayan bir süreç içinde halkla tanıştırılan aynalar birer sanat objesi olmuşlardır. Sapı, arka tarafı ve kenarı o günden başlayan bir süreç içinde dekorasyonda kullanılmış.

Ayna araştırmacılar için bilinmezlikleriyle üzerine kafa yorulan kültlerden biri olmuş hep. Güzellik duygusunun farklı şekillerde dışavurumuna öncelik ederek, belki de ilk sanat eserinin ortaya çıkışına modellik yapmış. Perspektifin icadı yolunda kullanılması ise mimariden, sanatın başka yönlerine kadar geniş bir yelpazede insanoğlunun önünü açmış, gözlerini doğru noktalara odaklandırmış. Artan bir hızla devam eden ve insanoğlunun en önemli araştırmaları arasında yer alan uzay çalışmaları sırasında da ayna kullanılan objeler arasında yer aldı.

Ayna yerine kullanılan varlıklardan biri "su" dur. Doğa insanoğluna hep doğal bir ayna sunuyordu. Yaygın bir efsaneye Narkissos bir gün suda kendi görüntüsünü görmüş suya düşen kendi görüntüsüne aşık olmuş. Suya atlamış peşi sıra dalmış kendini yakalamak için derinlere inmeye çalışmış ve burada ölmüştür. Başka bir efsaneye göre yemeden içmeden kesilip oradan ayrılmadan beklemiş, kendi yansımasının başında ölmüştür.

Ayna bazı kültürlerde korku bazılarında saygı göstergesidir. Üzerine düşen bir görüntüyü olduğu gibi yansıtan bir nesnedir. Kendine ne verilmişse aynen iade eder. Güzeli güzel, çirkini çirkin gösterir.
O, asla yalan söylemez.

Ayna benim en iyi arkadaşımdır. Çünkü ben ağladığımda o asla gülmez.
-Charlie Chaplin

Göbeklitepe Yılı: 2019

Rojin Doğan

Tarihin bilinen en eski ve en büyük tapınağı olan ve özellikle son yıllarda kendinden daha çok bahsettiren Göbeklitepe, Şanlıurfa şehir merkezinin 18 kilometre kuzeydoğusunda bulunan Örencik Köyü yakınlarındadır. Tarih öncesi dönemlerden biri olan ve Cilalıtaş Çağı olarak da bilinen Neolitik Çağ'dan günümüze kalan tarihi tapınağın yaşının 12.000 olduğu düşünülüyor. Bu da Göbeklitepe'yi Malta'daki megalitik tapınaklardan, İngiltere'de bulunan Stonehenge'den ve Mısır Piramitlerinden daha yaşlı kılıyor ve dünyanın bilinen en eski tapınağı yapıyor. Pek çok kaynakta yerleşim yeri olarak kabul görse de tam olarak ne amaçla kullanıldığı belirlenemeyen bir antik yapıdır Göbeklitepe.

Bilim insanlarının son zamanlarda yaptığı araştırmalar Göbeklitepe'nin avcı-toplayıcıların oluşturdukları bir buluşma noktası ve dönemin önemli bir ihtiyacı olan takas için inşa edilen bir yapı olduğunu gösteriyor.Göbeklitepe 2005 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 1.Derece Arkeolojik Sit Alanı ilan ediliyor ve 2011'de de UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alınıyor. 2018'de ise kalıcı listeye giriyor. Dünyanın en önemli tarihi merkezlerinden biri olan Şanlıurfa Göbeklitepe Ören Yeri, 1963 yılında İstanbul ve Chicago üniversiteleri iş birliği ile bölgede yapılan "Güneydoğu Anadolu Araştırma Projesi" sırasında bulunuyor.

Göbeklitepe'nin keşfi 1963 yılında olsa da kazı çalışmaları 1995 yılında başlıyor.

Araştırmalar günümüzde hala devam ediyor. 1995'te başlayan ve günümüzde de devam eden kazı çalışmaları sonucunda 6 tapınak bulunuyor ve bulunan yapılar birbirleriyle benzerlik gösteriyor.

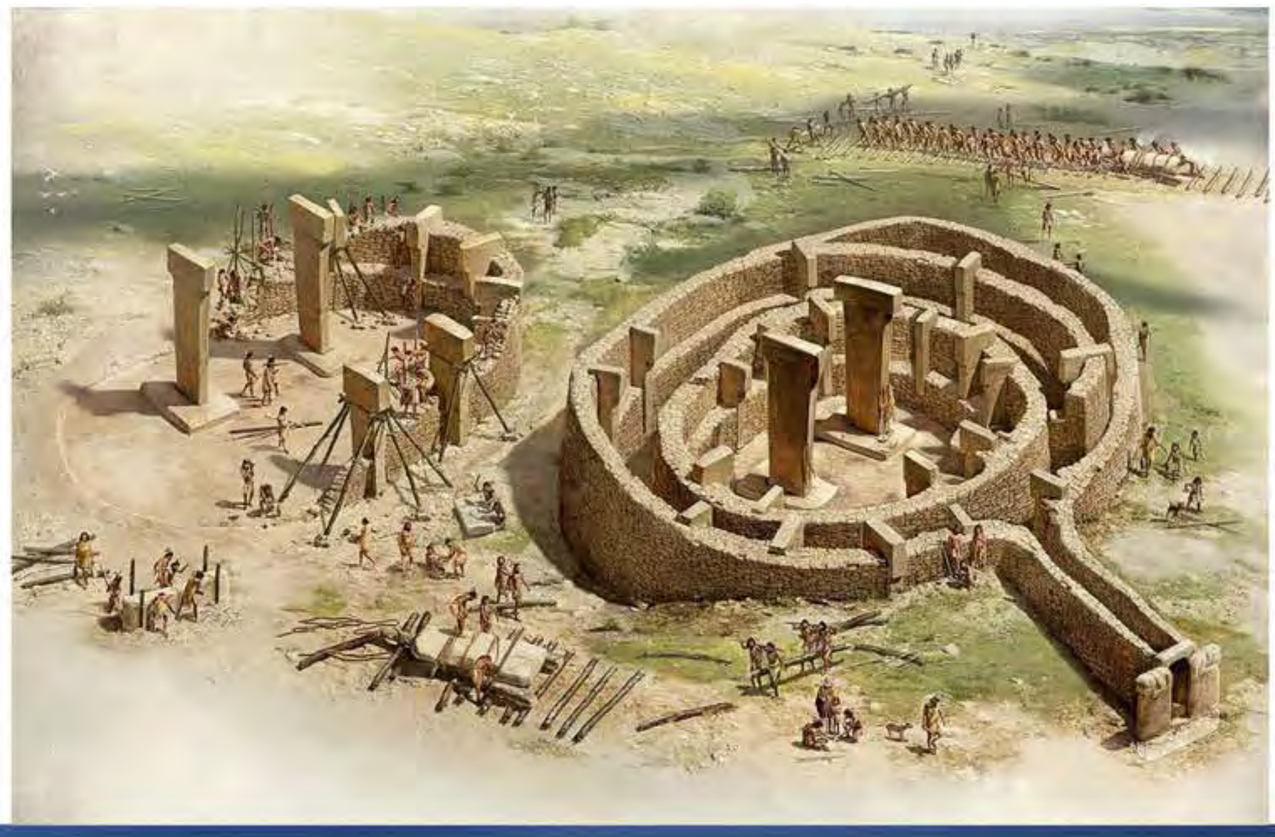
Peki bu benzerlikler nelerdir? Dairesel şekinde dizilen, insanları temsil ettiği düşünülen ve sayıları 10 ile 12 arasında değişen T şeklindeki sütunlar taş duvarlarla örülmüş. Taşların üzerinde bulunan hayvan, insan ve soyut varlıkların sembolleri ise kabartma ya da oyma tekniği ile oluşturulmuş.

Taşların üzerinde bulunan bu semboller, Neolotik Çağ'dan günümüze kalan en eski resimlerdir. Göbeklitepe özellikle son yıllarda çok ses getiren bir antik yapıdır. Hakkında çekilen belgesellere, yazılan makalelere ve kitaplara ek olarak Netflix'te yayımlanan Atiye dizisinde de Göbeklitepe tarihi işleniyor.

Geçtiğimiz 2019 yılı da "Göbeklitepe Yılı" ilan edilmiştir. Bu da dünyanın ilk tapınağı olan Göbeklitepe'nin ziyaretçi sayısında ciddi bir artışa neden olmuştur. Bütün bu yapılan araştırmalara rağmen Göbeklitepe gizemini korumaya devam etmektedir.

Göbeklitepe Belgeseli

TRALLEİS TARİHİ

Begüm TEZCAN

Tralleis Antik Kenti, Antik Çağ'da Anadolu'nun önemli bir kültür ve ticaret merkezi halindedir ve birçok kez savaşlar nedeniyle el değiştirmiştir. Özellikle Klasik ve Arkaik Çağlarda Atina-Sparta ve Atina-Pers savaşlarında kötü yönde etkilenmiştir. Ayrıca Pers, Helenistik Krallıklar, Makedonya ve Roma'nın egemenliği altına girmiştir.

Uzun yıllar Pers İmparatorluğu egemenliğinde kalan şehir İ.Ö 333 yılında Makedonya Kralı Büyük İskender'in Pers İmparatoru Darius'u yenmesiyle Perslerin egemenliğinden çıkmıştır. Tralleis kenti de Büyük İskender'in seferine hiç direnmeden teslim olan birkaç şehirden biri olmuştur.

M.Ö 3. Yüzyıl dolaylarında sınırlı bir özerkliğe sahip olan kent bronz sikkeler bastırmıştır. Ayrıca Antikçağ yazarlarının yazdığı eserlerde epigrafik ve nümizmatik kayaklara bakıldığında kentin en güçlü olduğu dönem de tespit edilmiştir. Kent, Pergamon Krallığının egemenliği altındayken oldukça zengin ve güçlüdür. Tralleis'in bu dönemde ne kadar zengin bir toplum olduğunu, 3. yüzyıl ve 2. yüzyıl ortalarına tarihlendirilen önemli yapılar kanıtlar. Antik kaynaklarda, yazıtlar ve sikkelerde pek çok anıtsal yapının varlığından söz edilmektedir. Zeus, Nike, Dionysos, Asklepios adına yapılmış tapınaklar, Dor düzeninde sütunlara sahip koridor, agora, gymnasium ve Pergamon Kralların a ait Kiremit Saray önemli yapılardır. Bu sarayın renginin politik bir sembol olduğu düşünülmektedir. Bu saray hakkında Vitruvius ve Plinius'un verdiği bilgiler oldukça önemlidir. Pergamon Krallarının oturması için inşa edilen bu saray daha sonraki Roma döneminde kent pantheonunun(Yunanca tüm tanrıların tapınağı) baş tanrısı Zeus'un rahibi tarafından kullanılmıştır. Her alanda en parlak dönemini yaşamış kent, Anadolu'nun en değerli heykeltıraşlık örneklerini vermiştir. Tralleis, iki ünlü heykeltıraş Apollonios ve Tauriscos'u bu dönemde yurttaşları arasında görmüştür. Tralleislilerle aynı dönemde ekonomilerinin de zirvede olduğunu gösteren çok iyi nitelikli ve kıymetli kistophor sikkelerinden de darp etmeye başlamışlardır.

Tralleis bir diğer zengin dönemini ise Attaloslar döneminde yaşamış ve bu dönem sikkeler bastırmıştır. İ.Ö 2.yüzyıla tarihlenen bu yıllarda sikkelerin üzerlerinden bile anlaşılacağı üzere kent barış ve refah içindedir. Tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapan şehir önemli bir yerleşim merkezi olmuştur.

Tralleis Antik Kenti, Messogis Dağlarının güney yamacındaki, geniş ve yüksek bir plato üzerine kurulmuştur. Tralleis; uygun iklim koşulları, doğal savunması, merkezi Menderes Ovasının konumu ve verimli toprakları nedeniyle önemli etkinliklerin ticari merkezi ve dolayısıyla antik çağın güçlü kentlerinden biri olmuştur. Antik Yunanlı tarihçi, coğrafyacı ve filozof Strabon, Tralleis'in Ephesos, Smyrna(İzmir) ve Cyzicus(Balıkesir) kentleri ile aynı düzeyde önemli ve zengin olduğunu ifade eder. Aynı zamanda Strabon'un yazdığı Antik Anadolu Coğrafyası isimli kitabında Tralleis'ten 'Mainados ovasındaki önemli bir kent' diye bahseder. Strabon, yerleşimin bir tepe üzerinde kurulmuş olmasının kentin savunmasını kolaylaştırdığını ve halkının civar şehirlerine göre daha zengin olduğundan söze eder. Tralleis aynı zamanda Ayasofya'yı inşa eden ünlü mimar Anthemos'un doğduğu şehirdir. Bir Tralleisli olan Aleksandros ise özellikle epilepsi tedavisi konusundaki çalışmalarıyla tanınan devrin önemli hekimlerinden birisiydi. Mitolojik kaynaklara göre Tralleis adı şehrin kurucusu Tralle adlı bir Amazondan gelmektedir. –eis ise –lılar, halkı anlamına gelen bir ektir. Tralleis ismi paralı askerlerin bir grubuna işaret eder ve savaşçılar anlamına gelen Thrak kökenli bir kelime olarak açıklanır.

Bu savaşçıların sembolünün olduğu önemli sikkeler vardır. Bunlardan biri Marcus Aurelius tarafından tarihlenen, üzerinde ayakta duran bir savaşçı tasviridir. Şehrin eski isimlerini ise Plinius ve Byzantionlu Stephanos'tan öğreniyoruz. Şehrin ilk adı Polyanthia(Çok Çiçekli Kent) ya da Euantheia(Güzel Çiçekli Kent) olarak iki farklı şekilde kullanılıyordu. Tarihin çeşitli dönemlerinde kent, farklı isimler taşıdı ama hiçbiri uzun zaman boyunca kendini benimsettiremedi.

Tralleis, Seleukoslar döneminde art arda Seleukeia ve Antiocheia olarak adlandırıldı. M.Ö. 26'daki bir depremde zarar gören kent, Augustus tarafından yeniden imar edilmesinden sonra Caesarea adını aldı ve bunu bir yüzyıldan fazla süre korudu.

Ancak bu isim M.S. I. yüzyılın sonlarına doğru terkedilerek yeniden Tralleis denmiştir. Yazarlarca hepsinin en eskisi olarak belirtilen ve kuşkulu görülen birçok diğer ad arasında Charax vardır. Kentin, Trakyalı Trallianlar ve Argiveler tarafından Dor göçleri sonrasında kurulmuş olduğu ifade edilir.

1883 yılında İzmir – Aydın arasına döşenecek olan demiryolunun çalışmaları sırasında Seikilos adındaki Aydınlıya ait olan bir mezar taşı bulunur. Bugün Danimarka Müzesi'nde sergilenen mezar taşının üzerinde, antik çağdan günümüze çok az sayıda gelebilmiş olan 13 satırlık bir yazı yer alıyor. Seikilos'un mezar taşının üzerine 6-11 satırlarında bir müzik eserinin sözü yazılmış ve hecelerin üzerine notalar yerleştirilmiştir. Antik çağdan kalma dünyanın en eski ikinci şarkısı olarak anılır. Seiklos'un ağıtı olarak geçer. Sözleri şöyledir:

Işılda henüz yaşıyorken
Gamı tasayı at bir kenara
Yaşam dediğin böyle
kısayken
Ve her şey yenik
düşerken zamana

Pergamon kralı Attalos III Philometer'in ölümünden sonra, tüm Asya kentleri gibi Tralleis içinde, büyük felaketler dönemi başlar. M.Ö. 133'te Attalos'un ölümüyle vasiyetinin koşullarına göre Pergamon Krallığı'nın tamamı ve dolayısıyla Tralleis, Roma Cumhuriyetine geçmiştir. Kentte, kistophor basımı yasaklanmış ve ayrıca kent vergiye bağlanmıştır.

M.Ö. 27 yılında, eyaletlerin paylaşılması sonucu Asya senatoya bırakılır; bu dönemden itibaren, bir idare amirinin yardımcılığında consul yetkisindeki bir vali tarafından yönetilir. İmparator Augustus döneminde, M.Ö. 27-24 yılları arasında yaşanan büyük depremde birçok kent gibi Tralleis de tahrip olmuş ve büyük zararlar görmüştür. Agathias'ın anlattığına göre, asıl vatanının böyle alt üst olacak kadar yıkılmasından etkilenen Cheremon adında bir köylü, imparatoru gidip bularak şehrin yeniden kurulmasını istemiş ve bu imparatorun kabul etmesiyle sonuçlanmıştır. Augustus'un yardımları ile tekrar imar edilen kent, imparatoru onurlandırmak için Caesarea ismini benimsemiştir. Tiberius döneminde de imar ve onarım faaliyetlerine devam edilmiş ve imparator Caligula ve Cladius döneminde en güzel orijinal ve kopya heykeltıraşlık eserleri verilmiştir. Tralleis'in sonraki dönemleri hakkında sikkeler ve yazıtlar dışında pek fazla bilgimiz yoktur.

Burada görülecek en önemli yapı halk arasında Üç gözler diye bilinen büyük bir gymnasium'a ait olan kalıntılardır. İ.S. 2.yy' da Roma döneminde yapılan bu gymnasium, daha sonraki yıllarda eklemeler yapılarak hamama dönüştürülmüş ve yıllarca hamam olarak kullanılmıştır. Hamamın alt döşemesindeki geniş odalarda yakılan odunlardan çıkan ısı kanallar yardımıyla tüm hamamın içerisine yayılarak tabanının ve duvarlarının ısınmasını sağlamaktaydı. Gerekli sıcak su ise büyük bakır kazanlarda ısıtılarak elde ediliyordu. Hamam o devrin en büyük hamamlarından birisi olmasına rağmen yine de ihtiyacı karşılamadığından yan tarafında küçük bir hamam daha yapılma ihtiyacı oluştuğunu görüyoruz. Buraya su getiren kanallar günümüzde kısmen görmek mümkün.

Kazılar sırasında bir de yer altı yapısına rastlandı. Bu Üç gözlerin yakınlarından başlayarak şehrin merkezine doğru giden yer altı tünellerinden oluşan bir yapıdır. Bu tünellerin saklanma amaçlımı yoksa şehre su getirmek için mi yapıldığı bilinmiyor. Devrim Erşen Türkiye'nin Antik Kentleri kitabında Bu yapının Pergamonlu Krallar tarafından silah deposu (Arsenal) ve savunma amaçlı bir kale olarak yaptırıldığını ve Roma döneminde ise askeri işlevini yitirerek metal ve cam işliklerinin yer aldığı bir endüstriyel konum kazandığından bahseder. Aydın üzerindeki araştırmalarıyla tanınan arkeolog Şükrü Tül ise bu yapının şehre su getiren kanallara ait olduğunu savunur.

Aydın ve çevresinde M.S. 11. yüzyıldan itibaren Türklerin varlığı görülmüştür. Tralleis kenti, İstanbul'un zayıf imparatorları tarafından savunulmayarak Aydın Emiri tarafından ele geçirilmiştir. Emir kenti, Konya sultanından mülk olarak almış ve kendi adıyla adlandırmıştır. 13. yüzyılda Aydın Oğulları Beyliği'nin yönetimine giren kent, Tralleis'in bulunduğu tepeden, güneyindeki az eğimli alanlara inmiş ve Güzelhisar olarak anılmaya başlanmıştır

Sanal Tur İçin Tıklayın

Yansıma

Ayşelal Türkü AVCI

Arka sırada, Mustafa'nın yanında, Tiriç'in dersiyle başlayan lise hayatım... Ne kadar değerli yıllar olacağını bu yazıyı yazmak için eski Günebakan'ları okurken yeniden anladım ve içimde AFL'nin verdiği üretkenliği, doluluğu her hissettiğimde tekrar anlayacağım. Çünkü beni bu üretkenliğe ulaştıracak olan Aydın Fen Lisesinin duvarlarıyla sınırlı olmayan okul etkinliklerinde, geleceğin bir parçası değil, geleceğin kendisi olacak öğrencilerle (ve onları güdüleyip aydınlatan öğretmenlerle) kurduğum ilişkiler olacak. Bir yerinde zamanın, ismim anılacaksa bu okuldan kazandıklarımla ve ona, ulusuma kattıklarımla anılsın.

AFL'den bir şeyler kazanmak, ona –neyle, nasıl olursa olsun- katılmak demek... Şiirlerine, resimlerine, şarkılarına katılmak; ürünlerine emeğini katmak demek. Yani bu kazanç, her kazancın olması gerektiği gibi emekle oluyor, kendinden topluma... Toplum zaten sensin, çünkü sen Aydın Fen Lisesinde liderliği öğreneceksin.

Bu yıl okulun yurdunda kalması gereken çok sayıda öğrenci olduğu için ben ve bazı arkadaşlarım başka okulların yurtlarında kalıyoruz. Bu da, bizim bazı etkinliklere -her ne kadar dans kursuna katılsam da- örneğin benim katılmayı çok istediğim BİTEG ve GLT'ye, katılmamızı biraz zorlaştırıyor. Oysa AFL şunu öğretiyor: Zamanımı iyi şeylerle doldurabildiğim kadar hakkım olacak hayatın üzerinde. Şimdiye kadar zamanımı ne kadar doldurabildiysem o kadar yansıyor bu yüzüme, o kadar çok şey söyleyebiliyorum. Yani konuşamayışım dolduramayışımdan, dolduramayışım –bazen beni de rahatsız eden- zamanımın boşa geçirilmesindendir belki de. Ya da her şeyi yapmak isteyip zamanımı, emeğimi, gücümü böldüğüm için hepsini yapabilecek güç ve zaman bulamayışımdandır.

Görür gibi oluyorum bundan sonrasını, bin bir farklı olasılıkla. Yapabileceğim en iyi şey ne, biliyorum; yapabilecek miyim, bilmiyorum. Bu güne kadar edinmem gereken özelliklerin çoğunu edindiğimi sanıyorum ama yoğuramıyorum bir çırpıda ellerimde.

Telaştandır, sadece bir doğumun telaşından. Ellerimde olan tek şey bu. Bu telaş, benim nice dağları aşıp gelen günü izleyiş telaşım. Yeni düşler, yeni uğraşlar, yeni fikirler doğuracak bir günün doğumu. En güzeli üretmenin duygusu. Doğan güne bakarken elimde GÜNEBAKAN ile, bu okulun birbirinden değerli öğretmenlerinden birinin –Emine TİRİÇ'in – dersiydi ilk dersimiz. AFL'nin güneşlerinin ışıkları vurdu yüzümüze önce, o ışıklar ki yolumuzu aydınlatan birer aynaydı artık önümüzde. Sonra umuda ve üretmeye dönüştü ortak enerjimiz. İlk "YANSIMA" ydı bu, kalemimin ucuna düşüp kâğıda dökülen gün doğumundan GÜNEBAKAN'a.

Aynalarla Coğrafya

İde Melis YILMAZ

Yazıma bir 'TIRIÇ' sorusuyla başlamak istiyorum.

'Şiir Van Gölü etrafında otururken Ay'ın göle düşen gölgesinin Ay'ın normal görüntüsünden daha küçük göründüğünü fark ediyor. Bu onu hangi yoruma götürür? '

Şaşırdınız değil mi ? Merak etmeyin, şanslısınız , bol bol vaktiniz var. AFL'22 olarak bunun gibi cevaplamamız gereken yaklaşık 20 soru ve hepsi için 40 dakikamız vardı. Anlamışsınızdır. İlk coğrafya yazılımızdı. Yeteri kadar düşündüyseniz artık cevabı açıklıyorum. Hepinizin bildiği gibi Dünya geoit şeklindedir. Bu yüzden üzerindeki göller tümsek ayna görevi görür. Fizik bilgimizi kullanırsak tümsek aynanın görüntüyü daha küçük gösterdiğini hatırlayacağınızdan eminim .

Biraz da aynanın tarihinden bahsedelim, ne dersiniz ? Mesela ilk aynanın yapıldığı coğrafya ... Bu aynanın obsidyenden yapıldığı ipucusunu vererek sizin tahminlerinizi almak istiyorum. Aradaki bağlantıyı kuramadınız mı ? O zaman bir ipucu daha :Obsidyen volkanik patlamalar sonucu oluşan lavların soğumasıyla oluşur.Peki MÖ Anadolu'da 10'dan fazla volkanik dağ vardı desem ...Evet doğru bildiniz , ilk ayna 8000 yıl önce Anadolu'da yapıldı.Bulunabilen ilk ayna ise Çatalhöyük'ten çıkarıldı. Şu anda ise Anadolu Medeniyetleri Müzesinde sergilenmektedir. Peki sizce aynanın 8000 yıldır tek kullanım alanı insanların kendilerini görmelerini sağlamak mıydı ? Tabi ki de değil.Bundan 2000 yıl önce yaşamış bilim insanı Arşimet, işgalci Roma filolarını Sirokuza kentini korumak amacıyla büyük aynalar yardımıyla yakmıştı.Çukur aynaların ışığı tek bir noktada topladığını düşünürsek Arşimet'in kentini aynayla savunmuş olması güzel bir savaş stratejisi gibi geliyor değil mi ? Aynı coğrafyada aynanın ateş yakmak için kullanıldığı bir alan var ancak bu alan çok daha barışçıl.Olimpiyat meşalesi yakmak ... Antik Yunan'da olimpiyat meşalesi çukur bir aynanın içinde Güneş ışığı odaklanarak yakılırmış.Ancak zaman ilerledikçe aynanın kullanım alanları artmaktadır. Örneğin günümüzde Norveç'te bulunan Rjukan kenti derin bir vadi içinde ve altı ay boyunca öğlen saatlerinde bile çevresindeki dağlar yüzünden Güneş göremekten. Eskiden Rjukan halkı kış güneşi alabilmek için teleferikle dağa çıkıyorlardı. Ancak dağlara yerleştirilen dev aynalar sayesinde Rjukan'a artık Güneş geliyor.

Eskiden yıldızları gözlemlemek için kuyulardaki suyu ayna gibi kullanan bir coğrafyada yetişen insanlar olarak coğrafyanın sadece okullarda okutulan bir ders olmadığını günlük hayatta da kullanıldığını anladığınızı düşünüyor ve coğrafyanın hayatınızdan hiç çıkmamasını umuyorum. Esen kalın.

BİLİMİN MUTFAĞA YANSIMASI:
Füzyon Mutfağı

Murat Ege DÜYENLİ - Ayşe Şevval DEMİR

Füzyon nedir?

Füzyon, iki element atomunun reaksiyonlar sonucu farklı bir element oluşturmasıdır. Şimdi bu yazıyı okurken gastronomi ile bunun ne alakası var dediğinizi duyar gibiyiz. İşte biz de tam olarak bunu merak ettik ve araştırdık. Fark ettik ki fizikteki füzyonla mutfaktaki füzyon birbirinden o kadar da farklı değilmiş. Tıpkı fizikte olduğu gibi mutfakta da füzyon birleşme, kaynaşma anlamına geliyor. Bazı yemek kültürlerinin birbiriyle sentezlenmesi sonucu oluşan yemeklere Füzyon Mutfağı diyebiliriz kısaca. Bu aralar çok gündemde olan Füzyon Mutfağı 1970'li yıllarda dünya yemek kültüründe yavaş yavaş yer aldı ve şimdilerde ise yeni nesil aşçılar tarafından ülkemizde çokça tercih edilmektedir. Füzyon mutfağına adını veren ve ilk olarak kullanan şef Miamili Norman van Aiken'dir. Başlarda sadece Uzakdoğu Asya mutfağı için kullanılsa da ilerleyen süreçte dünyanın birçok yerinde uygulanmaya başlanmıştır. Dünyada "Fusion Cuisine" olarak adlandırılan mutfak kültürü Türkçeye "Füzyon Mutfağı" olarak çevrilmiştir. Şimdi birlikte bu dünyanın içine bir seyahate çıkalım.

Yeni başlayanlar için Füzyon Mutfağı:

Eğer çok yeni başlıyorsanız, normalde bir arada olamayacak birkaç malzemeyi karıştır, iki farklı tekniği de kombinle olsun size füzyon patlaması. Gerçi çoğu zaman lezzet mezzet hak getire. Ama eğer ki diyorsanız ben bu işi bilmek istiyorum o zaman sizler için bir tık daha açalım. Mutfağın küreselleşmesi olarak da tanımlanabilecek füzyon mutfağı, farklı yemek kültürlerine ilgi duyan yine de geleneklerinden kopamayanlara çok fazla seçenek sunuyor. Örneğin günlük hayatımızda sık sık yediğimiz tavuk soteyi bazılarımız körili tercih eder. İşte körili tavuk sote Hint – Türk mutfağının bir ürünüdür ve tam anlamıyla bir füzyon mutfağı örneğidir. Ya da tavuğu corn-flakes'e bulayıp kızartırsanız, bu da bir füzyon oluyor, ama pek yemekten sayılmıyor! Acayip şeyler sınıfına giriyor. Böyle böyle, bir zaman geliyor ki tüm ulusların yemekleri birbirlerine inanılmaz benzemeye başlıyor. Sonunda karşımıza 'küresel' mutfak diye bir şey çıkıyor ve bu, özellikle de turizmin yaygınlaşması ile birlikte, giderek daha hızlı bir gelişme seyri izliyor. Yemekler karmakarışık kökenler taşımaya başlıyor. Ülkemize geç gelmiş olsa da hızla yaygınlaşan füzyon mutfağının uygulandığı restoranlara İstanbul sokaklarında sık sık rastlıyoruz.

Anadolu mutfağıyla Batı mutfağının kaynaştığı ürünlerin sergilendiği menüler deniz mahsullerinden et yemeklerine kadar uzanan çeşitli yemek yelpazesine sahiptir. Buna rağmen füzyon mutfağı bir menüde çok çeşitli kültürlerin yemeklerinin bulunması demek değildir. Bu tarz menülere sahip restoranlar füzyon restoran olarak algılansa da doğrusu eklektik restorandır. Mesela menüsünde beyti sarma, bolonez soslu makarna, rozbifi bir arada gördüğünüz bir menü füzyon mutfağının kullanıldığı bir menü değildir. Peki damak tadımıza ne kadar uygun bu teknikle yapılan yemekler?

Damak tadı kişiden kişiye değişen bir faktör olsa da yaşadığımız çevre, deneyimlerimiz ve genetik faktörler aynı topluluk içerisinde uzun süre bir arada bulunan insanların lezzet anlayışlarını birbirine yaklaştırmaktadır.

Türk toplumu geçmişten günümüze yaşadığı coğrafyaların etkisiyle etkileşime açık ve kendini her alanda yenilemeye istekli bir toplum olmuştur. Osmanlının çok uluslu yapısının etkilerini mutfakta da görüyoruz bu noktada. Özellikle saraydaki aşçıların farklı milletlerden seçilmiş olması dikkat çekiyor. Çeşitli ulusların yemek kültürlerini sentezleyen seçilmiş aşçılar padişah sofralarını hazırlıyorlar bundan yıllar önce. Öğreneğin et yemekleri içerisine katılan çeşitli kuruyemişler, bal ve ayva Osmanlı mutfağını kompleks bir mutfak haline getiriyor. Bir başka örneğe bakacak olursak şerbetlerde de birbirinde farklı lezzetlere yer veriyor Osmanlı saray aşçıları. Günümüzde daha çok Doğu ve İç Anadolu mutfağında görülen bu lezzetler ilk bakışta yabancı gibi görünse de aslında hiç de yabancı değiliz bu teknikle hazırlanan tatlara.

Yazımızı yazarken günlük hayatta yediğimiz birçok şeyin füzyon mutfak etkisiyle oluşturulduğunu görüyoruz biz de. Siz de birkaç farklı lezzeti damağınızda hissettiğinizde acaba bu teknik mi kullanılmış demekten asla geri durmayın bizce. En azından biz bir süredir böyle yapıyoruz. Yazımızı güzel bir tarifle bitirmek istedik. İlk bakışta çok da güzel bir etki bırakmadığını düşündüğümüz ama tadına baktığınızda damağınızda oluşan ahengin yüzünüzde oluşturduğu yansımayı şimdiden gördüğümüz bir tarifle...

PATLICAN BEĞENDİLİ 'SUFLE'

Malzemeler:

3 tepeleme çorba kaşığı un
3 çorba kaşığı sızma zeytinyağı
2 bardak süt
4 yumurta sarısı
5 yumurta beyazı
1 bardak rendelenmiş eski kaşar
1 bardak közlenmiş patlıcan püresi
1 tatlı kaşığı tereyağı
Susam
Tuz
Taze çekilmiş karabiber

Yapılışı:

8 tane küçük sufle kabını tereyağı ile iyice yağlayıp içlerine susam serpin. Un ve zeytinyağını bir tencerede 3-4 dakika karıştırarak kavurun, sütü azar azar ilave edip un-yağ karışımına tamamen yedirerek bir beşamel sos yapın. Sosun içine peynir ile patlıcan püresini karıştırın. Yumurta sarıları ve karabiber ekleyin. Yumurta beyazlarını mikser ile kar haline gelene dek çırpın ve çok dikkatlice, fazla karıştırmadan, patlıcanlı karışıma yedirin. Sufle kaplarına paylaştırıp üzerlerine susam serpin. Önceden ısıtılmış 190°C derece fırında yarım saat pişirin ve hemen servis edin. Hemen servis etmezseniz, sufleler iner.

KÜLTÜR AYNASI:
AMERİKA'DA LİSE HAYATI HAKKINDA MERAK ETTİĞİNİZ HER ŞEY

Umut Kaan EREN

Merhaba, ben Umut Kaan Eren. Aydın Fen Lisesi 11. sınıf öğrencisiyim. Tanımayanlar için söyleyeyim, geçtiğimiz sene 10.sınıfı Kennedy Lugar Yes Programlarının bana verdiği burs ile ile Amerika'da okudum. YES programları diğer değişim programlarından farklı olarak 11 Eylül saldırılarından sonra Müslüman nüfusunun çoğunlukta olduğu ülkeler ile Amerika arasındaki önyargıları kırıp hoşgörü bağları kurmayı hedefler.

Her yıl Türkiye'den yaklaşık 40-50 öğrenci kültür elçisi olarak Amerika'ya gider, gönüllü aileler yanında kalıp liseye devam eder. Öğrenciler bir yıllık süreçte Amerikalı yaşıtları gibi yaşayıp Amerikan kültürünü ve dilini yerinde öğrenip aynı zamanda kendi kültürlerini Amerikalılara tanıtırlar. Ben de bu programın bir mezunu ve gönüllüsü olarak bu yazıda Amerika'daki lise hayatını,eğitim sistemini kendi deneyimlerimi esas alarak sizlerle paylaşmak istiyorum.

Şunu unutmayalım ki Amerika yüz ölçümü olarak oldukça büyük ve birçok kültürü barındıran bir ülke. Bölgeden bölgeye birçok şey farklılık gösterebilir, bu yüzden benim deneyimlerim başka bir eyalette kalan arkadaşımın deneyimleri ile aynı olmayabilir. Ben Amerika'nın bir Orta Batı eyaleti olan Michigan'da konuk edildim. Almont adında şirin mi şirin bir kasabada yaşadım. Almont'un nüfusu yaklaşık olarak iki bin beş yüz kişiydi. Kendi kendine yeten, doğal güzellikleri olan, herkesin birbirini tanıdığı huzurlu bir kasabaydı. Bu kasabanın tek ve köklü lisesi olan Almont Lisesine gittim. Amerika'da okullar Türkiye'deki okullar göre daha erken açılıyor. Ağustosun son haftası okulum başlamıştı bile. Okulumdaki beş tane değişim öğrencisinden biriydim. Evet, doğal olarak okulun ilk zamanları öğretmenlere, diğer öğrencilere, eğitim sistemine oldukça yabancıydım. Ama zamanla bu duruma uyum sağladım ve bilgi sahibi oldum. Yaptığım gözlemler ve merakım bu süreci kolaylaştırdı. Bölüm bölüm her şeyi anlatmadan önce bir şey söyleyeyim evet Amerika'daki lise hayatı film ve dizilerde gördüklerinize çok benziyor ee tabi biraz abartılmış hali. O yüzden bu yazıyı okurken sizin de çok yabancılık çekeceğinizi düşünmüyorum.

LISELERININ FIZIKSEL YAPISI VE IŞLEYIŞI

Amerika'da gittiğim lise küçük bir kasabada olmasına rağmen fiziksel anlamda birçok imkâna sahipti. Kampüs ilkokul, ortaokul ve liseden oluşuyor, atletizm, tenis kortu, beyzbol ve futbol sahası, fitness salonu, tiyatro salonunu içinde barındırıyordu. Amerika'daki tüm liseler genellikle her açıdan donanımlı yapıya sahiptir. Herhangi bir kasabadaki lise ile metropoldeki bir lise arasında fiziksel anlamda çok farklılık göremezsiniz. Bu eğitimde fırsat eşitliğini sağlayan en büyük etkenlerden biri.

Okulun iç yapısı ise ülkemizdekinden oldukça farklı. Her öğretmenin kendine ait sınıfı bulunuyor. Sınıflar yaklaşık on beş yirmi kişilik, tek sıralı ve halılı. Sınıflarda tekli sıra kullanılıyor ve sınıflar fazlasıyla geniş, bu da farklı oturma planları olmasına olanak veriyor. Filmlerdeki koridorları bilmeyen yoktur. Bu koridorlar dolaplarla (locker) dolu. Herkesin kendine ait dolabı var. Bu arada eğer yeniyseniz bu dolapları açmak bir hayli zaman istiyor. Dolaplarınızın şifresini doğru bilmek yetmiyor doğru bir şekilde çevirmek de gerekiyor. Okulda birçok sanat atölyesi, robotik kodlama laboratuvarı, kimya, fizik, biyoloji laboratuvarları, bilgisayar sınıfları, kütüphanesi mevcut.

Okullar Türkiye'deki okullara göre daha erken -07.20 gibi- başlamaktadır. Okula öğrenciler genellikle sarı otobüsle gelirler. Evet, o sarı otobüsler gerçek yalnız bilmediğiniz bir şey söyleyeyim kışları o oturaklar o kadar soğuk oluyor ki her yeriniz donuyor. İlk dersin başlangıcında her sınıfa on on beş dakikalık güne ait duyurular anons ediliyor, milli marş ve ant okunuyor.

Yani törenler ülkemizde olduğu gibi dışarıda yapılmıyor.
Dersler yaklaşık elli dakika sürüyor ve bir günde yedi ders oluyor. Teneffüsler ise sadece üç dakika, yanlış duymadınız dolabınızdan kitabınızı alıp bir sonraki dersin sınıfına gitmeniz için sadece üç dakikanız var. Bu konuda oldukça ciddiler, geç kalırsan kapıda kalırsın. Kapılar ders sırasında kilitleniyor mu diye soracaksınız. Bilmem biliyor musunuz ama Amerika'da okul baskınları oldukça çok yaşanıyor ne yazık ki. Silahlı saldırganlar okulları basıp birçok öğrenciye zarar verebiliyor. Bu yüzden kapılar sadece içerden açılabiliyor dışardan hiçbir kapıyı açmak mümkün değil.
Öğle yemekleri ise iki seanstan oluşuyor ve yarım saat. Öğle yemeğinizi ya yemekhanede ya da koridorda arkadaş grubunuzla yiyebilirsiniz. Doğruyu söylemek gerekirse ben arkadaş grubumla hep koridorda yerdim. .

Yemekler genellikle fast food tarzıydı (pizza, hamburger, nacho, hotdog gibi)Tüm dersler 2.40'ta bitiyor dolayısıyla sosyal etkinlik, spor ve okul kulüpleri için oldukça fazla vakit kalıyor. Çoğu spor antrenmanları, kulüp çalışmaları okul sonrası gerçekleşiyor.
Okul idaresinin kılık kıyafet, saç veya sakal üzerine yönetmeliğinde bir kısıtlaması yok, hiçbir kimseyi rahatsız etmediğin, siyasi içerikli bir şey giymediğin sürece istediğin her şeyi giyebilir, saçını, sakalını uzatabilirsin.

DERSLER, KREDİ SİSTEMİ, SINAVLAR

Öncelikle ders sistemi ve derslerin işlenişi ülkemizdekinden oldukça farklı. Kredi sistemi var bu da öğrenciler önlerindeki akademik yıl için istedikleri dersleri seçme imkânı sunuyor. Her yılın başında mezun olmaları için gerekli ders kredilerini göz önünde bulundurarak ders seçiyorlar. Örneğin bir öğrencinin mezun olabilmesi için en az üç yıl fen bilimi dersi alması gerekiyorsa öğrenci 9.sınıfta biyoloji, 10.sınıfta fizik, 11.sınıfta kimya alarak bu kredisini tamamlıyor. Matematik dersi cebir, geometri, kalkülüs ve istatistik olmak üzere dörde bölünmüş durumda. Yani dersleri dört yılda parça parça öğrenmek yerine bir yıllık sürede bütün müfredatı tamamlıyorlar. Seçtiğin dersi seçen öğrenciler senin sınıf arkadaşın oluyor, bu da dönemciliği ve sınıf kavramını kısmen ortadan kaldırıyor. Ders programı yok. Derslerin saati sabit, dönemden döneme değişiyor. Örneğin birinci saat Amerikan tarihi dersin varsa tüm dönem boyunca her gün birinci saat Amerikan Tarihi dersine giriyorsun. Her gün aynı dersler olduğu için sürekli o derslere çalışmayı sürdürüyorsun. Ben Amerikan Tarihi, Hükümet, Cebir 2, Mühendislik, İspanyolca, İngiliz Edebiyatı ve Fizik dersi aldım. Kendi ders programımdan yola çıkarımlar yapacak olursam sayısal dersler Türkiye'deki sayısal derslere göre oldukça hafif, işlemler için dahi hesap makinesi kullanılıyor. Bunun en büyük sebebi Türkiye'de biz teorik anlamda çok şey öğreniyoruz ama bunu yeterince uygulayamıyoruz. Hâlbuki Amerika'daki fizik derslerim hep laboratuvardaydı ve ders içeriğinin çoğunu uygulamalar oluşturuyordu. Deney sınavları oluyordu. Bireysel olarak yaptığımız deneyleri nasıl yaptığımız, ne sonuçlar elde ettiğimizi yazıp bunlar ölçüsünde not alıyorduk. Daha çok uygulama yapmak bilginin kalıcılığını ve kullanılabilirliğini arttırıyordu. Sözel dersler ise sayısal derslere göre beni daha çok zorladı, Amerikalılar kadar İngilizceye hakim olmadığım için Amerikan tarihi ve İngiliz edebiyatı dersi beni oldukça terletti. Ama bu dersler sayısal derslere göre benim için daha verimliydi. Amerikan tarihinde test çözmek yerine ansiklopedilerden araştırmalar yapıp klasik sorular cevaplıyor, önemli tarihi belgeleri okuyup analiz ediyor, kompozisyonlar yazıyorduk. Birçok tarihi materyal kullandığımız için tarih dersi sıkıcı olmaktan çıkıyordu. İngiliz Edebiyatı dersinde de dil bilgisinden çok Amerikan ve İngiliz literatürden edebi metinler okuyup okuduklarımızı yorumlayıp analiz ediyorduk. Birçok yazma çalışması yaparak aynı zamanda okuma anlama yazma becerilerini geliştiriyorduk. Okul kitapları yerine herkesin kişisel bilgisayarı var. Bu bilgisayarlar yılın başında imzalı bir şekilde idare tarafından öğrencilere dağıtılıyor. Herhangi bir hasardan öğrenci sorumlu. Ödevlendirmeler ve çoğu sınav bu bilgisayarlar aracılığıyla yapılıyor.

Okulun belirli bir sınav takvimi yok, öğretmenler genellikle her hafta mini sınav yapıyor ve bu mini sınavlar karneye geçiyor. Ancak ödevler sınavlardan daha önemli diyebilirim. Verilen ödevleri emek vererek yapan kişiler sınavlardan düşük alsalar bile ortalamalarını dengeleyebiliyorlar. Ayrıca yapılan mini sınavlar sonunda düşük not aldıysanız bile hocanın verdiği ödevlerin yüzde yetmiş beşini tamamlamak karşılığıyla sınavı tekrar alıp puanınızı yükseltebilirsiniz. Her dönemin sonunda dönemin tüm konularını içeren finallere giriyorsunuz. Finaller karne notunuz için oldukça önemli. Sınav sisteminin böyle olması ile öğrencilerin sadece sınav öncesi çalışması önleniyor, devamlı çalışan ve ödevlerini emek vererek yapan öğrenciler daha başarılı oluyor. Bilgilerin kazanımı ve kalıcılığı artıyor. Not şişirme, hak edilmeyen notu alma gibi durumlar hiç olmuyor. Bu da sistemin güvenilirliğini arttırıyor.

CEZALANDIRMA SISTEMI

Ceza sisteminden de kısaca bahsedeyim. Öğrenci, okulda yapılmaması gereken bir davranış sergilerse veya dersin düzenini bozma girişiminde bulunursa detention denilen bir ceza alıyor. Bu cezanın ilk aşaması okuldan sonra bir saat okulda bekleme cezası, ceza tekrarlanırsa cumartesi günü tüm gün okulda geçirme, daha ileri gidilirse veli çağırma ve diğer idari işlemler uygulanıyor. Ayrıca bir derse üç kereden fazla geç kalırsan öğretmenin sana detention yazabilir.

UNIVERSITE SINAVI VE SENIORLAR (12. SINIFLAR)

Türkiye'nin aksine Amerika'daki herkeste üniversiteye gitme kaygısı bulunmamakta. Üniversite okumadan da meslek sahibi olmak mümkün. Mesela çok iyi hatırlıyorum, bir arkadaşım liseden sonra marangozluğa başlamak istiyordu.(Marangozluk bu arada baya rağbet gören bir meslek Michiganda.) Kısacası herkes doktor veya mühendis olmak için en iyi üniversitelere gitmeye çalışmıyordu. Kendilerine en çok uyan yapmak istedikleri mesleği seçiyorlardı. Tabi bu seçimde ekonomi ve gelecek kaygısı ülkemize nazaran daha az rol oynuyor. Amerika'da hangi işi yaparsan yap yeterince emek vererek yaparsan geçimini sürdürecek kadar kazanabilirsin. Ekonominin ve gelecek kaygısının meslek seçiminde etkisinin az olması aslında çok önemli. Ara meslek sınıfları da tükenmiyor, sanat, müzik, spor alanlarında başarılı insanlar yetişebiliyor.
Üniversiteye dönecek olursak 11.sınıflar bahar aylarında SAT (Scholastic Aptitude Test) diye bir sınava giriyorlar. Bu sınav İngilizce ve Matematik olmak üzere iki kısımdan oluşuyor. İngilizce kısmı temel okuma ve anlama becerilerini ölçerken matematik kısmı ise analitik düşünme, bilgi üzerine yorum yapabilme becerilerini test ediyor. Amerika'daki üniversiteler için bu sınavdan yeterli not almak ve yüksek karne notlarına sahip olmak yeterli değil ne yazık ki- zaten çoğu kişi bu kriterleri sağlıyor-. Lise boyunca belli sosyal girişim ve etkinliklerde bulunmak, bir enstrüman çalmak, bir spor alanında başarılı olmak, ya da gönüllülük yapmak gerekiyor. Belli ders kredileri tamamlamadan üniversitelere başvuramıyorsun. Örneğin en az üç yıl yabancı dil dersi almak, iki yıl sanatla ilgilenmek veya AP(ileri seviye) bir ders almak gibi. Böylelikle öğrenciler kendilerini sadece akademik açıdan değil aynı zamanda çok yönlü olarak geliştirme imkânı buluyorlar. Üniversiteler holistik yaklaşımla öğrenci seçiyorlar, holistik yaklaşım ile öğrenci sadece akademik başarısı ile değil; kişiliği, sosyalliği, insanlığa sunduğu katkı, kendisine özgü özellikleri ile harmanlanıp bir bütün olarak değerlendiriliyor. Çoğu ülkedeki üniversiteler de artık bu anlayışla öğrenci seçmeye başladılar, örnekleri ülkemizde de mevcut ve bu sayı yakın gelecekte artacak gibi görünüyor.

LISEDE SOSYAL HAYAT, SPOR VE KULUPLER

Amerika'daki bir lise öğrencisinin gündelik hayatında spor ve kulüpler çok önemli yer tutuyor. Çoğu öğrenci en az bir takımda ya da bir kulüpte yer alıyor. Spor sezonları genellikle yaz-sonbahar sezonu (Amerikan futbolu ve Cross Country için), kış sezonu (basketbol için) ve ilkbahar sezonu(beyzbol ve golf için) olmak üzere üç sezondan oluşmakta. Böylelikle çoğu öğrenci birden fazla spor alanında kendini geliştirme imkânı buluyor. 9. ve 10. sınıf sporcuları JV(Junior Varsity), 11. ve 12. sınıf sporcuları ise Varsity takımını oluşturuyor.
Ben sonbaharda Amerikan Futbolu takımında, baharda ise beyzbol takımında oynadım.
Benim için oldukça ilginç deneyimlerdi. Hiçbir bilgi sahibi olmadığım bu iki sporu öğrendikçe çok zevk aldım. Hem koçlarım hem de takım arkadaşlarım kendimi geliştirmemde bana çok yardımcı oldular.

Bu kısma geçmeden önce okulumuz 12.sınıflarından özür dileyerek başlıyorum, okurken kalbiniz sıkışabilir. Amerika'da 12. sınıf (Senior) olmak aslında lisenin en güzel yanı. 12 sınıfı herkes lisenin son yılı ve üç yıllık yorgunluğu atmak için bir eğlence yılı olarak görüyor. Zaten 11.sınıfta sınavlarını hallet-miş 12.sınıflar, sadece başvuracakları üniversiteler için burs arıyorlar. Amerika'da üniversite eğitimi ücretli olduğu için sağlam bir burs bulmanız çok önemli. Son yıl ders kredilerini tamamlayacak ölçüde oldukça hafif dersler alıp lise hayatlarının son aylarını eğlenerek geçiriyorlar. Okul idaresi de 12.sınıflar için bir sürü güzel etkinlikler planlıyor, barbekü, kahvaltı, eğlence günleri, partiler gibi.

Spor dışında öğrencilerin katıldığı birçok kulüp bulunmakta. Bu kulüpler profesyonel ve aktif kulüpler. Ben kış sezonunda okulumun FRC robotik takımında yazılım grubunda görev aldım. Kulübümüz velilerle birlikte yaklaşık elli kişiydi ve Ford Company'de çalışan mühendislerden oluşan mentör ekibimiz vardı. (Michigan Henry Ford'un memleketi olduğu için Ford'un birçok araba fabrikası bu eyalette bulunuyor). Altı hafta gibi bir sürede dev bir robot yaptık O stres ve yoğunluğu hiç sormayın çoğu gece geç saatlere kadar bir motoru yakmadan çalıştırmaya çalışmıştık.

Bölge ve Eyalet yarışmalarında yarışıp başarılı sonuçlar elde ettik. Bu iki örnekten yola çıkılacağı gibi spor takımları ve kulüpler aktif olarak çalışan ve üyelerin ciddi emek ve fedakârlık isteyen oluşumlar. Okul ve derslere verilen aynı önemin bu oluşumlara da verilmesi bekleniyor, derslerle dengeli bir şekilde ilerletilmesi isteniyor. Okul ve spor kulüpleri aile gibi

Bir Amerikalı öğrenci için lise hayatında en az bir kere de olsa bu oluşumlarda yer almak çok önemli. Öğrenciler genellikle aynı anda birçok kulübün üyesi olmak yerine -ki imkansız- bir kulüpte tüm lise hayatı boyunca devam ediyorlar, kültür ve gelenek oluşturuyorlar.

ÖZEL GÜNLER VE TATİLLER

Amerikan lise takviminde olmazsa olmaz günler vardır. Bu günleri sizlerle kronolojik olarak paylaşacağım. Ekim ayının ortalarına doğru Amerikan liselerinin sembollerinden biri haline gelmiş Homecoming partisi yapılmakta. Homecoming partisinin olduğu hafta birçok etkinlikle geçer. Örneğin, benim okulumda haftanın her bir gününün ayrı kıyafet konsepti belirlenmişti. Okulda çalışanından öğretmenine herkes bu konsepte uymuştu (pijama günü, turist günü, Hollywood günü vb.). Haftanın cuma günü Homecoming Amerikan futbolu maçı olur ve tüm okul takımı destekleme-

Okulun bandosu çalar, ponpon kızlar dans eder ortalık festival havasına döner. Ertesi gün akşamı Homecoming partisi başlar gece geç saatlere kadar sürer. Kışın ise aynı konsept partinin biraz daha resmi olanı Snow Coming yapılır . Ekimin sonuna doğru Cadılar bayramı kutlanır , kostüm partileri düzenlenir.

Kasımın üçüncü haftasının perşembe günü Şükran Günü (Thanksgiving)kutlanır, bol bol hindi ve turta yenir.(Arkadaşlar Türkiyeli birisi olarak birçok dalgaya maruz kaldım. Şükran gününün ertesi günü ise Kara Cuma (Black Friday) diye bildiğimiz alışveriş merkezlerinde devasa indirimler olur. Gece yarısından itibaren oluşan kuyrukları görmeniz gerekiyor. İnsanlar devasa indirimler için birbirlerini eziyorlar. 20 Aralık'tan Ocak ayının ilk haftasına kadar Noel tatili olur. Noel(Christmas) 25 Aralık'ta kutlanır.

Çam ağaçları süslenir, çocuklar Noel Baba'yı bekler, partiler düzenlenir, şaraplar içilir, aileler bir araya gelir, oldukça zevkli geçen bir dönemdir çoğu Amerikalı için. Noel tatili dönüşü hemen ikinci dönem başlar. Evet, Amerika'da sömestr tatili yoktur, onun yerine baharda yaklaşık on günlük bir ara tatil vardır. Nisanın ilk haftasında Paskalya Bayramı(Easter) kutlanır, çocuklar paskalya tavşanın renkli yumurtalarını ararlar. Mayıs'ta ise çoğu kişinin filmlerden bildiği yine Amerikan liselerinin sembolleşmiş geleneği Prom (mezuniyet) olur. Prom için insanlar aylar öncesinden dans eşlerine yaratıcı tekliflerde bulunur. Proma sadece 11. ve 12. sınıf öğrencileri katılır. Gece yarısına kadar parti devam eder,

özel kiralanmış bir bar veya diskoda olur. Parti sonrası isteyen kişiler evlerinde After Party diye adlandırılan eğlenceye devam edebilir. Ekstra: Michigan gibi Kanada sınırına yakın bir eyalette yaşadığım için bazı olağanüstü durumlar olabiliyordu. Yollar karla tıkanıyor, buzlanıyor veya hava dışarı çıkılmayacak kadar soğuk olabiliyordu. (-40 dereceden bahsediyorum). Bu gibi durumlarda Snow Day de denilen kar tatilleri oluyorlardı. Sabah erkenden uyanıp okulunuzun tatil olduğu haberini öğrenmek sizi de rahatlatıyor değil mi? Hemen hemen Amerika'daki lise hayatına ait her şeyi anlattım gibi.

Bir YES programları gönüllüsü olarak Amerika'daki değişim senem süresince Türk kültürünü Amerikalılara tanıttığım gibi döndükten sonra da orada öğrendiğim bilgileri sizlerle paylaşmak mutluluk verici. Umarım deneyimlerimi size aktarabilmişimdir ve bana ayırdığınız bu süre zarfında sizlere bir şeyler katabilmişimdir. Sağlıklı, mutlu ve meraklı kalın...

Akdeniz

Mehmet Batuhan CANDAR (AFL'18 mezunu)

Doğu Akdeniz Politikaları ve Türk Denizciliğine Etkileri Kıta sahanlığı kavramının tanımı ve kapsamı 1958 Cenevre Konferansı'nda imzalanan Cenevre Deniz Hukuku Sözleşmesi'nde belirlenmiştir. Coğrafi olarak bir ülkenin deniz sınırlarından itibaren denizin altında 200 mile kadar devam eden kara parçasıdır. Hukuki olarak ise ülkelere sualtındaki doğal zenginlikler üzerinde araştırma yapma ve işletme hakkını sağlar1 . Bazı ülkelerin kıta sahanlıklarının kesişmesi bu ülkeler arasında çeşitli sorunlara yol açmaktadır. Bundan dolayı bazı ülkeler aralarındaki ihtilafı gidermek için Münhasır Ekonomik Bölge (MEB) kavramını tercih ediyor ve imzaladıkları anlaşmalarla bu durumu tescilliyorlar. Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'nde esasları belirlenen MEB'i şöyle tanımlayabiliriz: Devlete deniz kıyısından itibaren su tabakası üzerinden 200 mile kadar sağlanan araştırma ve işletme yetkisidir. Türkiye BMDHS'yi imzalamamıştır ve buna bağlı olarak GKRY'nin Doğu Akdeniz'e kıyısı olan ülkelerle imzaladığı MEB anlaşmalarını da tanımamaktadır. 14 Ocak 2018 tarihinde Kahire'de bir araya gelen Mısır, Yunanistan, İsrail, İtalya, Ürdün, Filistin ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin enerji bakanları ile Dünya Bankası ve Avrupa Birliği Komisyonu'nun temsilcilerinin katılımıyla bir toplantı gerçekleştirildi. Doğu Akdeniz Gaz Forumu oluşturma kararı alınan toplantının amacı ortak amaçlar doğrultusunda iş birliği içerisinde hareket etmek. Yayınlanan bildiri, forumdaki üyelerin bölgedeki petrol ve doğalgaz kaynaklarınının etkili bir şekilde kullanımı için teknik ve ekonomik açılarıdan dayanışma içerisinde hareket etmesini kapsıyor. Fakat Akdeniz'e en uzun sınıra sahip olan Türkiye'nin ve Kıbrıs Adası'nın kuzeyindeki Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bu toplantıya çağrılmaması bahsi geçen ortak amaçların ne olduğunun ve bu iki ülkenin neden çağrılmadığının sorgulanması gerektiriyor. Öncelikle, KKTC'ni birçok ülke halen tanımamakta ve Türkiye'nin Kıbrıs Adası'nı işgal ettiğini düşünmekte. Bu yüzden herhangi bir anlaşmada KKTC'nin imzasının olması bu tanımayan ülkeler için sıkıntı oluşturabilir. Türkiye'ye gelecek olursak zaten katılımcı ülkelere ve son zamanlardaki bu ülkelerle olan ilişkilerimize baktığımızda bizi çağırmamalarını hayretle karşılamamak gerek fakat aynı zamanda Doğu Akdeniz üzerindeki haklarımızı koruyabilmek için bu koalisyona karşı dikkatli adımlar atmamız gerekliliğini Türkiye Cumhuriyeti'nin birer ferdi olarak hepimizin farkında olması lazım. GKRY, 17 Şubat 2003'te Mısır ile, 17 Ocak 2007'de Lübnan ile ve 17 Aralık 2010'da İsrail ile MEB anlaşmaları imzalamıştır.2 5 Ağustos 2011 tarihli Dışişleri Bakanlığımızın yaptığı açıklamada GKRY'nin 2003 yılından beri adanın hak sahiplerinden KKTC'ni dahil etmeden ikili anlaşmalar yapmasını Kıbrıs sorununun çözümünü olumsuz etkileyeceğini belirtmiş. GKRY'nin, KKTC'nin ada üzerindeki haklarını gasp ederek yaptığı tek taraflı anlaşmaların bölgedeki gerginliği arttırdığını ve barış ve istikrarı olumsuz yönde etkilediğini belirtmiştir.4 GKRY'nin ters yönde adım atmaması ve gerginliği arttırmaya çalışması üzerine Türkiye ve KKTC heyetleri arasındaki müzakereler sonucunda 15 Eylül 2011 tarihli basın açıklamasında GKRY'nin sondaj faaliyetlerine başlaması durumunda Türkiye ve KKTC'nin Kıta Sahanlığı Sınırlandırma Anlaşmasına varacağı duyurulmuştur. 19 Eylül'de GKRY'nin sondaj faaliyetlerini başlatması üzerine 21 Eylül 2011'de Kıbrıs Türklerinin ada üzerindeki hakları gözetilerek ve uluslararası hukuka uygun bir şekilde Türkiye ve KKTC arasında bu sınırlandırma anlaşması imzalanmıştır. Sıradaki adımın Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'na petrol ve doğalgaz arama ve çıkarma ruhsatı verilmesi olduğu kararlaştırılmıştır.3 Ülkemizin buradaki amacı hem kendi hakkı olan hem de KKTC'nin hakkı olan doğal zenginliklerin oldu-bittiye getirilerek elimizden alınmasına izin vermemektir. GKRY, 26 Ocak 2007 tarihinde Kıbrıs Adası'nın güneyinde 13 adet petrol arama sahası ilan etmiştir. Toplam yüzölçümü 70000 km2 olan bu ruhsat sahalarından 1,4,5,6 ve 7 numaralılar Türkiye'nin kıta sahanlığı alanlarının 7 000 km2 'siyle kesişmektedir. GKRY'nin ilan ettiği alan kendisinin ada üzerindeki toplam yüzölçümünden büyüktür. Türkiye Cumhuriyeti bu ilanları tanımadığını belirtmiştir fakat GKRY, uluslararası kamuoyunun da tepkisizliğinden güç alarak ilan ettiği bu alanlar üzerinde faaliyet yapılabilme ruhsatı vermek için ihaleler açmıştır ve bu ihalelere uluslarası petrol şirketleri de dahil olmuştur. Hiçbir yasal dayanağı olmayan bu hak ihlalinin uluslararası medyada fazla yer bulmaması dikkat etmemiz gereken bir noktadır. Zaten dünya üzerindeki birçok ülke KKTC'ni resmi olarak tanımıyorken onlardan bu tanımadıkları ülkenin haklarını savunmalarını istememiz karşısında sessiz kalıyorlar.

Zengin doğalgaz kaynaklarından faydalanması konusunda Türkiye Cumhuriyeti uluslararası arenada yalnız bırakılıyor, sesini BM'de duyurmasına ve olumlu dönüşler almasına rağmen bu ülkeler tarafından Türkiye lehine hiçbir adım atılmadığını görüyoruz. Haklarını tek başına savunmaya çalışan Türkiye bölgeye 23 Eylül 2011 tarihinde Piri Reis sismik araştırma gemisini gönderdi. 1987 yılında Ege'de Yunanistan ile yaşanan kriz sırasında da Yunanistan'ın Ege'de petrol arayacağını duyurması üzerine bölgeye gönderilen gemiye Yunanistan'ın müdahale edeceğini söylemesi, Türkiye'nin ise böyle bir durumun gerçekleşmesini savaş sebebi kabul edeceğini açıklaması üzerine yükselen tansiyon, NATO ve ABD'nin müdahalesiyle sıcak çatışmaya dönüşmeden önlendi.

Uluslararası arenada yalnız kalan Türkiye, haklarını gözetmek için KKTC'den ruhsatlarını aldığı alanlara gönderilen ilk sondaj gemimiz olan Fatih'in ardından 20.06.2019'da Yavuz sondaj gemisini TCG Fatih fırkateyninin eşliğinde bölgeye gönderdi.6 İkinci geminin, GKRY'nin Fatih sondaj gemisi personeli hakkında tutuklama kararı çıkardığı haberlerine rağmen bölgeye gönderilmesi Türkiye'nin kararlı tutumunun en somut göstergesi denebilir. GKRY'nin provakatif çalışmaları ve ABD ile AB'nin Türkiye aleyhindeki açıklamaları karşısında sondaj gemilerimiz Türk Deniz Kuvvetleri unsurlarınca güvenli bir şekilde görevlerini sürdürüyor. Doğu Akdeniz'deki donanma güçlerini inceleyecek olursak, sınıra sahip ülkeler dışında Suriye meselesi dolayısıyla Rusya, Amerika, İngiltere ve Fransa'nın donanmalarının bölgede bulunduğunu görüyoruz. Kıbrıs'ta iki adet üsse sahip olan İngiltere'den başka Rusya, Suriye'de bir deniz üssüne sahip. Türkiye de KKTC'nde lojistik bir askeri liman kurma çalışmalarına başladı.7 Bu limanın hayata geçmesi ile birlikte donanmamızın ve sondaj gemilerimizin hiçbir aksaklık yaşamadan bölgedeki faaliyetlerine devam etmesinin amaçlandığını düşünüyorum. Kıyıdaş ülkelerin hepsinin özellikle de Sisi Mısır'ının donanmasını ve uçak filosunu son zamanlarda büyüttüğü bölgede herhangi bir gun-boat diplomasisi tehdidine karşılık ülkemiz de donanma faaliyetlerini arttırıyor. Türk Donanması'nın amiral gemisi olacak TCG Anadolu amfibi taarruz gemisi 4 Mayıs 2019'da suya indirildi. Diğer bir amfibi taarruz gemimiz olacak TCG Trakya'nın da inşasına yakın bir tarihte başlanacağını tahmin ediyorum. Gemilerimizin envantere girmesiyle donanmamızın amfibi taarruz kabiliyetleri büyük oranda artacaktır. Gerekli olduğundan dolayı 1974'te Kıbrıs Adası'na çıkarma yapmış bir ülke olarak, bahsettiğimiz gerginliği göz önünde bulunduracak olursak benzer bir durumun söz konusu olması halinde gemilerimiz gerek Ege'de gerekse Akdeniz'de önemli bir güç çarpanı oluşturacaktır. Son zamanlarda kıyıdaş ülkelerin deniz tatbikatlarının ve hava tatbikatlarının sayısını ve kapsamını arttırdığı gözleniyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin 3 denizde eşzamanlı gerçekleştirdiği Cumhuriyet tarihinin en büyük tatbikatları olan Mavi Vatan-2019 ve Denizkurdu-2019 tatbikatları ülkemizin deniz platformlarını kullanmaktaki tecrübesini ve yeteneklerini göstererek bölgedeki gerilime karşı gövde gösterisi niteliğinde olduğunu düşünüyorum. Yukarıda bahsetmiş olduğum koalisyon ülkelerinin genelde birlikte icra ettiği tatbikatlara katılan İngiltere ve İtalya F-35'lerini getirmişlerdi. Burada F-35 ve S-400 krizinden de biraz bahsetmek istiyorum. ABD, tam da Türkiye ile yaşanan gerginlik sırasında Yunanistan'ın da içinde bulunduğu 5 ülkeye F-35 satmayı planladığını açıkladı.8 Hatırlatmak isterim ki zamanında GKRY için alınan fakat sonrasında Türkiye'nin itirazları sonucunda Girit Adası'na konuşlandırılmış S-300 sistemleri bulunmaktadır. Bu hava savunma sistemlerinin F-35'lerle beraber kullanılmasının güvenlik tehlikesi oluşturduğu söylenmesine rağmen Yunanistan'ın F-35 potansiyel müşteri listesine alınmasını çelişkili bulduğumu belirtmeliyim. Aynı zamanda ABD'nin Yunanistan'a hibe ettiği 70 adet OH-58D Kiowa Warrior silahlı keşif helikopteri Nisan 2019'da Yunanistan'a ulaştı.9 Bunların 36 tanesi kullanılacak, kalanı ise yedek parça ihtiyaçları için depolarda bekletilecek. Bu gelişmeler zaten tansiyonun yükselmiş olduğu Doğu Akdeniz'deki barış ve istikrarın korunmasına hiçbir şekilde olumlu etkide bulunmamaktadır. Aksine ülke ekonomisi üzerinde askeri platform satışının payı yüksek olan ülkelerin işine yaramaktadır. Bugünün durumunda Doğu Akdeniz'e kıyısı olan ülkelerin hiçbirisi Türkiye'nin ve KKTC'nin hak ihmalleri hakkında somut adımlar atmamaktadır ve aksine bizim sondaj faaliyetlerimizi sonlandırmamızı talep etmektedir. Hatta daha ileriye giderek çeşitli yaptırım tehditlerinde bile bulunmaktadırlar. Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bölgedeki haklarını gözetecek bizlerden başka kimse yok. Bundan dolayı ülkemizin bütün vatandaşlarının Doğu Akdeniz'deki durum hakkında bilgi sahibi olmasını istediğim için kaleme aldığım bu yazıda son olarak bu tehditleri engelleyebilmek ve haklarımızı savunabilmek için milli savunma sanayimizin hep daha ileriye gitmesinin önemini vurgulamak istiyorum.

AYNA NÖRONLAR

Zeynep Bilge SARICA

Bir parkta yürüdüğünüzü hayal edin, çimlerde top oynayan çocuklar olsun. Çocukların oynadığı o top önünüzde yürümekte olan bir insana geldiğinde, sanki size gelmiş gibi tepki verirsiniz. Daha bilindik bir şey ise, karşınızdaki kişi yediği bir şeyden iğrendiğinde, yüzünüz sanki siz iğrenmişsiniz gibi şekil alır, hatta bazılarımızda daha ileri gider midesi bulanır. Acı çeken bir canlı, kendi türünüzden olmayan bir hayvan bile görseniz, içiniz onunkisi gibi cız eder ve acır. Ya da birçoğumuz FelixBaumgartner adını, o müthiş atlamasıyla öğrendik. Kendisi 39,000 metre yükseklikten, yani uzaydan serbest atlayış yaparak rekor kırdı. Videosunu seyredenler mutlaka en onun kadar bir heyecan duymuştur. Ben sanki oradaymışım gibi ayaklarımı zemine sağlam basma ihtiyacı hissettim. Sizde de benzer bir duygu hâkim olmuştur. Buna benzer şekilde, maçı seyredenler, Arjantinli futbolcu Messi basit bir vuruşu yapamayıp golü kaçırınca, hep beraber aynı hareketle üzüntü ve şaşkınlıklarını ifade ederler. Bebeklere gülümserseniz; o da size gülecek, dilinizi çıkartırsanız büyük bir ihtimal size aynalık yapacaktır. Devamlı esnerseniz bir süre sonra herkes sizinle beraber esnemeye başlar. Yürüyen merdivenlerden aşağı doğru düşen bir bebeği görünce herkes bir anda çığlık atar ve bebeğe bir şey olmadığını anlasalar bile kendilerine gelemezler.Kırık tuğla veya tırnaklarınızla kara tahtaya sürtün ve sesini hayal edin veya ekşi limon ısırdığınızı düşünün...

Bu yazıyı okurken bile içiniz bir tuhaf olmuş olabilir. Dolayısıyla etki sadece görsel veya sesli değil, okurken de mümkün. Buna basitçe empati, toplum psikolojisi veya birbirimizi taklit etme içgüdüsü diyebilirsiniz. İşte bahsettiğim tüm bu olayların sebebi aslında çılgınca empati kurma yeteneği olan Ayna Nöronlar.

2005 yılında Marco Iacoboni ve bir grup bilim insanı, yaptıkları araştırma sonucu yukarıda bahsedilenlerin sebebinin "ayna nöronlar" olduğunu öne sürdü. Bu ilk araştırmanın ardından yapılan bir dizi araştırma da bunu destekler nitelikte oldu. Ben de bu yazıda size ayna nöronlardan bahsetmek istedim.

Ayna nöronlar ilk olarak, 1980'lerden başlayarak 1990'lara kadar bunlar üzerine araştırma yapan İtalya'da Parma Üniversitesi'nden Giovanni Rizzolatti, Vittorio Gallese ve ekibi, makak maymunun beyninin ön lobunda 'ayna nöron' adını verdikleri değişik bir motor nöron hücresi keşfettiklerini duyurdular. Yakın zamana kadar, motor nöronların yalnızca salgı bezleri ve kas devinimlerini denetleyen uyartıları gönderen sinir hücreleri olduğu sanılırdı. Bilim adamları beyin hücrelerini, nöronları test etmekteydiler ve maymunlar ne zaman bir fıstık alsalar nöron aktivitelerinden tespit edilmiş özel bir ses duymaktaydılar. Daha sonra bir gün maymunlar hareket etmeden dururlarken bir bilim adamı fıstıklara uzandı ve maymunun nöronu sanki kendileri uzanıp alıyormuşçasına aynı aktiviteyi gerçekleştirdi. Bu durum bir şeyi açıklığa kavuşturuyordu: "Bir şeyi görmek ve bir şeyi yapmak aynı şeydi!" Yani, bu nöron birisini bir şey yaparken seyrederken sanki kendisi yapıyormuş gibi aktive olmaktaydı. Makaklarda bu nöronların tam olarak görevi öğrenilememiş olsa da bilinen tek gerçek yavru makakların dahi insanların hareketlerini taklit edebiliyor olması. Bu nöronların yetişkin maymunlarda bir başka maymunun ne yaptığını anlamaya olanak sağladığı ise üzerinde en fazla durulan tahmin durumunda.

Şimdi asıl işin karmaşıklaştığı hayvan türüne, biz insanlara gelelim. İnsan beyni için konuşacak olursak spesifik bir nöron üzerinde araştırma yapmak çok kolay olmadı, fakat elimizde bizlerde de ayna nöron bulunduğuna dair, direk olmasa da birçok bulgu var.

UCLA'da 2006'da gerçekleştirilen araştırmada, insanların başka insanların içinde bulundukları acı verici şartlara deneklerin beyinlerinin ürettiği tepkiler için oldukça iyi tahminler üretmeyi başardı. Araştırmada, bireylerin ahlaki bir ikilemde kaldıkları zaman başkalarının acı çekmesine veya başkalarına zarar gelmesine sebebiyet vermekten daha çok kaçınıp kaçınmayacaklarının tahmin edilebileceği tespit edildi.

UCLA'daki Ahmanson-Lovelace Brain Mapping Center bünyesindeki Neuromodulation Laboratuvarı'nın lideri olan Dr. Marcolacoboni'ye göre araştırma sayesinde ahlakın temellerinin ne gibi beyin mekanizmaları ile tanımlandığı ve ahlaklılığın aslında nasıl bir fenomen olduğu daha iyi anlaşılabilecek. Kendi doğamızın beynimiz tarafından nasıl düzenlendiği ve nasıl şekillendiği de yine bu ve benzeri soruların cevaplanması sayesinde anlamlandırılabilecektir.

Ayna Nöronlar Hakıında Daha Fazla Bilgi İçin Bakınız:

Frontiers in Integrative Neuroscience'da yayımlanan çalışmada, Iacoboni ve ekip arkadaşları ayna nöronları analiz etti. Ayna nöronlar, herhangi biri bir şey yaparken veya buna yalnızca seyirci olduğumuzda beynimizde aynı aktiviteyi yapacak şekilde tepkiler üreten nöronlardır. Örneğin, bir jimnastik veya dans ritüelini izlerken kafamızın içinde aynı aktiviteyi gerçekleştirdiğimizi düşünmemizi sağlayan ve sadece sinir hücresi seviyesinde bunu gerçekleştirmemizi sağlayan nöronlardır diyebiliriz. Taklit ile öğrenmede olduğu kadar, ayna nöronlar aynı zamanda başkaları için duyduğumuz en başta bahsettiğimiz empati için de oldukça önemli bir rol oynar. Birinin acı çektiğini fark ettiğinizde veya yalnızca duyduğunuzda yüzünüzü buruşturup ürkme belirtileri gösteriyorsanız, bunun sorumlusu ayna nöronlarınızdır.

Buna yönelik yapılan bir deneyde; araştırmacılar 19 gönüllüye iki ayrı video izletti: Birinde bir el üzerine pamuk bez ile yumuşakça dokunulurken diğerinde hipodermik bir iğne ile ele delik açılıyordu. İki videoda süresince de fonksiyonel MR ile gönüllülerin beyin aktiviteleri kaydedildi.

Araştırmacılar akabinde katılımcılara farklı ahlaki ikilemler üzerinde nasıl davranacakları ile ilgili sorular yöneltti. Bu noktada da katılımcılar, bir olumlu sonuç için başka bir bireyin acı çektiği ve başka birinin zarar göreceği herhangi bir ikilemde herhangi bir ekstra zarara mahal verecek seçeneklerden uzak olacak ihtimallere yöneldi.

Lacoboni ve ekip arkadaşları daha yüksek ayna nöron fenomenine sahip insanların hipotetik ikilemlerde daha ekstra acı veya başkalarına acı verecek seçeneklerden daha uzak durduğu hipotezini geliştirdi. Hatta İnferiyorfrontalkorteks'te daha yüksek aktivite gözlemlenmiş kişilerde (empati ve taklitten sorumlu bölge) daha az zarar vermeye meyilli görüldü.

Peki, ayna nöronlar başka hangi süreçlerde rol alıyorlar diye soracak olursak ,ayna nöronlarının evrimsel kökeni üzerine araştırmalar yapmış olan Vilayanur Ramachandran,(TED konuşması vardır, izlemeniz tavsiye edilir.) diğer önemli görevlerinin yanında bu nöronların kendi benliğimizi tanımamıza da yardımcı oluyor ve bu teorisini şu sözlerle açıklıyor: "Ben ayna nöronların sadece başkalarının davranışlarını gözleme ve uygulama görevinin olmadığını, erken beyin gelişimi sürecinde de benliğimizi oluşturduğunu iddia ediyorum." Fakat yapılan herhangi bir araştırma olmadığından bu sadece bir iddia olarak kalmıştır.

Tüm bu iddia ve düşüncelerin yanında genelgeçer şöyle bir kanı da vardır: Empati kuran insanlar mutsuzdur.

Aman dikkat! Siz siz olun ne çok empati kurup perişan ne de duygusuz zalim biri olun, dengeyi iyi kurun.

Çırçır Balığı

Ada Su KAMACI

Tropikal bir balık türü olan ve bir insan parmağı büyüklüğündeki çırçır balığı 'öz farkındalığı' ölçen ayna testini geçebilen ilk balık türü oldu. Evet yanlış anlamadınız çırçır balıkları kendini aynada algılayabiliyor.

Öz farkındalık sadece bireyin kendisini diğerlerinden ayrı olarak tanıyabileceği anlamına gelmez aynı zamanda başkalarının kendilerini nasıl algılayabileceğini hayal edebileceği anlamına da gelir,bu da gurur veya utançgibi duygulara yol açar.Öz farkındalığı olan hayvanlar kendi fiziksel bedenlerini ayrıca kendi karakterlerini, duygularını ve arzularını da tanırlar.Bir hayvanın bu yeteneğe sahip olup olmadıklarını test etmek içn ise bilimadamları ayna testini geliştirmişlerdir.Peki nedir bu ayna testi?

Ayna testinde deneyci hayvanın alnına renkli bir nokta yerleştirilir ve sonra onlara bir ayna sunulur.Hayvan, noktayı daha iyi görebilmek için kendi bedenini hareket ettirirse,noktaya dokunursa veya çıkarmaya çalışırsa hayvan yansımanın kendi yansıması olduğunu anlamış demektir.

İlk kez 1838'de Charles Darwin Londra Hayvanat Bahçesi ziyaretinde Jenny adlı bir orangutanın aynaya bakarak kendi yanısımasını gördüğünün farkında olduğunu fark etti.Bundan 130 yıl sonra bilim adamları ilk ayna testini tamamlamak için Darwin'in gözlemini tekrarladılar.1970 yılında psikolog Gordon Gallup Jr. tarafından geliştirilen ayna testi bir hayvanın aynada kendini tanıma yeteneğine sahip olup olmadığını ölçen deneydir.

Hayvan zekasını göreceli olarak ölçen bu testi daha önce maymunlar,yunuslar,filler,güvercinler ve saksağanların olduğu bir grup hayvan türü geçmişti.şimdi ise çırçır balığı da bu testi geçen ilk balık türü ünvanını aldı.

Çırçırbalığı ayna testinde öncelikle 10 balık ayrı ayrı tanka konuldu. İlk başta balıklar, bölgesel koruyuculuk güdülerinin de etkisiyle aynadaki yansımalarına saldırdılar. Araştırmacılar daha sonra balıklardan sekizinin başlarına birer jel lekesi eklediler. Balıklardan birisi, lekenin yansımasının göründüğü pozisyonda önemli ölçüde daha fazla zaman harcadı.

BİTKİLERDE YAŞAM

Türkü AVCI

Canlıların altı âleminin biri olan bitkiler, 11.707 tanesi ülkemizde de yetişen 390 bin 900 türden oluşur. Birçok bitki, günümüzde çevre istekleri nedeniyle dar sınırlar içinde endemik olarak yaşamaktadır. Ülkemiz bitkilerinin 3649 tanesi endemiktir. Son 250 milyon yılda 571 bitki türünün nesli tükenmiştir.

Bütün türleri çok hücreli yapıda olan bitkilerin su yosunlarından (Alg) köken aldığı bilinir. İlkel grubu tohumsuz bitkilerin en bilinen örnekleri karayosunları ve eğreltilerdir. Bu grupların doku, organ ve sistemlerindeki ilkellik yayılışlarını özellikle suya bağlı olarak sınırlandırmıştır.

Tohumlu bitkiler daha fazla yayılış gösteren açık ve kapalı tohumlulardan oluşur. Gövdeleri 130m. uzayabilir, kökleri çok derin ve uzak mesafelerden su ve inorganik maddeleri toplayıp sıkıca toprağa tutunabilir. Bizi şaşırtacak birçok morfolojik ve fizyolojik özellikleri bulunur. Bunlar içinden en etkileyici olanı yeşil kısımlarında bulunan klorofilleriyle güneş ışığını tüm canlıların yaşamını sağlayacak enerji kaynaklarına dönüştürmeleri adeta dünyadaki yaşamın sigortasıdır. Su, karbondioksit ve birkaç mineral çeşidiyle "organik maddeler" sentezlemesi bitkileri 'üretici(ototrof)'diye taçlandırmamıza neden olmuştur. Hem üretici hem tüketici böcek kapanlar; yarı parazit ökse otları ve tam parazit canavar otları üretici şanını tam hak etmeyen gruplardır.

Bu yazıda sizlere müfredat dışı bazı kısa bilgiler aktararak bitkilerin bize yakınlığını anlatmayı da hedefledim.
İnsan, bitkilerin fotosentezle ürettiği organik maddelerden sadece besin olarak değil; barınak, giysi, ilaç, silah vb. beşikten tabuta günlük, ömürlük hatta ölümlük eşyalarını yapma konusunda yararlanmaktadır. Tarıma geçişle yapaylaştırmanın ilk ayak izlerini doğaya bırakan insan, günümüzde gen nakilleriyle yapay bitki türleri oluşturma seviyesine ulaşmıştır. Bu gelişimle birlikte insan aynı zamanda giderek doğadan uzaklaşmakta oysa bitkiler hakkında yazmak için okunacak en güzel kaynak doğanın kendisi olacaktır. "Doğa"yı okuyabilmek için atalarımızın izlerini sürmemiz gerekir. Böylece doğanın ve işaretlerinin ülke ve sınır tanımadığını, tek bir dil kullandığını daha kolay anlayabiliriz. Belki bu dil insanlar arasındaki hoşgörüsüzlüğün ve savaşların sonunu getirmemizi - eğer doğru kullanılırsa- sağlayabilir de.

Son yüzyılda aşırı şehirleşme ile doğadan ve doğaldan gittikçe uzaklaşan insan binlerce yıllık birikimini terk etmektedir. Yazı, her ne kadar dört bin yıl önce bulunsa da, dünyada yazıya geçirmediğimiz, bizzat bedenimize kazıdığımız birikimler aksesuar olarak kalabilmekte ya da ölen dede ve ninelerimizle toprağa gömülmektedir. Ne yazık ki doğanın dilini ve işaretlerinin anlamlarını bilenlerin önemli bir kısmı okuma yazma bilmeyen 781 milyon kişinin içinde yer alıyor. Öte yandan çağımızın hızına uymak için yaşadığımız şehirlerin bina ormanları arasında doğa bilgimizi kullanmaktan vazgeçmek zorunda kalıyoruz.
İnsanoğluna bu eleştirileri yaparken bitkiler konusunda göz attığım birkaç kitap ilgimi öyle çekti ki hala doğa bilgimizi kullanmaya meyilli bir ulus olduğumuzu düşünüyorum. Dedemden babama, babamdan bana doğada dolaşmaya ayrılan zamanın çağımız şartlarında azaldığını da göz ardı etmemeliyim. Çağ ilerledikçe doğaya ayrılan zaman azalmaya devam ederse insan yaşamak için ihtiyaç duyduğu doğadan habersizliği nedeniyle birçok sıkıntı içine girecektir. Tehlikenin farkına varan sadece ben değilim. Size de tavsiye edeceğim aşağıdaki kitapların yazarları -aynı dertten mustaripseniz- sizin de yüreğinize su serpecektir.

"Doğanın İşaretlerini Okumanın Kaybolmuş Sanatı" adlı kitabında Tristan Gooley bitkilerin doğada yaşamı kolaylaştıracak ipuçlarından, örneğin ağacın köklerinin güneşin yönünü, tomurcuklanan çiçeğin güneyi, tarçın bitkisinin kokusu denizden yüksekliği (rakımı) işaret ettiğinden bahsetmektedir. Bu kitap kuşkusuz tüm dünya insanlarının keşfi olan doğa bilgilerini içermiyor ve günümüz insanlarının çoğu bu kitabı okumayacaktır. Okuyanlar da doğada uygulayamayacak ve gelecek kuşaklara aktaramayacak kaygısındayım.

"Bitkilerin En Güzel Tarihi" adlı kitabında Marcel Mazoyer; tüm tüketici canlıların yaşamlarını bitkilere borçlu olduğunun altını çiziyor. Bitkilerin doğa içinde sanıldığından daha güçlü ve başarılı olduğunu belirtiyor. Bitkilerin kökleriyle tutunduğu yerde kendisine dayatılan tüm koşullara boyun eğmek yerine çevresinin koşullarını belirlediğini açıklamaktadır. Böcekleri tozlaşmalarında, diğer hayvanları tohumları uzaklara taşıtmada nasıl yönlendirdiğini vurgulamaktadır. Saksıdaki çiçeklerinizin sizin üzerinizdeki etkilerini, sizin çiçeğiniz üzerindeki etkilerinizle karşılaştırmanıza fırsat yaratamadıysam lütfen bu kitabı okuyun.

Doğada bir dengenin olmasını isteriz. Bu dengenin süreklilik göstermediğini, bazen her şeyin alt üst olduğunu, fakat yeniden dengeye doğru gidişi bitkilerin organize ettiğini biliyor musunuz? Bir orman yandığında hayvanlar o bölgeye yerleşmek için bitkilerin öncülüğüne ihtiyaç duyarlar. Çünkü bitkisiz bir doğa düşünülemez.

Bitkiler ve Hayvanlar âlemlerinin yolu milyonlarca yıl önce ayrılmış ama ağaçların da acıyı hissettiğini, hafızaları olduğunu, kendi tohumlarından fidanlarla bir arada yaşadığını aile oluşturduklarını fark edenleriniz vardır. Ağaçlar kendi soyundan fidanlara destek olurlar, birbirine yaklaşan tehlikeyi haber verirler. Bitkilerin türdeşlerini tanıdıklarını, iletişim kurduklarını, avlanabildiklerini, rekabet edebildiklerini, doğal koşullara karşı önlemler alabildiklerini ispat etmek ve açıklamak için yapılan deneyler çok az. Oysa bitkilerdeki bu yetenekler gerçekten merak uyandırıcı ve zaman ayırmaya değer. Bitkilerin mucize yeteneklerini keşfettikçe dünyaya başka bir gözle bakmak gerekiyor. Dünya üzerinde hâkimiyet ilan etme küstahlığımızdan da vazgeçmemiz gerektiği görülüyor. Belki de insan bundan korktuğu için bitkilerin bu özelliklerinden bahsetmiyor.

Bitki hareketleri genel olarak dış uyaranların baskısıyla ya da içgüdüsel olarak açıklanageldi. Ancak Daniel Chamovitz'in "Bitkilerin Bildikleri" adlı kitabında toparladığı bilimsel deney sonuçları bizi alışılmışın dışına götürür. Bitkiler anılarını yeni nesillere aktarabilir, ekolojik stres nedeniyle genetik çeşitlilikler (varyasyonlar) oluşturabilir. Daniel Chamovitz, bitkilerin "duyusal çevre farkındalığı" olması gerektiği üzerine durur. Bitkilerde anlamsal ve eylemsel bellek arayışından ziyade daha faydacı bir bakış açısıyla, hayatta kalmak için duyularını kullandıklarını, yani çevre koşullarına uyum sağlamak için en temel bilgileri toplayarak ona göre davrandıklarını örnekleriyle açıklıyor.

Bitkilerin görme, koklama, hissetme, duyma, konum bilgisi ve hatırlama yetilerini irdelediği kitabında, bitkilerin çevresinde olup bitenleri duyumsamasına yönelik bulgular vardır. Bitkiler; kırmızı, mavi, uzak-kırmızı ve UV ışıkları ayırt edip ona göre adaptasyon geliştirebiliyor. Yani bitki, ne kadar ışık aldığını "ölçerek" (fotoperiyodizm) kendi büyümesini kontrol ediyor.

***What Plants Talk About* Belgesel**

Bitkiler görmenin yanı sıra ısırıldıklarını veya tahrip edildiklerini anlayıp koklama yetisine göre de tepki verebiliyor. Kitapta tırtılların istilasına uğrayan ağaçlıkta sağlıklı ağaçların çeşitli kimyasallar salgılayarak kendilerini tırtıllardan koruduklarını görülmüştür. Saldırıya uğrayan ağaçlarla diğerleri arasında herhangi bir kök veya dal teması bulunmazken ancak zarar gören ağaçlar feromon salgılayarak çevresindeki ağaçları uyarabilir. Böylece diğer ağaçlar, tanenli kimyasallar salgılıyor ve tırtılların ziyafetine izin vermez.

Bitkiler, ayrıca dokunulduğunu hissedebiliyorlar. Söz gelimi, küstüm otuna (Mimosa pudica) dokunulduğunda yaprakçıklarının kapanarak büzüştüğü görülür. Bu durum, bitkinin hücresine su basıp boşaltarak hücre duvarına basınç yapmasıyla açıklanıyor. Bitki etki alıyor ve buna tepkiyle karşılık veriyor. Dokunmaya yönelik bir başka örnek ise, laboratuvarlarda iki ayrı saksıda yapılan deneylerde periyodik olarak dokunulan arabidopsis bitkisinin (Arabidopsis thaliana) de dokunulmayan örneğe göre daha bodur kalması ve daha az çiçeklenmesi.

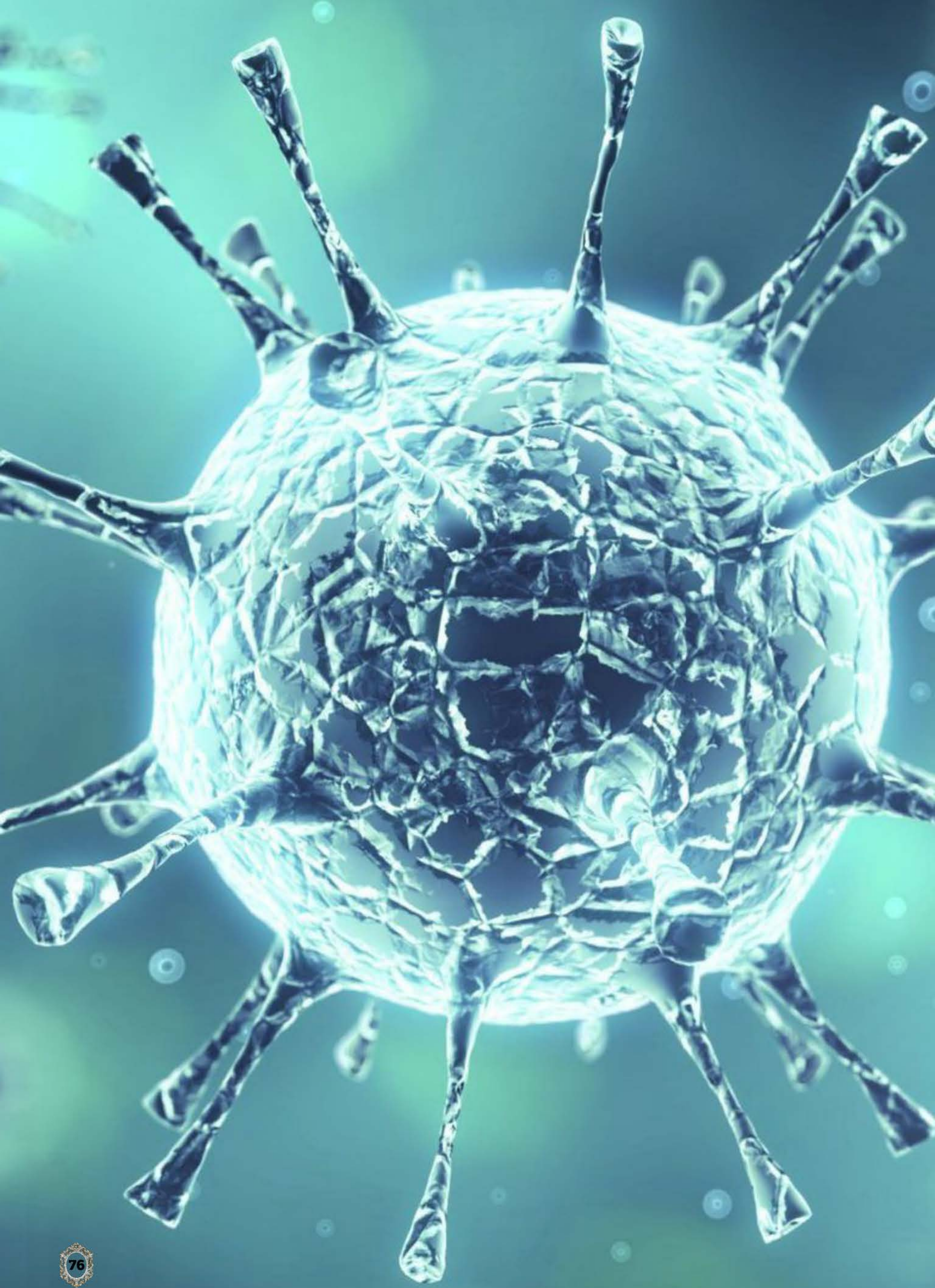
Bitkilerin duyma yetilerinden ziyade ses dalgası ve titreşimleri "hissedebildiği" araştırılıyor. Yaklaşık 400 bin tür bitkinin, tek bir ses bile duymadan milyonlarca yılda her habitatı işgal ettiğine de dikkat çekiliyor.

Bitkilerin konum bilgisi farkındalığı var. Chamovitz, bu olguyu ise yer çekimiyle açıklıyor. Söz gelimi bitkiler, yer çekimini ayırt edip ona göre filizlerinin yukarıya, köklerinin aşağıya doğru büyümesini sağlayabiliyorlar.

Hareketsiz olarak bildiğimiz bitkiler, çevre koşullarına göre adeta dans eder. Bitkiler saplarını sürekli hareket ettirerek havada daireler çizerek dengesini tutturmaya çalışır. Ancak bunu yaparken yerçekimine de ihtiyaç duyar. Söz gelimi, pencere eşiğindeki bitki ışıktan etkilenip tek yönde, pencere eşiğinin güneşli kısmına doğru büyürken, yerçekimi kuvveti de onu yukarıya doğru büyümeye teşvik ediyor. Yani gravitopizm olarak tanımlanan kuvvet toplamı sayesinde nerede olduğunun farkında olarak hangi yönde büyümesi gerektiğini de biliyor. Ayrıca bitkiler, yaptığı hareketleri hatırlar ve defalarca tekrarlayabilir.

Bitkilerin zekâdan ziyade ilkel anlamda hafızaya sahip oldukları düşünülür. Ortak genlere ve algılama yetisine sahip olsak da bitkilere "insan" muamelesi yapmak pek de doğru bir yaklaşım değil. "Bitkilerin Bildikleri" bize gösteriyor ki acı hissetmiyor ve duymuyorlarsa da görüyor, kokluyor, hissediyor, hareket ediyor, konumlarını biliyor ve hatırlıyorlar. Tabii bu, salonunuzdaki çiçeğin dün akşam neler yaptığınızı hatırladığı anlamına
gelir mi?

CORONAVIRUS

yeni bir salgın

Betül Buse MUTLUER
Ece KAPTI

COVID-19

Güncel Koronavirüs Tablosuna Ulaşmak İçin Tıklayın

Koronavirüs Nedir?

Dünya Sağlık Örgütünün (WHO) 30 Ocak 2020'de uluslararası halk sağlığı durumu ilan etmesine neden olan WHO'nun resmi kararıyla Covid-19 olarak adlandırılan salgın ilk defa Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıktı ve 2019'un Aralık ayının son günlerinden beri dünyanın gündeminde.

Virüsün Covid-19 ismi Latince'de taç anlamına gelen corona kelimesinin "co" ve virüs kelimesinin "vi" harfleri ile oluşturuldu ayrıca İngilizcede hastalık anlamına gelen "disease" kelimesinin "d" harfi kullanıldı. 19 ise hastalığın görülmeye başladığı tarih olan 2019 'dan geliyor.

Coronavirüsler 2012'de ortaya çıkan MERS-COV(Orta doğu solunum sendromu) ve 2003'de ortaya çıkan SARS (Ciddi akut solunum sendromu) vakalarına da neden olan büyük bir virüs ailesidir.

Covid-19 virüsünün genom dizilimi önceki coronavirüs türlerine göre çok daha hızlı bir şekilde ocak ayının ortalarına kadar elde edildi ve paylaşıldı.

Virüs için tüm dünyada aşı geliştirilmeye çalışılıyor ancak son 20 yılda farklı coronavirüs salgınlarına rağmen aşı gelişimi henüz bebeklik döneminde.

Dünya sağlık örgütü aşının geliştirilmesinin 18 ay içinde olması gerektiğini açıkladı.

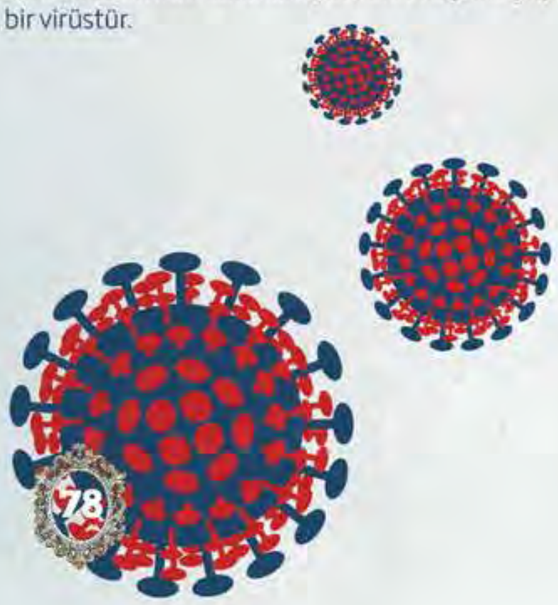
Coronavirusler zarflı ve tek iplikli RNA virüsleridir. RNA virüsleri oldukları için replikasyon sırasında ortaya çıkan hataları düzeltemezler. RNA virüsü olmalarının yanında en uzun genoma sahip virüs grubu olması da göz önünde bulundurulunca mutasyon geçirme olasılıkları çok yüksektir.

Covid-19 virüsünün kökeni hakkında daha fazla bilgi edinmek için gen dizilimi diğer genler ile karşılaştırıldı ve en benzer dizilimlerin yarasalardan kaynaklanan iki coronavirüste olduğu keşfedildi. Bu da virüsün yarasalardan bulaşmış olabileceğini düşündürdü. Bu konuda deniz ürünlerinden, karıncayiyenlerden veya meteorlardan geldiği gibi birçok farklı görüş bulunmakta. Henüz tam olarak bir sonuca varılamasa da şu an için en kabul gören görüş yarasalardan bulaşmış olduğu.

Covid-19 virüsüne yakalananlarda ortaya çıkan belirtilerin en yaygınları ateş öksürük ve nefes darlığı olduğu belirlendi. Bu belirtilerin ortaya çıkması virüsün bulaşmasından 1-14 gün içinde ortaya çıkıyor. Hastalığı çocuk ve gençler genelde hafif olarak atlatıyor. Yaşı ileri olan insanlar ve astım, yüksek tansiyon, diyabet, kalp hastalığı bulunan insanlar hastalığa karşı daha savunmasız. Covid-19 vakalarında her 6 kişiden 1'i hastalığı ağır geçiriyor.

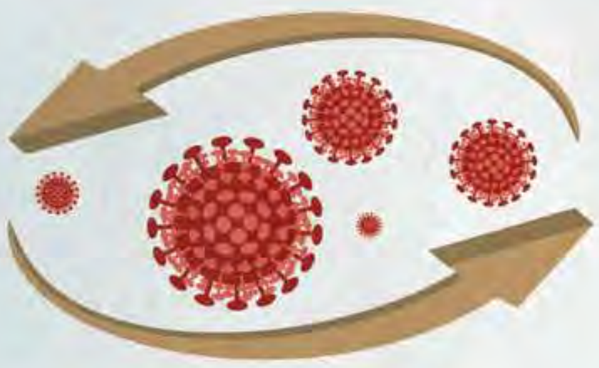
YENİ KORONAVİRÜS NEDİR?

Yeni Koronavirüs solunum yolu enfeksiyonu yapan bir virüstür.

YENİ KORONAVİRÜS NASIL BULAŞIR?

Hasta kişilerin öksürme veya hapşırmayla ortaya saçtığı damlacıkların ortamdaki diğer bireylerin ağız,burun ve gözlerine temasıyla, damlacıkların yapıştığı yüzeylere dokunduktan sonra ellerin ağız, burun veya göze götürülmesiyle bulaşabilmektedir.

YENİ KORONAVİRÜS BELİRTİLERİ NELERDİR?

En çok karşılaşılan belirtiler ateş, öksürük ve solunum sıkıntısıdır.

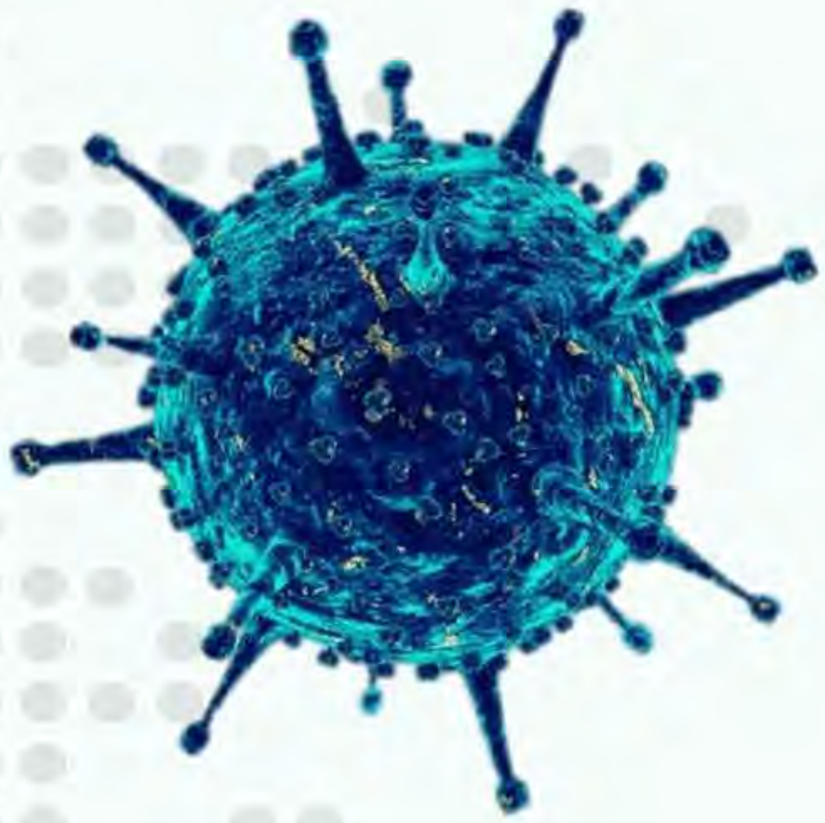
Şiddetli vakalarda zatürre, ağır solunum yetmezliği, böbrek yetmezliği ve ölüm gelişebilir.

Yeni Koronavirüsün kuluçka süresi 2 ila 14 gündür.

ATEŞ | SOLUNUM SIKINTISI | ÖKSÜRÜK

Yazın Covid-19 salgını ortadan kalkar mı?

Bu konuda birçok farklı görüş var. Bunlardan biri coronavirüsün yaz mevsiminde yok olacağı ve kış geldiğinde tekrar aktive olacağı yönünde. Yaz mevsiminde daha az yayılmasının nedenlerinden biri ise insanların kapalı mekanlarda daha az zaman geçirmesine ve özellikle okulların kapanmasına bağlanıyor.

Ancak Oxford Üniversitesinden küresel sağlık araştırmaları profesörü Trudie Lang hem kendisinin hem de uzman virolog arkadaşlarının bu sorunun cevabını tam olarak bilmediklerini ve havanın ısınmasıyla virüsün ortadan kalkacağını söyleyenlerin gereksiz bir genelleme yaptıklarını söylüyor.
Gribe yakalanan birinin bu virüsü etrafındaki 1,3 kişiye bulaştırdığı görüldü. Grip gibi damlacık yolu ile bulaşan Covid-19 vakalarında R0 denen bu değer bulaştırma oranını 2,2 olarak belirtiyor. Peki bu 2,2 kişinin içinde olmamak için ne yapmalıyız?

Virüsten korunma yolları

Sağlıklı kişilerin açık havaya çıktıkları zaman maske sayesinde solunum yollarını kapatmaları koruyucu değildir.
Alerjik bile olsa öksürük, hapşırığı olan ve ateşli kişilerin toplu alanlara girecekleri zaman maske kullanmaları çok daha önemlidir.
Kapalı alanlarda çok sayıda kişi ile bir arada bulunacak kişilerin maske takmaları, olası hasta ile karşılaşma açısından anlamlı olabilir. Özellikle toplu taşıma araçları, alışveriş merkezleri gibi alanlarda çok dikkatli davranmalıyız.
Yüzeylerden bulaşmanın önemi daha çok anlaşıldığı için evinden dışarı çıkan herkesin ortak alanlarda yüzeylere dokunduktan sonra yüz, göz ve ağızlarına dokunmamaya özen göstermeleri çok önemlidir.
Dışarda zaman geçiren herkesin sık sık ellerini yıkamaları, su ve lavaboya ulaşamama durumunda alkol ile (en kolay bulunan % 60'lık kolonya) el dezenfeksiyonu yapmaları, hasta kişilerle karşılaştıkları zaman daha çok ellerini yıkamaları koruyucudur.
Ilık su ile boğaz gargarası yapılması ve bol ılık sıvı tüketilmesi virüsün yerleşmesini engelleyebilir.
İyi beslenme, açık havada bulunma, kapalı alanların havalandırılması, egzersiz, uyku düzenine dikkat edilmesi genel sağlığın artması ve virüsün yerleşmesinin azalmasına etki eden faktörlerdendir.
Dar alanda bulunmayı arttırdığı için mümkün olduğunca asansör yerine merdiven kullanımı daha güvenlidir.
Hastalık belirtileri başladığı zaman mutlaka sağlık kuruluşuna başvurmak giderken de maske takmak çok önemlidir.

BELİRTİLERİ VARSA NELER YAPILMALIDIR?

Son 14 gün içerisinde enfeksiyon görülen ülkelerin birinden geldiyseniz cerrahi maske takarak en yakın sağlık kuruluşuna başvurun.

Eğer öksürüyorsanız, ateşiniz varsa ve nefes almakta zorlanıyorsanız, cerrahi maske takarak en yakın sağlık kuruluşuna başvurun.

Evde izolasyon önerilen bir kişiyle aynı odada bulunduğunuz anlarda maskenizi mutlaka takın.

KORUNMAK İÇİN NELER YAPILMALIDIR?

El hijyenine önem verilmelidir.
Eller en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla yıkanmalı, sabun ve suyun olmadığı durumlarda alkol içerikli el antiseptiği kullanılmalıdır.

Sınıflar ve iş yerleri başta olmak üzere kapalı alanlar sık sık havalandırılmalıdır.

Bağışıklık sistemini güçlendirmek için dengeli ve sağlıklı beslenilmelidir. Gıdalar tüketilmeden önce iyice yıkanmalıdır.

KORUNMAK İÇİN NELER YAPILMALIDIR?

Akut solunum yolu enfeksiyonlarının bulaşma riskini azaltmaya yönelik öneriler, Yeni Koronavirüs enfeksiyonu için de geçerlidir.

Öksürme veya hapşırma sırasında ağız ve burun tek kullanımlık mendille kapatılmalı, mendil yoksa dirseğin iç kısmı kullanılmalıdır.

Tokalaşma ve sarılmadan kaçınılmalıdır.

Olabildiğince kalabalık ortamlardan uzak durulmalıdır.

Kirli ellerle ağız, burun ve gözlere dokunulmamalıdır.

araştırma

Sarsıcı Doğal Afet: Deprem

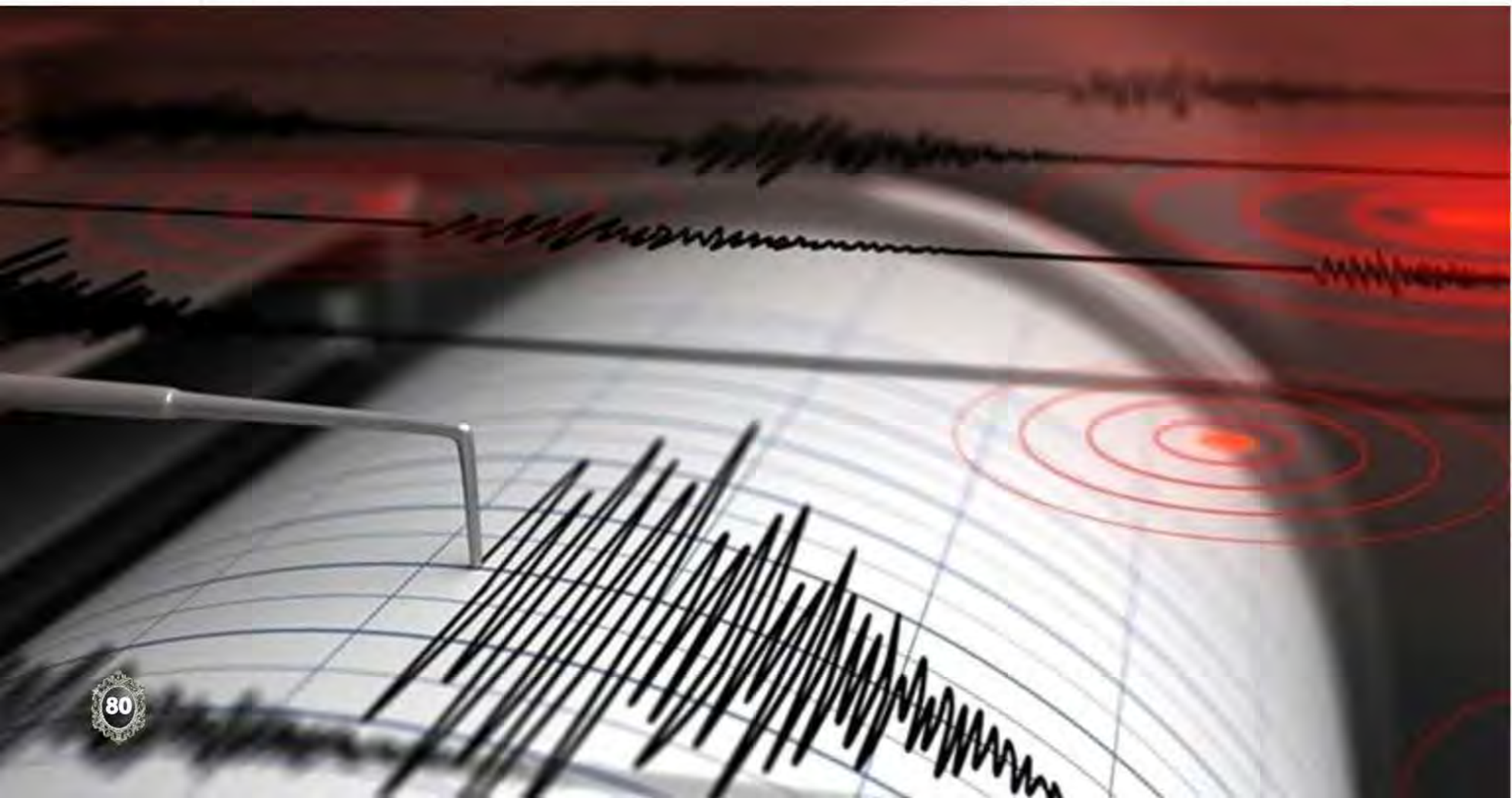
Eşref Mert SAYINTÜRK

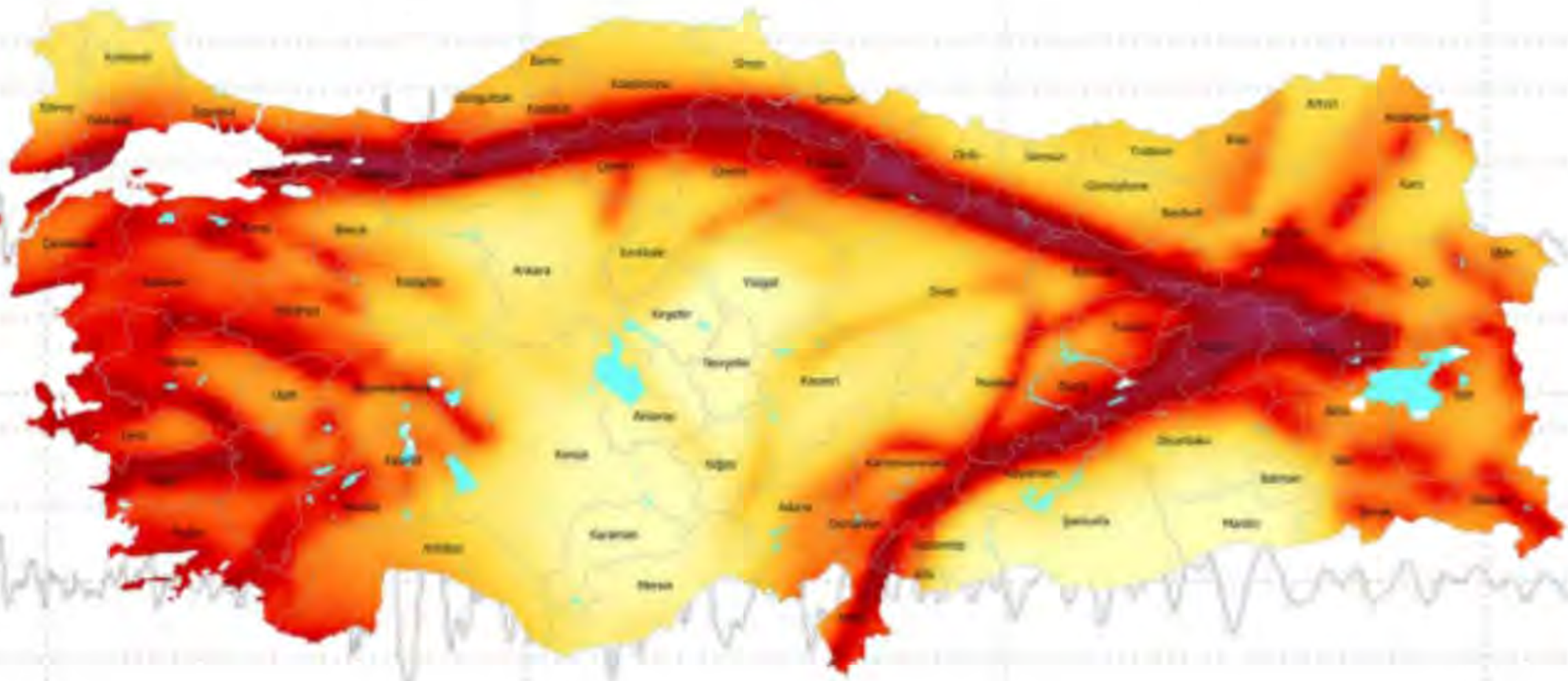
Ulkemiz, Anadolu ve Avrupa'nın kesişim noktasında cennet gibi bir yer. Her güzel şeyin bir sorunu olduğu gibi ülkemizin de deprem sorunu var. Bunun nedeni ülkemizin Avrasya, Arabistan ve Afrika tektonik plakalarının kesişim noktasında olması. Anadolu 2 tane büyük fay hattına ev sahipliği yapıyor.

Bunlardan biri Kuzey Anadolu Fay Hattı, KAF Saros Körfezi'nden başlayıp Van Gölü'ne kadar uzanan dünyanın en hızlı sağ yanal atılımlı fay hattı. KAF'ın San Andreas Fayı ile olan benzerliğinden dolayı bilim adamları iki fayı birlikte incelemektedir. KAF güneyden her sene kuzeye hareket eden Arabistan Plakası ile neredeyse hiç hareket etmeyen Avrasya Plakasının kesişim noktasıdır. Ülkemizdeki en yıkıcı depremlerden olan '39 Erzincan Depremi ile '99 Marmara Depremi KAF üzerinde gerçekleşmiştir.

Ülkemizin bir diğer fay hattı ise Doğu Anadolu Fay Hattı. Doğu Anadolu Fay Hattı bizim ülemizdn çok uzakta Doğu Afrika'da başlar. Asıl adı ise Rift Hattı'dır. Doğu Afrika'dan başlayan Rift vadisi, buradaki göllerin yer aldığı çukurları oluşturduktan sonra Cibuti açıklarında Kızıldeniz'e ulaşır. Akabe Körfezi, Olü Deniz, Batı Şeria oluğu, Lübnan Dağları ile Anti-Lübnan Dağları arasından ilerleyerek Amik Ovası'ndan Türkiye'ye giriş yapar. Cibuti kıyılarında olan açılmanın ilerlemesi ileride burada Kızıldeniz benzeri bir iç deniz olabileceğinin tahmin edilmesine yol açmaktadır. Rift Hattı'nın Türkiye bölümüne Doğu Anadolu Fay Hattı deriz. Rift Hattı, Bingöl Karlıova- Muş Varto civarında KAF ile birleşir. Doğu Anadolu Fay Hattı ve KAF'ın üzerinde Nemrut, Süphan, Tendürek ve Ağrı Dağı gibi sönmüş volkanlar bulunur.

Yakın zamanda Doğu Anadolu Fay Hattı'nın üzerindeki illerimizden biri olan Elazığ'da 6,3 büyüklüğünde bir deprem gerçekleşti. Merkez üssü sivricek olan deprem 40 saniye sürmesine rağmen büyük yıkıma ve can kayıplarına yol açtı. Toplamda 44 ölü ve 1607 yaralının olduğu bu deprem üleyi yasa boğdu. Kahramanmaraş, Adıyaman ve Diyarbakır'da birer kişi deprem sırasında heyecandan kalp krizi geçirerek vefat etti. Bu ölümler akıllara şu soruyu getirdi: Deprem anında ne yapacağımızı, nasıl davranacağımızı biliyor muyuz ?

Yüksek bir deprem riskine sahip olan ülkemizde büyüklü küçüklü sürekli depremler oluyor. Ülemizde 1930 yılından beri 22 büyük deprem oldu. Bu depremlerde toplamda 80 bini geçkin kişi oldü ve 130 bini geçkin kişi de yaralanmıştır. Bu kadar yaralanma ve ölüm sonucunda ülkemizde AFAD'ın koordinasyonunda seminerler, konferanslar ve tatbikatlar yapılıyor. İnsanımız bilinçlendiriliyor ve can kayıplarının önüne geçilmesi için yeni yönetmelikler çıkarılıyor.'99 Marmara Depremi'nden sonra binalarda kullanılan çimento ve demirlerin denetimi yapılmaya başlandı. Bu sayede resmi kaynaklara göre 17.500 , resmi olmayan kaynaklara göre 50.000 ölüme yol açan Marmara Depremi'nden sonra geçtiğimiz ay gerçekleşen Elazığ Deprem'inde ölü sayısı 44'tür. Gönül isterdi ki hiç kimse yaşamını yitirmesin Japonya'da olduğu gibi deprem sonrasında hiç kimse evsiz kalmasın.

Bu bütün yazdıklarımın yanında size ilginç bir bilgi daha vermek istiyorum. 1939 Erzincan Depremi sonrasında enkaz altından insan çıkartma çalışmaları için dönemin Erzincan Cumhuriyet Savcısı olan İzzet Akçal mahkumlara şu sözleri söyler:

"Sizi şimdi kurtarma çalışmalarında görev almak üzere serbest bırakacağım. Aranızda civar köylerden olanlar varsa iki günlüğüne köylerine gidip, ailelerini görebilirler. Ancak bir koşulum var; hiçbiriniz kaçmayacaksınız. Canla başla çalışacaksınız. İşimiz bitince cezaevine döneceksiniz"

Bu sözler üzerine mahkumlar dışarı çıkar ve 1 gün sonra hiç fire vermeden hepsi geri döner. Mahkumlar bu özverili çalışmalarının karşılığı ödül olarak 26 Nisan 1940'da özel af kanunu Resmi Gazete'de yürürlüğe girer. Bu af kanununa göre aralarında adam öldürme, hırsızlık, gasp, kız kaçırmaya teşebbüs, tütün kaçakçılığı gibi suçları bulunan 241 mahkumun mahkumiyet sürelerinin beşte dördü affedilir.

Sevgili arkadaşlar, gelecekte ülkemizde mutlaka depremler olacak. Bizim amacımız gelecekte mimar, mühendis olacak insanlar olduğumuz için yapacağımız binaları sağlam yapmak, tasarımları planları yaparken evi kendimiz oturacağımız gibi yapmak olmalıdır.Eğer böyle düşünüp tasarladığımız evleri böyle tasarlarsak gelecekte Japonya'nın seviyesine ulaşabiliriz ve deprem sonucu ölen veya yaralanan insanlarımız olmaz.

Neden Aynada Kendimizi Görürüz?

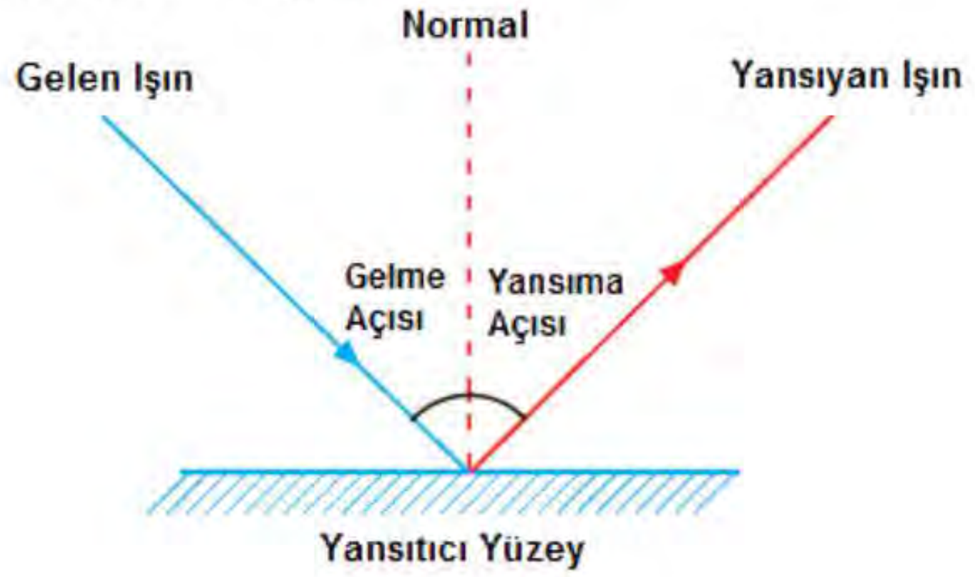
Yunus Emre KÜÇÜKAK

Bazı olaylar vardır ki herkes tarafından bilinir, herkes tarafından her gün gözlemlenir ama o olayın nedenini açıklamak gerektiğinde herkes söz konusu olaya daha önce şahit olmamış gibi davranır. Genelde evrensel kanunlara bu şekilde yaklaşılır. Kütle neden cisimleri çeker, zaman neden tek yöne akar, aynaya baktığımızda neden kendimizi görürüz gibi sorular ilk bakışta cevaplanamaz gibi gelse de sorunun üstündeki toprakları biraz eşeleyince cevaba ulaşabiliriz.

Aynaya baktığımızda neden kendimizi görürüz sorusuna felsefi cevaplar verilebilir ama fizik bilimi açısından incelediğimizde işler biraz daha süssüz ve yorucu gelebilir. Cevap şudur: ışık kaynağından gelen ışınlar, vücudumuzdan yansıyıp aynaya ulaşır. Aynaya ulaşan ışınlar, aynanın sırlanmış kısmından da yansır. Bu yansıma sırasında ayna yüzeyine gelen ışın hangi açıyla geldiyse o açıyla yansır ve gözümüze kadar ulaşır. Bu şekilde kendimizi görürüz.

Haliyle ışığın çift yarıkta girişiminde barkod desenine benzer bir desen görürüz. Bununla da ışığın dalga özelliği de gösterdiğini anlarız. Işığın gösterdiği bu davranış sayesinde bilim insanları diğer parçacıklar hakkında da çeşitli hipotezler ortaya koymuşlardır. Hipotezlerden yola çıkan bilim insanları yaptıkları deneyler sonrasında elektronların da ışık gibi dalga özelliği gösterdiğini ispatlamışlardır. Elektron ve fotonun yanında temel parçacıkların hepsinin girişim deseni oluşturması ile günümüzde hala geçerliliğini koruyan De Broglie İlkesi ortaya çıkmıştır. Bu ilkeye göre her parçacığa bir dalga fonksiyonu eşlik etmekteydi.

Bunlarla birlikte maddelerin ilginç bir diğer özelliği ise Belirsizlik İlkesi'dir. Buna göre bir elektronun hem konumu hem de hızı aynı kesinlikte bilinemez çünkü bir elektronun konumunu hesaplamak için ona fotonlar yollanır ve geri dönen fotonlar üstünden yapılan hesaplarla konum tespiti yapılabilir. Fakat üstüne foton yollanan elektron, ışığın enerjisi ile hız değiştirecektir. Eğer fotonun enerjisi azaltılırsa bu sefer de konumu belirsiz kalacaktır. Yine diğer temel parçacıklar üzerine yapılan deneyler ile tüm maddelerin belirli ölçeklerde Belirsizlik İlkesi'ne uyduğu tespit edilmiştir. Kuantum mekaniklerinin temelleri olarak kabul edilen bu prensipleri özetleyecek olursak her şey dalga fonksiyonu taşır ve her şey belli ölçeklerde Belirsizlik İlkesi'ne uyar. Günümüze daha yakın tarihlerde yapılan deneylerde ise işlerin bu kadar kolay olmadığı fark edilmiştir. Örneğin dar bir kutuya konulan bir cismin konumunu az değiştirebilmesinden dolayı hızını ve konumu büyük bir kesinlikle hesaplayabileceğini düşünen bilim insanları, yapılan deneylerde cismin kutu dışında belirdiğini görmüştür. Tüm bunlar belirsizliği arttıran uç durumlardır. Ancak belirtmekte fayda vardır ki deneylerde kullanılan madde-ler kuantum mekaniklerine uyan elektron gibi taneciklerdir. Eğer günlük hayatta gördüğümüz cisimler gibi bir cismin bu şekilde bir davranışta bulunmasını istiyorsanız uzun yıllar beklemeniz gerekecektir. Zira kuantum mekaniğinde her şey belirsizliklere dolayısıyla çeşitli ihtimallere bağlıdır. Örneğin elektronların yörüngelerinden değil de bulunma olasılığı yüksek olan konumlarından bahsederiz.

Kuantum Fiziği Hakkında Daha Çok Şey Öğrenmek isterseniz Bakınız:

Tüm bu bilgiler ışığında Richard Feynman, kuantum mekaniğine uyan cisimlerin izleyebileceği olası yolları içeren bir denklem geliştirdi. Bu denklem ile cisimlerin sonsuz yol izleyebileceği matematiksel olarak gösterilmiş oldu. Hatta denkleme göre cisimler bu sonsuz sayıdaki yolu aynı anda izleyebiliyordu. Bunu dalga özelliği göstermeleri ve kuantum mekaniğine uymaları sayesinde yapıyorlardı. Peki, neden cisimler gözlemlediğimiz biçimde hareket ediyor? Çünkü gözlemlediğimiz cisimler kuantum mekaniğine uyabilmek için fazla büyükler. Bu denli büyük cisimlerin kuantum mekaniğine uygun davranışlarda bulunması düşük bir ihtimalde olsa yine de vardır. Çok uç bir örnek de olsa her an evrenin ücra bir köşesinde belirebilirsiniz.

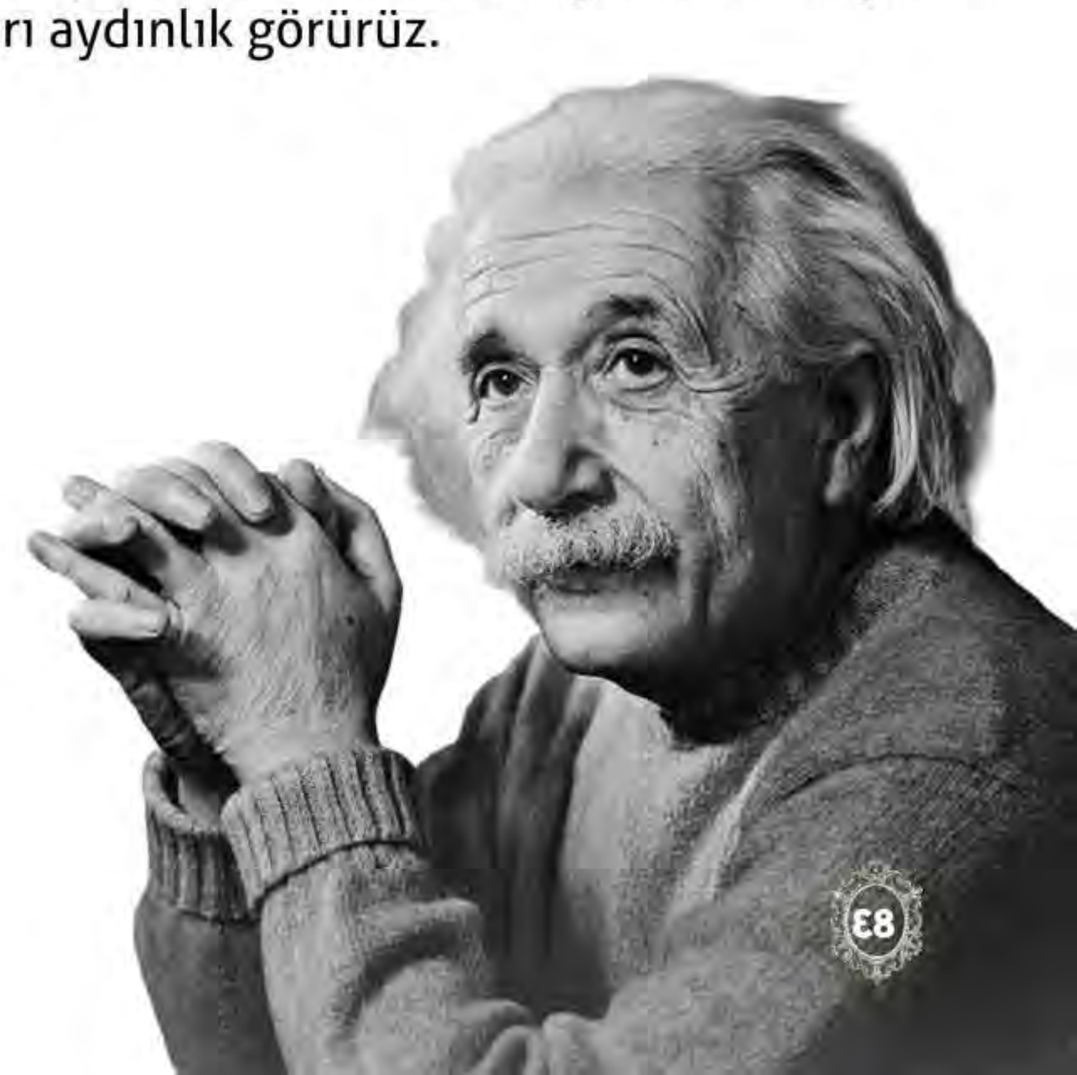
Hatta Albert Einstein, kuantum mekaniğine karşı çıkarken ''Ay'a bakmadığımda bile onun orada olduğunu bilmek hoşuma gidiyor.'' cümlesini sarf etmiştir. Peki, neden foton gibi kuantum mekaniğine uyan cisimler bu şekilde garip davranışlarda bulunmuyor? Aslında bulunuyor ama bu olası rotaların çoğu ya fiziğin diğer yasalarına uymamaktan çöküyor, ya da birbirini götüren rotalar meydan geliyor. Tüm bu yollar ortadan kaldırıldığında elimizde çok yüksek bir ihtimalle tek bir rota izleyen bir parçacık kalır. Bu da olasılık fonksiyonunun tepe noktası olan ve günlük hayatta gözlemlediğimiz yol olur.

Sonuç olarak bir ışık demetinin geldiği açı ile yansımasının sebebi, oldukça absürt olan diğer yolların birbirini sadeleştirmesi ile ortaya alışık olduğumuz bir yolun kalmasıdır. Belki gelecekte bu yollar kontrol altına alınabilir ve kuantum mekaniğinde yeni bir devrim gerçekleşir. Kim bilir? Ancak günümüz bilimi bunu bilimden çok bilim-kurgu ögesi olarak görüyor. Bilimle kalınız.

Cevabın bu kadar olduğunu düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Zira soruyu bir adım daha derinleştirebiliriz. Neden aynaya ulaşan ışınlar yansır? Bunu kavrayabilmek için maddelerin özelliklerini bilmek gerekir. Aynalarda gümüş ağırlıklı olmak üzere çeşitli metaller kullanılır. Bir metal atomuna ışın yollarsanız o ışının elementin son katmanında bulunan elektron tarafından soğrularak bir üst enerji seviyesine geçtiğini gözlemlersiniz. Üst enerji seviyesine ulaşan elektron bir süre sonra enerji yayarak bir alt enerji seviyesine iner. Geri verilen bu enerji foton olarak yayılır ve bu sayede ışınlar yansımış olur.

Işığın aynadan nasıl yansıdığını ve ne şekilde geldiğine cevap bulmamıza rağmen belki de ışığın bu olay içerisinde gerçekleştirdiği en kabul edilebilir davranış olan geldiği açıyla yansıma olayına bir cevap bulmuş değiliz. Peki, neden ışık düzgün bir yansıtıcı yüzeyden geldiği açıyla yansır? Bu sorunun cevabı için fizik ve kimya bilimine daha derinden yaklaşmalıyız.

Işık, çok uzun bir süre boyunca parçacıkların taşıdığı bir enerji formu olarak kabul edilmiştir. 1801 yılında İngiliz bilim insanı Thomas Young, yaptığı deney ile ışığın dalga olduğunu ileri sürdü. Yaptığı deneyde, birbirine çok yakın iki delikten geçen ışığın girişim deseni oluşturduğunu gözlemledi. Girişim deseni, bir dalga üzerindeki tepe ve çukur noktalarının başka bir dalganınkiyle etkileşmesidir. İki çukur veya iki tepe noktası çakışırsa genliği daha büyük bir tepe veya çukur görürken bir tepe ve bir çukur noktası çakışırsa sönülmenmiş bir dalga gözlemleriz. Bu deneyi birçok dalga çeşidinde deneyebileceğimiz gibi ışık için aynı deneyi yaptığımızda sönümlenmiş noktaları karanlık görürken diğer noktaları aydınlık görürüz.

Teleskop

Hüseyin FIRAT

İlk insan kafasını gökyüzüne kaldırdığı andan itibaren insanlar yukarıda gördükleri ve ne olduklarını bilmedikleri cisimlere çeşitli anlamlar yüklemişlerdir. Bu anlamlar bazen bir tanrı bazen kıyamet alameti olmuştur. Gök cisimlerinin kendi kimliklerini kazanmaları Galileo, Kepler, Newton gibi büyük bilim insanlarının ve onların icatlarının, teorilerinin sayesinde olmuştur. Bu icatlarının en önemlilerinden biri de hiç şüphesiz teleskoptur Teleskop insanlığın şu anki astronomi bilgisine sahip olmasında büyük pay sahibi olmuştur.

Teleskop ilk kez 1570 yılında Hans Lippershey tarafından icat edilmiştir. Bu teleskop bakılan cismi üç kat büyüten iki mercekli basit bir düzenekti. Hans Lippershey farkında olmasa da bu icadıyla gök cisimlerine kendi kimliklerini kazandırma kapısını bulmuştu. Ondan otuz dokuz yıl sonra gelen Galilei Galileo adındaki bir daha bu kapı sonuna kadar açıp kendinden sonrakilere bu kapının arkasındaki başka kapıları bulma ve açma fırsatı tanıdı. Galileo bir gün Hollandalıların Perspektif teleskobunu duymuştu. Benzer konular üzerinde çalışan Galileo bu teleskobunu aynısını hiç görme ve inceleme fırsatı olmadan tasarladı. Bununla yetinmeyerek teleskobu bakılan cismi yirmi kat büyütecek şekilde geliştirdi. Bu gelişmiş teleskop insanlığın, bilimin kaderini değiştiren en önemli cihazlardan biri oldu. Çünkü Galileo bu teleskobunu ilk kez gökyüzüne çevirmişti. Bu olay kilisenin hoşuna gitmedi Galileo'ya baskılar yaparak ev hapsine alsa da Galileo'nun başlattığı evreni keşfetme ateşi hiç sönmeden hep büyüyerek bugünlere geldi.

Bu ateş devrinin en önemli bilim insanları Newton ve Kepler'i de sarmıştı. Onlardan önce yapılan teleskoplar temelde iki merceği dayanan teleskoplardı. Bu teleskoplar merceklerin gelen ışıkları kırarak bir noktada odaklanması yöntemiyle çalışıyordu ama bu noktada bir sorun vardı. Bu merceklerin ışığın içindeki renkleri farklı açılardan kırıyordu. Bu da ışığın renklere ayrışmasına sebep oluyor ve görüntünün netliğini bozuyordu. Kepler bu sorunu ortadan kaldırmak için optikleri inceleyerek iki konveks lensli bir teleskop tasarladı. Bu önemli bir icattı fakat onun yazı ve çalışmaları üzerine çalışmış Newton'un icadı bir devrim niteliğindeydi. Newton teleskopta merceklerin yanına bir de ayna kullanması gerektiğini düşündü. Ve böylece yansıtma teleskoplar, Newton tipi teleskopları, icat etti. Bu teleskoplarda objektif bir aynadır. Bu aynadan yansıyan ışınlar teleskop tüpüne geri döner.

Böylece yansımayla görüntü oluşturulmuş olur. Fakat gözlemci aynaya yansıyan ışınları engelleyebileceği için dışarıdan, tüpün dışından, görüntüye ulaşması gerekir. Bunu yapmak da görüntüyü tüpün dışına yansıtacak düz aynayla-ikinci ayna-mümkün olur. Newton'un bu aynalı Teleskop modeli uzun yıllar astronominin en önemli aracı olmuştur. Ta ki radyo dalgaları keşfedilmemiş radyo teleskopları icat edilene kadar.????

Günümüzdeki astronomi disiplini radyo teleskopları ve günümüz teknoloji seviyesi sayesinde ayna ve merceklerin çok ötesine geçmiş, evrenimizin bize çok uzak noktalarındaki gök cisimlerine kendi kimliklerini kazandırma işine girişmiştir. Bu gelişmeler yanında aynalı teleskoplar hâlâ amatör astronomi meraklıları arasında popülerliğini koruyor. Bu popülerliğin en önemli sebebi Newton'un tasarladığı bu teleskoplarda kullanılan aynalar sayesinde renklerin farklı açılarla kırılmasını öneminin ortadan kalkması ve bu teleskoplarda kendinden öncekilere göre daha net daha parlak bir görüntünün elde edilmesi vardır.

Bu Belgeseli de Şuraya Bırakalım:

Kelid Aynası

Eren ŞAHIN-Selen ESKICI

Harry Potter

"...ama duvara dayalı bir şey daha vardı ki, sırıtıyordu, sanki biri, ayakaltında durmasın diye, onu getirmiş, oraya koymuştu.
Görkemli bir aynaydı bu, pençeye benzeyen iki ayaküstünde, süslü yaldızlı çerçevesiyle tavana kadar uzanıyordu."

Oracıkta duruyordu işte. Harry, Filce ile Snape'e yakalanmamak için kaçarken kendini bulduğu bu karanlık, kullanılmayan sınıfta.

"Tepesine de boydan boya bir yazı işlenmişti: Kelid iked niğe rüyl iğednü züym iğid retsög."

Bu da ne demekti ki? Aslında bu Harry'i pek de ilgilendirmiyordu. Sınıfın dışından gelen ses de artık gelmiyordu, korkusu yatışmaya başlamıştı. Aynaya bir bakmak istedi, her ne kadar kendini göremeyecek olsa da.

"Çığlık atmamak için ağzını elleriyle kapamak zorunda kaldı. Arkasına döndü hızla. Kitabın haykırışında bile bu kadar çılgınca atmamıştı yüreği."

Harry, yalnızca kendini değil; arkasında bir yığın dolusu insan daha görmüştü aynada.

"Ama oda boştu. Soluk soluğa, yine aynaya döndü usulca."

İşte kendi yansıması, korkudan bembeyaz esilmişti. Ve arkasında en az on kişi daha... Harry omzunun üstünden bakıverdi, kimsecikler yoktu hâlâ. Görünmez insanlarla dolu bir odaya mı girmişti acaba?

"Aynaya bir daha baktı. Kendi görüntüsünün arkasında bir kadın ona gülümsüyor, el sallıyordu. ...Çok güzel bir kadındı bu. Koyu kızıl saçları vardı, gözleri ise – gözleri tıpkı benim gözlerime benziyor, diye düşündü Harry, aynaya biraz daha yaklaştı."

Yemyeşil gözler... Harry onun ağladığını fark etti fakat yine de gülümsüyordu. Yanında duran uzun boylu, siyah saçlı adam kolunu omzuna dolamıştı onun.

"Gözlük vardı gözünde, saçları dağınıktı. Arkası, tıpkı Harry'nin saçları gibi, yatmamıştı."
Harry yaklaştı aynaya iyice, neredeyse burnu değecekti.

" 'Anne?' diye fısıldadı. 'Baba?' "

Hissedin. Bebekliğinden bu yana annesini, babasını hiç görmemiş, o sevgiyi hissedememiş bir çocuğun o aynada ilk gördüğünde hissettiklerini hissedin.
Hissedemeyeceksiniz.

"Üçüncü gece yolu daha çabuk buldu. Öyle hızlı yürüyordu ki, aklı başında birinin edemeyeceği kadar gürültü ediyordu, ama kimseyi görmedi.
İşte annesiyle babası karşısındaydı, gülümsüyorlardı.
...Bütün geceyi orada, ailesinin yanında geçirmesine hiçbir şey engel olamazdı. Hiçbir şey."

O geceyi, baş başa, ailesiyle geçirecekti Harry. Aynanın bunu nasıl yaptığını sorgulamıyordu bile. Annesi ve babası karşısındaydı işte!

" 'Eee – demek yine geldin, Harry?' "

Harry, bütün içinin buz kestiğini sandı. Arkasına baktı.
Duvarın dibindeki sıralardan birinden Albus Dumbledore oturmaktaydı. Harry onu fark etmeden doğruca aynaya yönelmişti herhalde.

"Sizi... Sizi görmedim, efendim.
'Görünmez olmak görme gücünü de azaltıyor galiba,' dedi Dumbledore; Harry onun gülümsediğini görünce biraz rahatladı."

Dumbledore sıradan kalktı, Harry'nin yanına gelip diz çöktü.

" 'Demek sen de senden önceki yüzlerce kişi gibi Kelid Aynası'nın yarattığı mutluluğu buldun.'
'Adının bu olduğunu bilmiyordum, efendim.'
...'Şimdi söyle bakalım, Kelid Aynası bizlere ne gösteriyor?'

Harry başını iki yana salladı.
'Ben söyleyeyim. Dünya'nın en mutlu insanı, Kelid Aynası'nı sıradan bir ayna gibi kullanan insandır, ona bakınca kendini olduğu gibi görür. Anlatabildim mi?'
...'Ne istediğimizi gösteriyor bize... Görmek istediğimizi...'

Dumbledore
`Hem evet, hem hayır.'dedi usulca. `Bu ayna yüreklerimizin derinliklerinde yatan tutkuları, istekleri gösterir bize. Aileni hiç bilmedin sen, onları görürsün. Ama bu ayna bizi bilgiye, doğruya götürmez. Gösterdiklerinin gerçek olmadığını bilmeyenler onun önünde eriyip gitmişler ya da akıllarını kaçırmışlardır.'

'Ayna yarın yeni bir binaya götürülecek Harry bir daha gidip bakma ona. Günün birinde karşına çıkarsa da, hazırlıklı ol. Düşler dünyasına dalıp gerçek dünyayı yaşamayı unutmak doğru değildir, unutma bunu. Hadi, şimdi o eşsiz pelerini sırtına geçir, yatağına git.'

Harry ayağa kalktı.

`Efendim, Profesör Dumbledore? Size bir şey sorabilir miyim?

Dumbledore gülümsedi. 'Tabii, sordun ya zaten. Ama istersen bir tane daha sorabilirsin.'

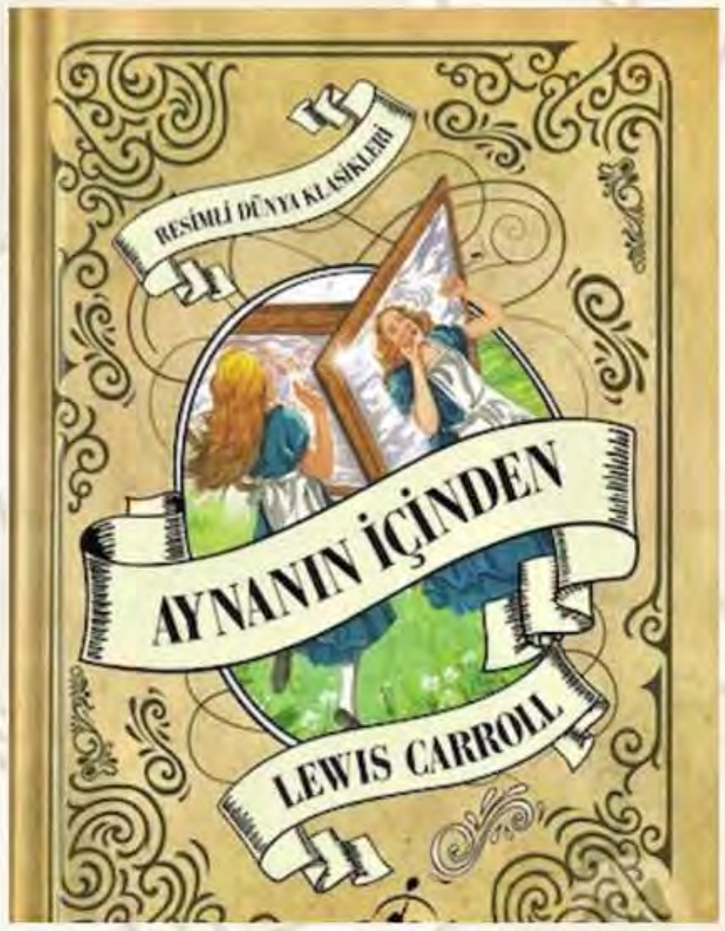
'Aynaya bakınca siz ne görüyordunuz?'

`Ben mi? Elimde bir çift yünlü çorapla kendimi görüyorum.'

Harry boş boş baktı.

'İnsanın hiç yeterli kadar çorabı olmuyor.'dedi."

Dünyada olup bitenler mi saçmalık yoksa rüyalarımız mı? Hangisinde yaşamak daha mutlu eder bizi? Peki normal yaşantımızın dışına bir süreliğine çıksak ve farklı bir dünyaya adım atsak bir daha geri dönmek ister miydik? Aynanın İçinden tam da bu sorulara cevap ararken okunabilecek bir kitap. Alice yine bir maceraya atılıyor ve aynadan geçerek kendi dünyasının tam tersi bir dünyaya adım atıyor. Burada zaman geriye doğru akıyor, cümleler ters yazılıyor. Yolculuğuna Kızıl Kraliçe'nin bahçesinden başlayan Alice yol boyunca hayal gücünüzü zorlayacak olaylar yaşıyor. Kraliçe olmak için sekizinci kareye ulaşmaya çalışan kahramanımız garip varlıklarla karşılaşıyor ve bazı sorunlar yaşıyor. Sorunların üstünden kıvrak zekası ile gelen Alice'in daha önünde çok yol var. Aynanın Içinden, okuduğunuz süre boyunca size büyük bir kafa karışıklığı yaşatacak. Karakterler, olaylar ve Alice'in gördüğü yerler başınızı döndürebilir çünkü bu kitapta hayal gücünün bir sınırı yok.

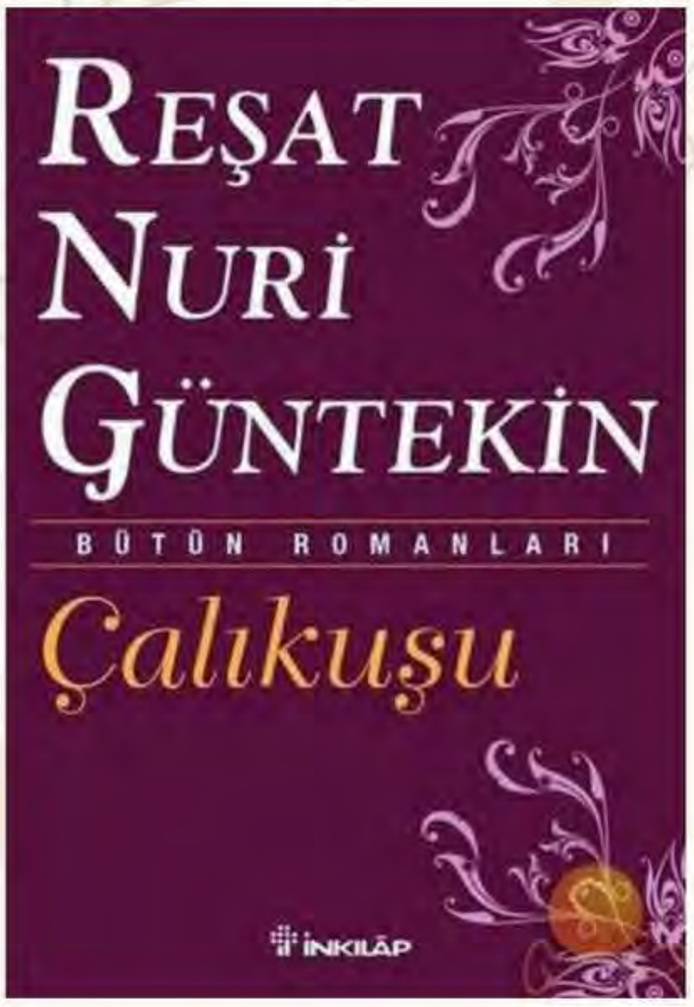
Ayça Gizem TOKER

Naci, doçentlik tezi üzerine çalışan bir felsefe asistanıdır. Tezini Batı felsefesi üzerine hazırlamaktadır ama daha aradığını bulamamış, Batı onu tatmin edememiştir. Askerliğini yaptığı sırada gittiği köyde tanıştığı bir veli onun ruhuna dokunmuş, kendini sorgulamaya itmiştir. ''Aynadaki Yalan''ı okumaya başladığımda bir an kendime gelemedim, bu neyden bahsediyor, ben ne okuyorum dedim. Hatta sıkıldım ama ilerledikçe kitap sizi içine çekmeye başlıyor, karakterlerle beraber boşluğa düşüyor, onlarla beraber kendinizi sorgulamaya başlıyorsunuz. Yaptıklarınızı, yapacaklarınızı... Sayfalar ilerledikçe bazen karşınıza çıkan şiirler gülümsemenizi sağlıyor, bazen de anlatılan minik hikâyeler... Her şeyiyle sizi alaşağı eden bu kitap bittiğinde aklınızda şunlar kalıyor:

"... Ve aynada kendisini seyretmeye koyuldu. Insan... Yüzünü bile tama görebilmekten aciz mahlûk... Öyle ya; aynada sağ sola ve sol da sağa geçtiğine göre gördüğü tam kendisi mi? Ancak birbirimizi görebiliyor yahut gördüğümüzü sanıyoruz. Bir eksiğin daha büyük eksiği de aynada tecelli ediyor. Aynada yahut bütün mücella satıhlarda... Demek ki kendimizden bile gizlenmişiz..."

Rukiye SÜZEK

"Kurtuluş Savaşı yıllarında Anadolu'da öğretmenlik yapan bir kızın hikayesidir." demişlerdi Çalıkuşu için bir keresinde. Yüzeysel olarak baktığımızda öyledir belki, evet.

Ama bence bir kitaptan ve bir kitap karakterinden çok daha fazlası Çalıkuşu. Tanımadığınız yıllara üzüldüğünüz, sevinçlerine sevindiğiniz, sevinmesini sevdiğiniz, kalbi kırıldığında üzüldüğünüz, her hareketi ve sözüyle capcanlı bir insan o. Öyle ki kitabı kapattığınızda bile Çalıkuşu bir yerlerde yaşamaya, ağaçlara tırmanıp muzırlıklar yapmaya, gülmeye ve insanları büyülemeye devam ediyor.

Her ne kadar Feride'yi kurgu bir karakter olarak yorumlamak bana garip gelse de; olay örgüsünün kusursuzluğundan, kitabin akıcılığından ve üslubun güzelliğinden bahsetmemek yazara büyük saygısızlık olur. İnsanlara ve mekanlara gözlem gücünü, her bir olayın içine ince ince işlemiş Reşat Nuri Güntekin.

Mutlaka okumanız gereken demeyeceğim, mutlaka tanımanız gereken bir insan Çalıkuşu.

Zeynep İrem EKİZ

Yüzüklerin Efendisi'ni, konusunu, büyük bir yapıt olduğunu biliriz hepimiz. Ama gerçekçi olalım, çoğumuz okumadık kitabı. Filmini izledik belki, o büyülü dünyanın ekranda yansıtılabilen kadarına şahit olduk. Belki küçüklüğümüzden beri adını duyduk, kitabın uzunluğu gözümüzü korkuttu, uzak durduk. Belki çok abartıldığını sandık ama okuduk yine de ve öyle olmadığını anladık.

Çünkü okuyanlar biliyor ki, katman katmandır Yüzüklerin Efendisi. Elflerle, cücelerle, hobbitlerle dolu o büyülü dünya ile tanışırsın en başta. Her ırkın kendine ait tarihe, kültüre ve hatta destanlara, şiirlere sahip olmasına hayran olursun. Bambaşka bir dünyadaki heyecanlı olayları yaşarsın karakterlerle beraber. Sadece bu özellikleri bile yeterdi elbette ama çok daha fazlası var kitapta.

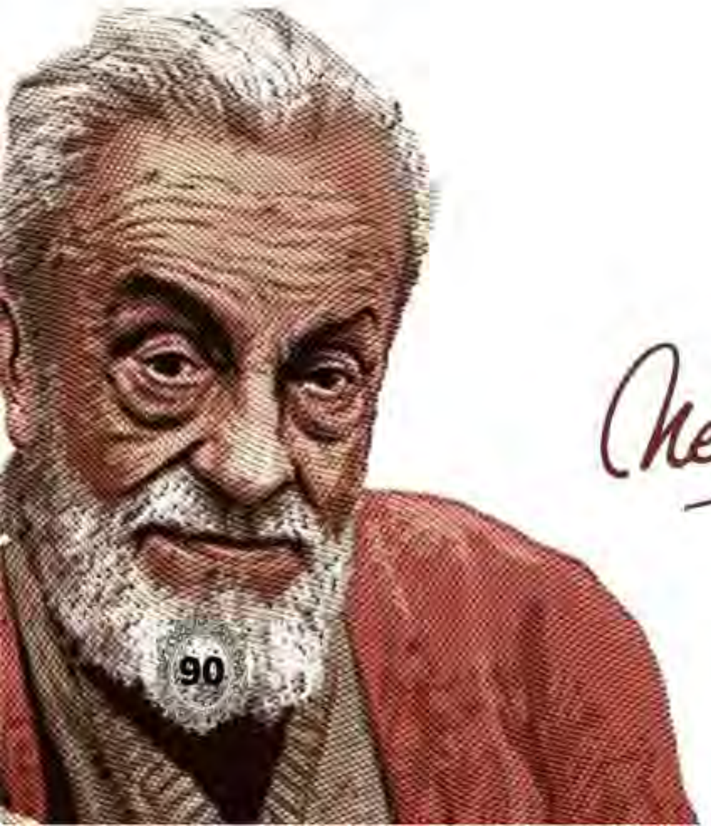
Hayatı anlatıyor Yüzüklerin Efendisi. Dostluktan, iyilikten, cesaretten, vazgeçmemekten bahsediyor. Kalbin en karanlık, aklın en bulanık olduğu anlarda bile bir umudun olduğunu gösteriyor bize. Her insanla farklı konuşuyor kitap. Kimisine bir macera öyküsü anlatıyor, kimisine kapitalist sistemin ikiyüzlülüğünü gösteriyor. Ve her ne olursa olsun kendisini dinletmeyi biliyor.

Filmini izlemekle yetinmeyip okumanızı şiddetle tavsiye ederim.

Zeynep İrem EKİZ

Aynalar

Aynalar, bakmayın yüzüme dik dik;
İşte yakalandık, kelepçelendik!
Çıktınız umulmaz anda karşıma,
Başımın tokmağı indi başıma.
Suratımda her suç bir ayrı imza,
Benmişim kendime en büyük ceza!
Ey dipsiz berraklık, ulvi mahkeme!
Acı, hapsettiğin sefil gölgeme!
Nur topu günlerin kanına girdim.
Kutsi emaneti yedim, bitirdim.
Doğmaz güneşlere bağlandı vade;
Dişlerinde, köpek nefsin, irade.
Günah, günah, hasat yerinde demet;
Merhamet, suçumdan aşkın merhamet!
Olur mu, dünyaya indirsem kepenk:
Gözyaşı döksem, Nuh tufanına denk?
Çıkamam, aynalar, aynalar zindan.
Bakamam, aynada, aynada vicdan;
Beni beklemeyin, o bir hevesti;
Gelemem, aynalar yolumu kesti.

Necip Fazıl

Ayna günlük hayatta yansımamızı görüp kendimize bakmamıza yardımcı olur. Şiirde de şair aynadan kendine bakmış aslında. Ayna şairin hayatını, gençliğini, geçmişini, pişmanlıklarını yani kendisini yansıtmış.

İlk dörtlükte aynalar niçin şairin yüzüne dik dik bakıyor olabilirler? Bir yanlışlık görmüş olmalılar. Şairi eleştiriyor, ona sitem ediyorlar ve kendi vicdanı onu ummadığı bir anda yakalıyor.

Aynalar -belki de vicdanı demeliyiz- şairi yüzündeki kırışıklıklardan, lekelerden, imzalardan yakalıyor. Kırışıklıklar; geçen günleri, yanlışları, suçları sonucu oluşmuş bir hatıra ona. Bunları hatırladıkça vicdanı, en yüce mahkeme, harekete geçiyor tabi. İçindeki derin ve karanlık köşeye acılarını hapsediyor. En büyük ceza ise anılarının hayatının sonuna kadar ona acı çektirmesi.

Şair hayatını boşa harcamış, en güzel en parlak günlerini çöpe atmış ve çok büyük bir pişmanlık içine girmiştir. Vadesini doğmayacak güneşlere benzetmiş asla gelmeyeceğini söylemiştir. İradesini de nefsi ele geçirmiştir.

Dördüncü dörtlükte kapalı istiare kullanılıp günahlarının çokluğundan bahsediliyor. Şair çektiği acılardan kurtulmak istiyor ve çok pişman. Bu yüzden günahlarını örtecek kadar merhamet diliyor. Nasıl affettirir kendini? Dünyayla ilişkisini kesse olur mu? Nuh tufanı kadar çok gözyaşı akıtsa peki?

Merhamet buldu mu bulmadı mı bilinmez ama şairin acıları dinmiyor. Vicdanı onu rahat bırakmıyor. Pişmanlığı geçmiyor.
Geçmişinden kurtulamıyor, düşüncelerinin esiri olmuş durumda ve hayat artık onun için devam etmiyor.

Ecenaz Öykü Çağlar

Aynalar Şiirini Necip Fazıl KIsakürek'in Kendi Sesinden Dinlemek İçin Bakınız:

50'li ve 60'lı Yılların Müzik İkonlarını Keşfeden Türk: Ahmet Ertegün

Dünyadaki pek çok müzik yıldızını keşfeden, Amerika'nın sayılı plak ve müzik şirketinden biri olan Atlantic Records'un kurucusu, Sadece Türkiye'yi değil Amerika ve dünyadaki müzik anlayışını kökten değiştiren buna rağmen birçok kişinin ismini dahi duymadığı biridir, Ahmet Ertegün.

Ahmet Ertegün, 1923 yılında İstanbul'da doğdu. Ailesi Osmanlı zamanlarındaki önemli şahsiyetlerden oluşuyor. Ama Ertegün'ü bu kadar etkileyip başarılı olmasının sebebi diplomat olan babası. Babası Amerika'ya büyükelçi olarak atanınca Ertegün ve ailesi Washington'a taşınıyorlar. Babasının pozisyonu sayesinde Amerika ve Avrupa'daki köklü okullardan eğitim alıyor. Bu sırada pek çok farklı müzik türü ve sanatçıyla tanışma fırsatı yakalıyor. Üniversite eğitimini tamamladıktan sonra babası Münir Ertegün'ü kaybediyor. İki sene sonra ailesi Türkiye'ye dönmeye karar verince hayatının en önemli kararlarından birini alıyor babasının mirasına konmak yerine Amerika'da kalmaya karar veriyor. Georgetown Üniversitesi'nde yüksek lisans eğitimine başlarken bir yandan da müzik dükkanlarında çalışıp geçinmeye çalışıyor. Bu sırada hayatında önemli bir yere sahip olacak olan Herb Adramson adında bir yetenek avcısıyla tanışıyor. Birlikte kafa kafaya verip 2 tane plak şirketi açıp batırdıktan sonra yakınlarından zorla aldıkları borçlarla Atlantic Records şirketini kuruyorlar. İlk iki yıl boyunca işleri istedikleri gibi gitmiyor ve şirket neredeyse iflas seviyesine geliyor. Durumları o kadar kötüye gidiyor ki Ahmet Ertegün "a.nugetre" adıyla şarkı ve besteler yapıyor. (Nugetre'nin, Ertegün'ün tersten yazılışı olduğunu söylemeye gerek yok herhalde.)

Şirketin talihi ise normalde fizikçi olan Town Dowd'un şirkete katılmasıyla beraber açılıyor. Town Dowd, Amerika'nın sayılı fizikçilerinden biri olarak, tüm dünyanın amacını 1945 yılında öğrendiği Manhattan Projesi'nde çalışıyor. Bilime katkı sağladığını düşünürken, yaptığı çalışmaların tarihin en büyük toplu imha silahına dönüştüğünü öğrenen Dowd, fiziği bırakıp kendini müziğe veriyor. (Tam bir AFL'li davranışı) Atlantic Records'ta kayıt/ses mühendisi olarak çalışan Dowd'un zekası sayesinde Atlantic Records dünyadaki ilk stereo kayıt yapan şirket oluyor. Bunun sayesinde Atlantic Records pek çok sanatçının bitlikte çalışmak istediği bir şirket haline geliyor. Özellikle 50'li yıllarda Ray Charles ve Ruth Brown gibi isimler şirketin büyümesine büyük katkı sağlıyor. Şirketin büyüme döneminde türlü sıkıntılar yaşanıyor. Şirketin kurucularından Herb Adramson şirketten ayrılıyor. Abramson'ın ayrılmasından sonra Ahmet Ertegün resmi olarak Atlantic Records'un başkanı oluyor. 60'lı yıllarından ortalarında ise şirket, Ray Charles gibi yıldızlarını başka şirketlere kaybetmesinden ötürü zor bir duruma düşüyor ve 1967 yılında Warner Bros tarafından 17.5 milyon dolara satın alınıyor. Bundan sonra Warner Bros çatısı altına giren Atlantic Records'a Ertegün, zorlu koşullar altında da olsa bağımsız bir iç yapı kazandırıyor. Bundan sonraki yıllarda ise Ertegün hem zekası hem de piyasadaki ağırlığı sayesinde Led Zeppelin, Rolling Stones, AC/DC gibi pek çok ünlü rock grubunu keşfedip Atlantic Records'a bağlıyor. Bu isimlerin dünyaca büyük üne kavuşmasıyla Atlantic Records piyasadaki en önemli şirketlerden biri oluyor. Bu başarının en önemli sebebi ise Ertegün'ün çok farklı tarzlar deneyen ve risk almaktan korkmayan biri olmasıdır.Kimsenin yüzüne bakmadığı grupları, şirketlerin kapı önüne koyduğu sanatçıları toplayıp, onlarından adeta yeniden doğmalarını sağlamıştır. Piyasadaki ağırlığı ve saygısını uzun yıllar koruyabilmeyi başarmış, eğlenceli kişiliği ve rahat tavırlarıyla pek çok şirket patronunun aksine çalıştığı sanatçılarla iyi ilişkiler kurmuştur.

2006 yılında gittiği konser sırasında başını çarpıp komaya giren Ertegün, komaya girdikten 2 ay sonra hayatını kaybediyor. Müzik sektörüne eşsiz katkıları olan Ertegün'ü rahmetle anıyor, arkasında bıraktığı eserleri hayranlıkla dinlemeye devam ediyoruz.

Eren Güven

KARA AYNA

Uyandığınızda kendiniz de dahil hiçbir şeyi tanımadığınızı ve insanlar tarafından telefonla takip edildiğinizi hayal edin ya da karşınızdaki insanı tek bir hamleyle susturup, görüntüsünü hayatınızdan sildiğinizi. İşte Black Mirror çok normal giden hayatların ilerde bu kadar sıradan olmayabileceğini gösteren, küçük bir renk ya da bir kâbusun ön gösterisidir. Olma ihtimali olan olayları, çarpıcı bir dille ve iyi oyunculuklarla gözler önüne sererek bir bakıma ders verme amacı da güdüyor diyebiliriz.

Her bölüm ayrı ütopik sahnelerle ve konularla beynimizde farklı bir dünya yaratıyor. Genellikle gerici bölümlerle seyircisini etkisi altına alırken bunun yanında yavaş bir tempoyla içindeki düşünceyi de karşısındakine empoze ediyor. Fakat her bölüm sadece gelecek hakkında değil. Bazen günümüzdeki belli olayları dolaylı olarak bize düşündürmeyi de başarıyor.

2011'de çıkan ilk sezonuyla o döneme göre hızlı ve güzel bir başlangıç yapmış. Günümüzde de hala iyi kabul edilen bu sezon diğer sezonların önünü kesmeyerek birbirinden güzel bölümlerin önünü açmıştır. Başlangıç olarak ilk bölümle ne kadar seyircisini çok etkisi altına alamamış olsa da aslında ilerisi için bir izlenim vermiştir. Ancak benim için asıl dizinin başlangıcı bu sezonun ikinci bölümüne aittir. Ütopik ve farklı bir dünya yaratan bu bölüm oyunculuk, içerdiği mesajlar ve konusuyla yıllar geçmesine rağmen Black Mirror'ın en güzel bölümlerinden olma özelliğini sürdürmektedir. Kazandığı ivmeyi üçüncü bölümle de sürdürmüş ve akıllara kazınmaya başlamıştır.

İkinci sezon diğer sezonların da gelme şansını artırmış, oluşturduğu farklı evrenleri daha farklı örneklerle göstererek sınırının olmadığını göstermiştir. Sevdiğinizi kaybediyorsunuz ve o aslında sadece sözde yok olmuş. Sadece seslendirmeni olan bir ayı politikaya atılmış ve siz onu televizyonlarda görüp oy veriyorsunuz. Aslında ne kadar saçma olaylar gibi gelse de belki anlatılmak istenen direk karşımızda değildir. Yani Black Mirror sadece ilerisine gönderme yapmamakta şu anki aklımıza da mesajlar göndermektedir. Bu sezonun yaptığı son darbe olan "White Christmas" adlı bölüm ise tek başına dizinin yükselişine bir basamak daha eklemiştir.

Uçüncü sezon ise her bölümüyle ayrı sahne ve oyunculuklarla özgünlüğün sınırlarını zorlamıştır. Bana göre ise en güzel sezondur. Bölümlerdeki farklı konular bir çırpıda bitirmenizi sağlamakla birlikte diğer sezon için bekleme sabrınızı zorlaştırmıştır. Fakat her sezon ne kadar kendi içindeki belli bölümlerle öne çıkmış olsa da sırayla en baştan izlenilmesi şiddetle önerilir. Yani üçüncü sezon da bir sonraki durak olmalıdır.

Dördüncü sezon ise "Black Museum" bölümüyle anılmaktadır. Farklı tarzlarla sadece konu bakımından değişiklerin olmayabileceğini gösterean bölüme de sahiptir. En gerici bölüm olarak da bilinmektedir. Beklenenin üstüne çıkamayan bir sezon olmasına rağmen beklentilerinden altına inmemiştir. Fakat "Black Museum" çıtaların yerini değiştirerek seyirciyi vurulmuşa çevirmiştir.

Son sezondan önce çıkan filmi "Bandersnatch" e gelirsek Black Mirror yine yaratıcılığını kullanmıştır. İnteraktif bir düzene sahip olmakla beraber konu bakımından biraz anlaşılması zor bir yola girmiştir. Daha sakin bir konuyla kesin sonuçlara sahip bir yapıya sahip olması daha çok ilgi görmesini sağlayabilirdi. Fakat bazı yerlerde seçimin seyircide olması bakımından baştan bir sıfır önde başlamıştır.

Dördüncü sezon ise bir bölüm hariç çok da ilgi görmedi demek yanlış olmaz zannımca. İlgi gören bölüm hakkında biraz bilgi vermek gerekirse, günümüzdeki teknoloji bağımlılığına tepki olarak ortaya çıkmıştır. Güzel oyunculukla, anlaşılmasını zorlamayan gidişatla ve minik göndermelerle de güzel bölümlere adını yazdırmıştır.

Bu kadar bölümler içerisinden boş zamanı değerli bir biçimde doldurup, sağlam bir kafayla izlenilmesi gereken bölümleri ise kendi beğenime göre aşağıda sunar ve iyi seyirler dilerim.

S. 1 & B.2 / 15 MillionMerits
S. 2 & B. 2 / White Bear
S. 2 & B. 4 / White Christmas
S. 3 & B.1 / Nosadive
S. 3 & B. 2 / Playtest
S. 3 & B. 3 / San Junipero
S. 4 & B. 6 / Black Museum
S. 5 & B. 2 / Smithereens

Ayça Karataş

Sense8

Tür: Bilimkurgu, Dram

Bilimkurgu severleri buraya alalım! Aslında bu diziyle ilgili ne söylersem spoiler olacakmış gibi hissediyorum ama birkaç ipucu da vermem gerekiyor. Dizi, dünyanın farklı yerlerinden sekiz kişinin aynı rüyayı görmesi ile başlıyor. Sonra hayalet görür gibi birbirlerini görmeye ve konuşmaya başlıyorlar. Dizi türünü yanlış söylediğimi düşünüyor olabilirsiniz ama emin olun bütün bunlar bilim(kurgu) çerçevesinde bir sonuca varıyor.

Dizinin genel hatlarına gelirsek, bol bol kültürel öge göreceksiniz. İki Amerikalı, bir Koreli, bir Hint, bir İzlandalı, bir Meksikalı ve bir Alman başkarakterimiz var. Başrol bakımından biraz kalabalık olduğu için başlarda olayları takip etmek zor gelse bile zamanla bu geçişler aksiyona büyük bir katkıda bulunuyor.

Sense8 bilimkurgu ve dram dizisi olarak geçse de zaman zaman yoğun aksiyon sahneleriyle nabız yükseltmeyi de biliyor. İlginç konusu, oyuncu seçimleri ve toplumsal sorunlara bakış açısıyla öne çıkan bu dizi hakkındaki bir önemli detay da yönetmenleri: Lily ve Lana Wachowski. Matrix serisi ve V For Vendetta gibi filmlerin yaratıcısı olan kardeşler ustalıklarını bu dizide de gösteriyorlar.

Not: 2017'de 2. sezonun ardından iptal edilen dizi, hayranların kampanyaları sonucunda 2018'de iki saatlik bir final bölümü elde etti.

Demir Leydi/Iron Lady

Tür: Dram

İngiltere'nin ilk kadın başbakanı Margaret Thatcher namı diğer Demir Leydi'yi anlatan film 2012 yılında vizyona girdi. Politik açıdan birçok tartışmaya neden olsa da ben filmi yönetmenin istediği yönden izlemenizi tavsiye ediyorum. Yönetmen bu filmde erkek egemen bir sektörde başarılı olmaya çalışan, prensipleri olan ve hedefleri için her şeyi göze alabilen bir kadını anlatmış. Bir bakkalın kızı olan Margaret Thatcher, 1949 yılından itibaren parlamento seçimlerinde tam dört kez kaybeden ama yine de pes etmeyip 1959'da parlamentoya girmiş biriydi.

Uzlaşmaz tavrı ve muhafazakâr tutumu ile dikkat çeken başbakan uzun yıllar İngiltere'yi yönetti. Yine ayrı uzlaşmaz tavrı ise yerini kaybetmesine sebep oldu. 20. yüzyıla darbesini vurmuş Margaret Thatcher'ın hayatını anlatan bu filmi politikaya birazcık bile ilgisi olan herkesin görmesi gerektiğini düşünüyorum.

Not: Bu film Meryl Streep'e "En İyi Kadın Oyuncu Oscar"ı kazandırdı.

The Good Place

Tür: Fantastik komedi

90'ların duyarsız, gülmek için gülünen komedilerinden sıkılanlar için muhteşem bir diziyle karşınızdayım.

Komediler genellikle insanların özgüvensizlikleri üzerine kurulur. Cinsiyetçi, küfürbaz ve ırkçı şakalar komedilerin bel kemiğini oluşturur. TheGoodPlace hem duyarlı hem de komik olmayı başarabilen nadir dizilerden biri. Dizimiz Eleanor Shellstrop'ın ölüp "İyi Yer" de uyanması ile başlıyor.

Iyi Yer, dünyada yeterince iyilik yapıp kötülükten uzak durmuş olan kişilerin gittiği bir mahalle olarak tanıtılıyor dizide.Mahallenin mimari Michael, Eleanor'a İyi Yer'i gezdirip ona ruh eşi Chidi'yi tanıtıyor, ona yaptığı hayır işlerinin videolarını izletiyor. Ama bir sorun var. Michael'ın anlattığı hayat Eleanor'un değil ve onun İyi Yer'de olmaması gerekiyor! Dizi ilerledikçe daha da ilginçleşiyor ve bir noktadan sonra sadece "wov" diyebiliyorsunuz. Dizi asla sıkıcı bir rutine girmiyor. Arada bir Chidi'nin etik dersleriyle size ufak felsefe anekdotları veren dizi bunu da ders niteliğinde yapmıyor. Örnek vermek gerekirse "Tramvay Problemi"ni karakterlerimizin oldukça canlı bir şekilde deneyimlediğini görebilirsiniz. Üstelik Sense8 gibi The Good Place de yapımcı bakımından oldukça şanslı. Dizinin yapımcılığını The Office, Parks and Recreation, Brooklyn Nine-Nine gibi ünlü komedi dizilerinden bildiğimiz Michael Schur üstleniyor. Stresli sınav haftalarından sonra biraz kafa dağıtmak ya da var oluşu sorgulamak için harika bir seçim!

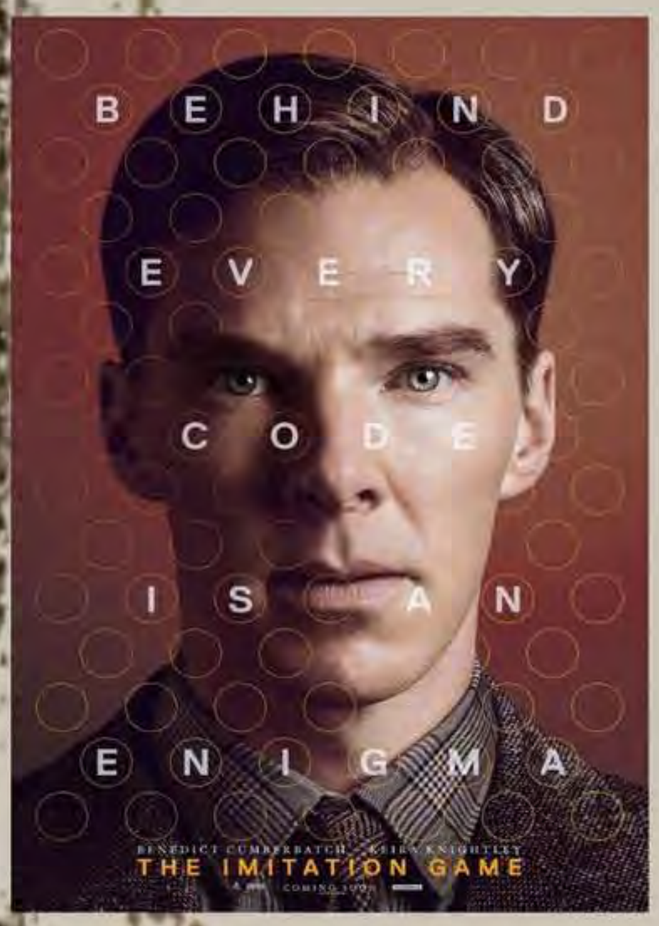
Gün Doğmadan Önce/Before Sunrise

Tür: Romantik, Dram

Dizi film dediğimiz zaman Hollywood'un en yüksek bütçeli alanına girmeden olmazdı: Romantizm. Film, bir trende tesadüfen tanışan iki gencin Viyana'da dolaşarak geçirdikleri bir geceyi anlatıyor. Aksiyon ve dramdan uzak, diyaloglar üzerine kurulu film aynı zamanda bize karakterlerle beraber şehri gezme fırsatı veriyor. Farklı mekânlarda ilerlerken hayat görüşlerini paylaşan Jesse ve Celine bize hayatın farklı yönlerini gösteriyor. Karşılarına çıkan ilginç olaylara arkalarını dönmemeleri sonucunda kazandıkları hikayeler sizi trenle Avrupa turu yapmaya ikna edebilir.

Not: Serinin ikinci ve üçüncü filmi "En İyi Uyarlama Senaryo" dalında Oscar adaylığı aldı.

Selin Nur BARLAK

THE IMITATION GAME: Enigma

Yönetmen:Morten Tyldum
Yapım yılı:2014
Oyuncular:Benedict Cumberbatch, Keira Knightley, MatthewGoode...
IMDb puanı:8,0
Konusu: 2. Dünya Savaşı sırasında Almanların şifreli haberleşmelerinin kodlarını çözen İngiliz matematikçi ve bilgisayar bilimcisi Alan Turing'in Nazileri durdurma başarısı anlatılıyor.
Değerlendirme: Robert Harris'in çok satan romanından uyarlanan bu film, Alan Turing'in yaşamını ve şifreyi çözme yolundaki aşamalarını nefes kesici bir tempoda anlatıyor. Arkadaşlık, takım çalışması, fedakârlık gibi temaları çok iyi işleyen ve o zamanın sıkıntılarını çok iyi yansıtan bu film vaktinize kesinlikle değecek.

Ayrıca bu film En İyi Film ve En İyi Yönetmen dahil birkaç dalda Oscar'a aday gösterilip En İyi Uyarlama Senaryo dalında Oscar ödülüne layık görülmüştür.

BAŞLAT: READY PLAYER ONE

Yönetmen:StevenSpielberg
Yapım yılı:2018
Oyuncular: Tye Sheridan ,Olivia Cooke , Ben Mendelson...
IMDb puanı:7,5
Konusu: Ailesini küçük yaşta kaybeden Wade Watts, gerçek dünyanın sıkıntılarından kaçmak için zamanını The Oasis adlı bir oyun evreninde geçirir. Oyunun milyoner kurucusu oyun evreninin içine bir anahtar saklamıştır ve öldüğünde tüm servetiyle oyunun kontrolünü bu anahtarı bulana vaat etmektedir. Wade de bu macera dolu hazine avının peşine düşer. Bir süre sonra her şey oyun olmaktan çıkıp acımasız bir rekabete dönüşür.

Değerlendirme: Sürükleyici olay örgüsüyle asla ilgiyi kaybettirmeyen, görsel efektleri sayesinde kendinizi adeta bir bilgisayar oyununun içinde gibi hissedeceğiniz konu bakımından çok da ilginç olmasa da insanlığın gidişatından dolayı geleceğinin nasıl şekillenebileceğiyle ilgili sizi düşündüren Spielberg'e ait başka bir bilim kurgu filmi.

EX MACHINA

Yönetmen: Alex Garland
Yapım yılı:2014
Oyuncular: Alicia Vikander, Domhnall Gleeson, Oscar Isaac ...
IMDb puanı: 7,7
Konusu: Caleb, dünyanın önde gelen internet şirketlerinden birinde çalışan bir yazılımcıdır. Günün birinde şirket içi bir yarışmayı kazanır. Ödül olarak ise şirketin herkesten uzak, dağlarda yalnız yaşayan CEO'su Nathan'ın orman içindeki evine bir hafta misafir olacaktır. Ancak Caleb'in bilmediği bir şey daha vardır: Bu misafirlik sırasında dünyanın ilk tamamlanmış yapay zekâlı robotu olan Ava ile ilişki kurma deneyine katılması gerekecektir.

Değerlendirme: Geleceğin teknolojisi yapay zeka üzerine kurgulanmış, farklı şekilde yorumlanabilecek, sizi düşündürecek ve merakınızı sürekli canlı tutacak bu film vurucu bir finalle sonlanıyor.
En İyi Görsel Efekt Oscar'ı dahil bir sürü ödül kazanıp aynı zamanda birçok ödüle aday gösterilmiştir.

DEHA

Yönetmen:Marc Webb
Yapım yılı:2017
Oyuncular:Chris Evans, Mckenna Grace, Lindsay Duncan...
IMDb puanı: 7,6
Konusu: Dayısı Frank ile yaşayan Mary'nin okula başlamasıyla öğretmeni sayesinde üstün yetenekli olduğu anlaşılır. Bu olaydan sonra onu kendi katı eğitimi ile yetiştirmek isteyen büyükannesi Evelyn ile dayısı Frank arasında Mary'i sahiplenme yarışı başlar. Bu aile kendi içindeki sorunlarla mücadele ederken aynı zamanda Mary için de en iyi geleceği sağlamaya çalışıyorlar.

Değerlendirme: Senaryosu basit olmasına rağmen filmde çok başarılı bir şekilde işlenmesi nedeniyle film insanı hiç sıkmadan güzel bir şekilde akıyor. Aynı zamanda yeri geldiğinde güldürüp yeri geldiğinde duygulandırıyor.Üstün zekalı çocukların hayatlarının nasıl olabileceğini ve neler yaşayabileceklerini sıcak ve samimi bir şekilde aktarıyor.

SEÇILMIŞ

Yönetmen: Phillip Noyce
Yapım yılı:2014
Oyuncular:Jeff Bridges, Meryl Streep, Brenton Thwaites
IMDb puanı:5,5
Konusu: Dünyanın düzeni yaşanan bir kaos sonrası tamamen değişmiştir. Yaşlılar" adı verilen bir grup yeryüzündeki renk, din, düşünce gibi farklılığı tanımlayacak tüm sıfatları ortadan kaldırırlar. Artık dünya sadece siyah ve beyazdır. Denizler, dağlar, engeller yoktur. Sadece güneşin açtığı tek tip iklim vardır. İnsanların aile bireyleri dışında birbirlerine dokunmaları, yalan söylemeleri, dili yanlış kullanmaları ve sınırlar dışına çıkmaları yasaktır. Ve insanların duyguları bastırılmıştır. Böyle bir düzen içerisinde yaşıtları gibi kendisine verilecek görevi bekleyen Jonas ummadığı bir sürprizle karşılaşır.

Değerlendirme: Başarılı oyuncu kadrosu ve distopik kurgusuna rağmen beklenilenden az puan alan bu film bir kez daha duyguların insan hayatındaki önemini bize kanıtlıyor. Sonu biraz da izleyicinin hayal gücüne bırakılan etkileyici bir yapım.

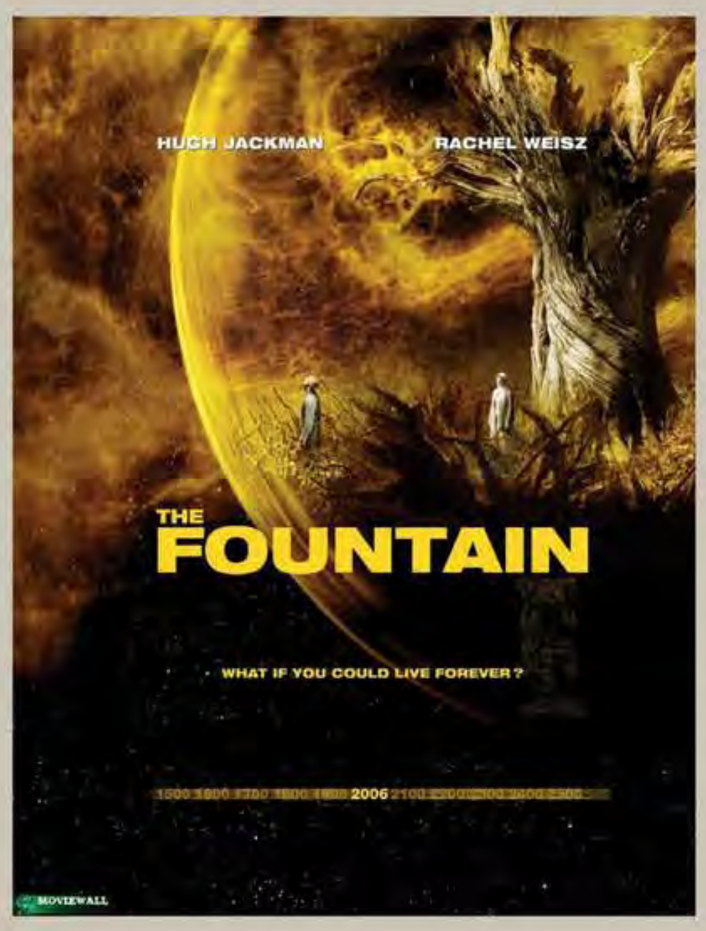
KÜÇÜLEN HAYATLAR

Yönetmen: Alexander Payne
Yapım yılı:2017
Oyuncular:Matt Damon, Kristen Wiig, Hong Chau...
IMDb puanı: 5,7
Konusu: Aşırı artış gösteren Dünya nüfusunun yol açtığı sorunlara çözüm bulmak amacıyla Norveçli bir bilim insanı, insanların boyutlarını küçülten bir yöntem geliştirir ve bu yöntem kısa süre içerisinde yaygınlaşır. Bu sayede oluşturulan yaşam alanlarında hayat daha kaliteli ve para daha değerli olduğu için Paul ve Audrey çifti küçülmeye karar verirler.

Değerlendirme: Konusu ilginç ve insanı felsefi olarak düşünmeye itiyor ve filmin ilk yarısındaki gidişatı gayet güzel. Ama sonrasında konu dağılmaya başlıyor ve sonu pek de iyi bağlanılamıyor. Konusu, oyuncuları ve arka planının canlılığı sayesinde izlenilebilecek bir film.
Film En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu gibi ödüllere aday gösterilmesine rağmen henüz ödül alamamıştır.

Nisa KARABACAK

THE FOUNTAIN

Film, 16. yüzyıl İspanya'sından başlayıp 26. yüzyılda uzayın derinliklerindeki Xibalba'da biten epik bir hikayeyi konu ediniyor. Belki de sadece 21. yüzyılda karısının hayatını kurtarmaya çalışan çaresiz bir adamın içsel yolculuğundan ibaret. Film, izleyenin istediği yöne çekerek farklı bir son yazmasına olanak sağlayacak kadar belirsiz ve ucu açık. Olayların üç farklı zaman diliminde ilerlemesi başlarda izleyicinin kafasını karıştırsa da bu karışıklık film ilerledikçe ona daha çekici bir hava katıyor, hatta film bitse dahi belirsizlikler bitmiyor. İzlerken bulmaca çözüyormuş hissi yaratan film, insana çok şey katıyor ve öğretiyor ama bulmacayı çözdüğünüzde sadece bir doğru cevabın olmadığını öğreniyorsunuz.

COHERENCE

Hani bazen geçmişteki bir olay hakkında çok emin olduğumuz bir şey vardır ve inatla onu savunuruz ama aynı olayı hatırlayan başka biri o olayı sizin hatırladığınız gibi hatırlamıyordur ve ikiniz de kendinizden çok eminsinizdir. Peki ya ikiniz de doğru hatırlıyorsanız? Belki de sadece sizin bulunduğunuz evrende olaylar böyle gerçekleşti ve yanlışlıkla paralel bir evrene düştünüz. Peki bu yalnızca sizin değil herkesin başına gelirse? Ya siz farkına bile varmadan paralel evrenler arasındaki geçitten defalarca geçtiyseniz?

Türkçeye "Paralel Evren" olarak çevrilen film tam da bu konu üzerinde duruyor. Kısıtlı bir mekanda sayılı karakterlerle çekilmiş olsa da insana yaşattığı gerilim ve bulmacayı çözme arzusu sonuna kadar hiç tükenmiyor. Film, Dünya'nın yakınından geçen bir kuyruklu yıldızın etkisiyle paralel evrenlerin birbirine dolanması temeline oturtulmuş. Başta sadece birkaç evren varmış gibi gözükse de aslında olasılıklar sonsuz ve her sahne belki de farklı bir evrende geçiyor.

Simge AKGÜL

Aynadan Yansıyanlar

Büşra Hilal ÖKMEN

Erhan Güleryüz, Cemil Ozeren ve Can Güney tarafından 1996 yılında Türk Rock müziği altında kurulan Ayna grubu, şu anki jenerasyonda adını pek duyuramamış olsa da eskilerin dillerinden düşmeyen şarkılarını herkesin zihinlerine kazımıştı. Şarkılarında kalıcılığı yakalamasında diğer müzik gruplarının coverlamasının da etkisi de bir hayli büyük.

İsimlerini pek günümüze pek duyuramamalarının ardında popüler kültüre teslim olmak yerine kendi isteklerini yapmaları ve rock görünümlü arabeske kaçmış bir grup olmaları gibi nedenler yatıyor. Bu durumlar ve bir takım çalıntı şarkı dedikoduları grubu gölgelese de hala hepimiz Ayna'nın kalıntılarını dinliyor, farkında olmadan gelecek nesillere aktarıyoruz.

Mesela ilk albümleri "Gittiğin Yağmurla Gel"in en güzel parçalarından olan "Ölünce sevemezsem seni" şarkısını bilmeyen yoktur. Şu dizeleri okuduktan sonra herkesin mırıldanmaya başladığına yemin edebilirim. "Severek ayrılanlar" "Gittiğin yağmurla gel" "Vur patlasın çal oynasın" "Mimoza" "Gelincik" gibi parçaların isimlerini bile duymak yüzümüzde tatlı bir tebessüm oluşturuyor.

Şu anda aktif üyelerinin arasında temel taşlardan sadece Erhan Güleryüz ve Can Güney'in bulunduğu grup sürekli yaptığı üye değişiklikleri ile de hatırlarda kalmış hatta birçok eleştiriye de maruz kalmıştır. 23 yılda 20'yi aşkın farklı müzisyeni bünyesinde barındıran grup (Aslında o kadar da çok değilmiş(!)) birçok kez "Dağıldılar!""Bu sefer kesin dağıldılar!" "Abi solist ayrılmış, bu sefer kesin bitti." gibi dedikodulara adeta "Henüz yıkılmadık, ayaktayız." dercesine yeni bir albüm, yeni bir kliple cevap veriyorlar.

Ek bilgi: Bu üye değişikliklerinin sebebi bilinmese de hala sıkı dostluklarının devam ettiği biliniyor. Kim bilir, belki sadece birbirlerinden sıkılıyorlardır.

Seveninin çok olduğu kadar sevmeyeni de çok olan bir grup olan Ayna, kendilerine özgü rock girişli, arabesk bitişli şarkılarının bazılarının melodilerinin 'tanıdık' olması da doğal olarak nefreti peşinden getirse de eleştiriler karşısında hala dimdik duruyor .

Son zamanlarda çıkan 90'lar tadında şarkıları geçmişe özlem duyanların kucaklarıyla karşılanırken biraz da yüreklerin burkulmasına sebep oldu çünkü grubun ilk solisti Cemil Özeren'in 2012 yılındaki vefatı tekrardan hatırlara düşmüştü. Farklı ses ile Ayna'yı dinlemenin getirdiği hüznün yanı sıra Cemil Özeren'in aramızdan ayrılışı da eklenince şarkılara, kim durabilir ki dimdik Ayna edasıyla?

Asla çıkarmadıkları güneş gözlüklerini ve "Back to the Future" ya da "Matrix" edasındaki albüm kapaklarını özleyeceğiz. Ahh her neyse, şimdi bir 'Çayımın Şekeri' dinlesek, ne güzel olur!

Severek ayrılanlar bilirler ayrılığı
Severek ayrılanlar yaşarlar pişmanlığı
Çok uzak şehirlerde aynı çarpar iki yürek
Çok uzak bir şehirde beklendiğini bilerek

Gün gelir için yanar elin gider mektuplara
Gün gelir beni ararsın gözün dalar uzaklara
Yaz gelir sıcak olur akşam sahil yollarında
Her adımda beni ararsın gözün dalar uzaklara

Rüzgar aşkımı kucağına alsa
Dağları tepeleri aşsa saçlarına ulaşsa

Severek ayrılanlar bilirler ayrılığı
Sen benim eş ruhumsun
Unutmuş olsan hissederdim,
Unutmuş olsan yanımda durmazdı her sabah hayalin

Seni görmek için geri geldim
Sen gideli çok olmuş
Nereye gidersen git
Çantanda bir resmim aklında gülüşüm olsun
Ben seni gerçekten sevdim
Bitmez demiştim, bitmedi

DÜNYANIN EN PRESTİJLİ ORGANİZASYONU: ŞAMPİYONLAR LİGİ

Onur ÇETIN

1955'te Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası adıyla UEFA(Union of European Football Associations) tarafından düzenlenmeye başlanmıştır. İlk zamanlarında sadece 16 takımın katıldığı ve çift maçlı eleme sistemi ile 1992 yılına kadar sürdürülen formatta en çok şampiyon olan takım İspanyol kulüp Real Madrid olmuştur. 1992 yılında format değişikliğine giden UEFA lig usulüyle düzenlenen grup aşamasını da turnuvaya ekledi. Günümüzdeki formatta turnuva temmuz ayında başlar.4 aşamalı eleme turlarından sonra grup aşamasına geçilir. Kendi liglerini üst sıralarda bitirmiş olan 22 takım direkt olarak grup aşamasında yer alırken eleme turlardan gelen 10 takımla beraber 32 takım 8 gruba ayrılır. Gruplarını ilk iki sırada bitiren takımlar bir üst tura geçmeye hak kazanır. Çift maçlı eleme sistemi ile oynanan maçlar sonunda mayıs ayında şampiyon belirlenir.

ŞAMPİYONLAR LİGİNDE TÜRK TAKIMLARI

1992'den bu yana düzenlenen organizasyona Türkiye'den ligi birinci bitiren takım direk katılırken ikinci bitiren takım ise eleme oynar. Şimdiye kadar 5 farklı takım katılmaya hak kazandı. Şampiyonlar ligi adı altında oynanan organizasyonda bu sezona kadar Galatasaray 15, Beşiktaş 7, Fenerbahçe 6, Trabzonspor ve Bursaspor birer kez mücadele etti.

Türk takımları şampiyonlar liginde 205 maça çıktı, bu karşılaşmalarda 53 galibiyet, 47 beraberlik, 106 yenilgi yaşadı. Bu maçlarda 201 gol atarken kalesinde 357 gol gördü.

Şimdiye kadar Türk takımlarının en büyük başarısı Galatasaray ve Fenerbahçe'den geldi. Galatasaray 2000-2001 senesinde Mircea Lucescu yönetiminde ve 2012-2013 senesinde Fatih Terim yönetiminde çeyrek finale kalırken Fenerbahçe 2007-2008 senesinde Zico ile çeyrek final oynamıştır.

ŞAMPİYONLAR LİGİ MÜZİĞİ

Alman klasik batı müziğinin en önemli temsilcilerinden George Frideric Handel'in 1727 yılında bestelediği 'Zadok the Priest' adlı eserinden düzenlenen ve tam adı UEFA Şampiyonlar Ligi Marşı olan eser, Tony, Britten tarafından 1992 yılında düzenlendi.

Türkçe Sözleri:

Ceux sont les meilleures équipes - Onlar en iyi takımlar (Fransızca)
Sie sind die allerbesten Mannschaften - Onlar en iyi takımlar (Almanca)
The main event!- Büyük etkinlik (İngilizce)
Die Meister - Futbolun efendileri (Almanca)
Die Besten - Futbolun en iyileri (Almanca)
Les meilleurs Équipes - En büyük takımlar (Fransızca)
The Champions! - Onlar birer şampiyon (İngilizce)
Une grande réunion - Büyük bir topluluk (Fransızca)
Eine große sportliche Veranstaltung - Büyük bir spor olayı (Almanca)
The main event! - Büyük etkinlik (İngilizce)
Ils sont les meilleurs - Onlar en iyisidirler (Fransızca)
Sie sind die Besten - Onlar en iyiler (Almanca)
These are the champions! - Bunlar şampiyonlar! (İngilizce)

ŞAMPIYONLAR LIGI AMBLEMI ANLAMI

Amblem, şampiyonlar liginin yeni adı ile ilk kez düzenlendiği yıl olan 1993 yılında turnuvaya katılma hakkı kazanan takımları sembolize eden 8 yıldız bulunmaktadır. Bu takımlar:
Porto, Barselona, Monaco, Anderlecht, Milan, Werder Bremen, Spartak Moskova ve Galatasaray.

UEFA CHAMPIONS LEAGUE®

Ranza

Altı

89 netle nereye gidilir?

Omzumda iz bırakma
yüküm dünyaya yakın...

Geri dönüp baktığında yaptıkların için değil
yapmadıkların için pişman olacaksın

Yükü ağır iki
kırlangıç

ŞŞŞŞ Uyuyan var!!!

Biz
Aykırıya
Ayrıntıya
Ayrıksıya
Azınlığa tutkunuz

+Her ne eziyet yaşıyorsanız daha devamı var
-O zaman eziyetlerin hayatımızı
değiştirmesine izin vermeyecek kadar güçlü
olalım ne dersin?

Artık olayları farklı bir
odada yaşıyorum, dışarıya
farklı bir pencereden
bakıyorum

Kalk
Çalış
Başar
(45 Al)

Oda seçerken kavga etmeyin

Umudun olduğu yerde mucizeler çiçek açar

EEE yorulduk artık!

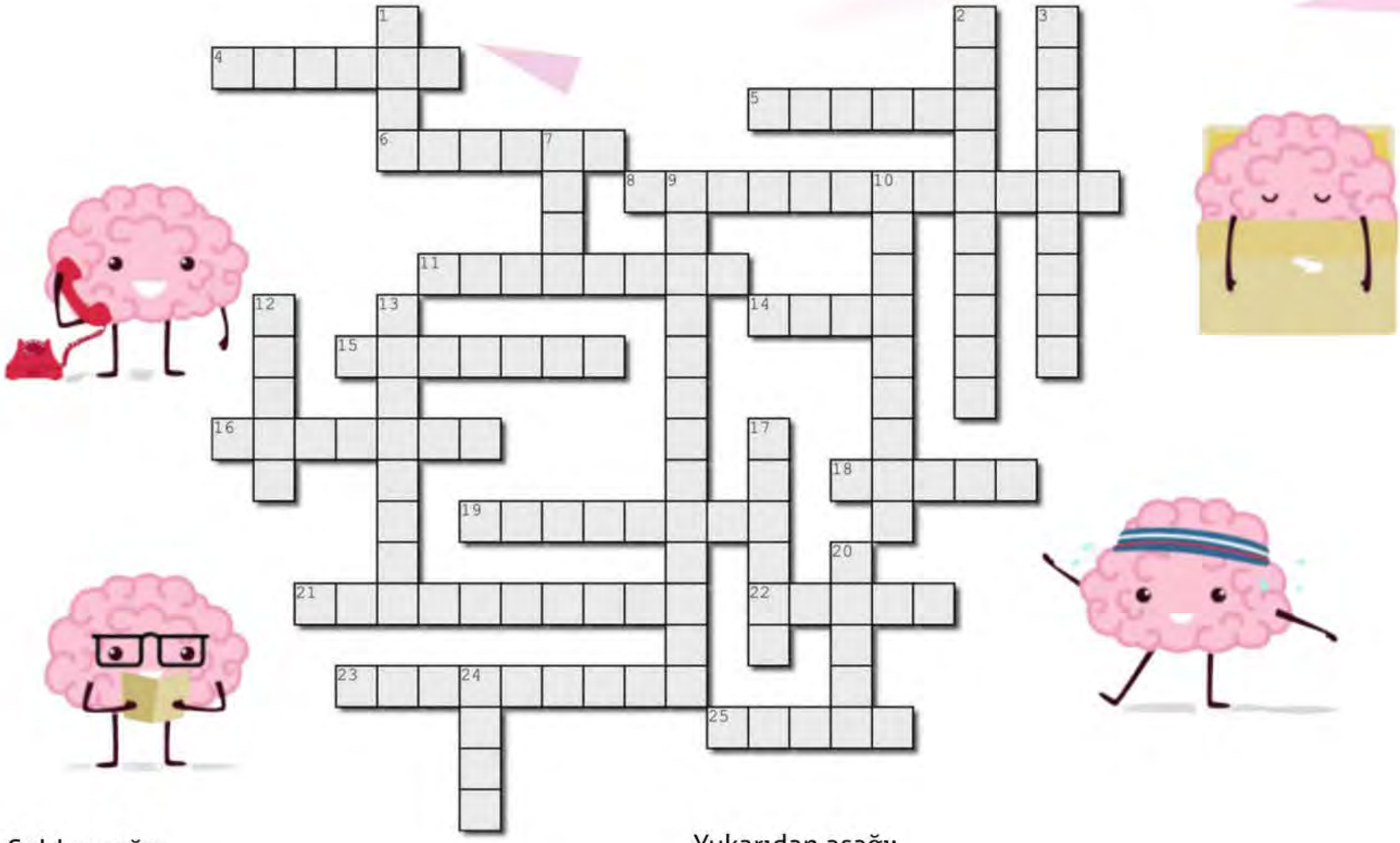
İki ekmek aldım eve gidiyorum ikisi
de küçük çünkü diyetteyiz

Dünyadaki O_2'yi CO_2'ye çevirmekten
başka işlere de yaramalısın.

Goncadır ilk hali bütün güllerin

Kornişteki perde gibi hayat raydan
çıkana dek

Soldan sağa:

4. Okulun bebeleri.
5. Langırthane
6. Kimyacıları görelim bu kökün adı: SO_4^{2-}
8. A-102'ye giderken doldurmayın!
11. Sosyal olarak kabul gören 'Seni görmezden geliyorum.' cihazı.
14. Derslerin 'İlkokul'da görmüştünüz.' ile 'Üniversite'de göreceksiniz.' arasında olduğu dönem.
15. Hayati faaliyetlerimizi yerine getirmek için yazmak zorunda olduğumuz belge.
16. Yıllarca süren öğretimin fişi.
18. Hepimizin sahip olduğu ama birçoğumuzun kullanmayı unuttuğu organ.
19. Firari olayların son bulduğu yer.
21. Eski müdürümüzün sürekli kullandığı yetkinliği.
22. Önce oda arkadaşınızı uyandıran teknoloji.
23. 1. Editörlerin ömür törpüsü. 2. Helianthus annuus.
25. ODTÜ'lü kartal.

Yukarıdan aşağı:

1. Yeni şeyler öğrendiğimiz aktivite
2. Bir kuruluşun çalışma yöntemini belirleyen kuralların tümü.
3. Son fizik bükücü.
7. Son dönemlerde dünyada en çok fotoğrafı çekilen nesne.
9. Modern kelepçe.
10. Okulun hiç mezun olmayan öğrencisi.
12. Google teyze.
13. Asla ezber olmayan ders.
17. İmparator'un spesiyali.
20. Sarhoş bellek, RAM.
24. Kurtuluşa ermiş insan.

Cevaplar:
1- Ders
2- Yönetmelik
3- İmparator
4- Çömler
5- Kantin
6- Sülfat
7- Ayna
8- Çarşı Defteri
9- Telefon
10- Emre Gezer
11- Kulaklık
12- Tiriş
13- Biyoloji
14- Lise
15- Dilekçe
16- Diploma
17- Mantar
18- Beyin
19- Disiplin
20- Cache
21- İnisiyatif
22- Alarm
23- Günebakan
24- Evci
25- Tiren

HANGI AFL HOCASISIN?

1-Koridorda bir arkadaşınla karşılaştın, ne dersin?

A) Etkinliğe katmak ister misin?
B) Selam gençlik.
C) Atlet giymemişsin yine!
D) Kaçıncı sınıfsın sen?
E) Bir şey demem, çelme takarım.
F) Ne demek istediğimi anlatabiliyor muyum?

2-Seni en çok sinirlendiren şey nedir?

A) Sakız
B) Cehalet
C) Çifte standart
D) Gerekli gereksiz her şey.
E) Çözüm kümesi
F) Biyoloji ezberdir diyen herkes.

3-Pazar gecesi ne yaparsın?

A) Çeşitli çılgınlıklar yaparım.
B) Belgesel izlerim.
C) Ailemle vakit geçiririm.
D) Sis bombası patlatırım.
E) Arabamı yıkarım.
F) Mikroskopla TV izlerim.

4-Hayat bir şarkı olsa, hangi şarkı olurdu?

A) Ünzile – Şebnem Ferah
B) We Are The Champions – Queen
C) Melek – Candan Erçetin
D) Bomba bomba İsmail YK
E) Havuz Problemi – Nil Karaibrahimgil
F) Acayip Hayvanlara Benziyirsen.

5-Yılın en sevdiğin günü hangisi?

A) Bana her gün bayram.
B) Ekinoks Tarihleri
C) Anneler Günü
D) Emekli olduğum gün.
E) π Günü
F) Okul kursunun bittiği gün...

Eyüp ARSALN soruyor:

Kendisinden hariç olan bütün çarpanları toplandığında, kendisini veren sayı mükemmel sayı olarak kabul ediliyor. Günümüze kadar verilen cevapların hiçbirinde bir tek sayı, mükemmel sayı olarak ispatlanamamış. Bana mükemmel bir tek sayı söyleyebilir misin?

6-Bir sorunla karşılaşsan ne yaparsın?

A) Beyin fırtınası yaparım.
B) Analitik düşünürüm.
C) Kitabın tersiyle vururum.
D) Küvette eritirim.
E) GeoGebra kullanırım.
F) Palme kalkanını açarım.

7-Okulun en sevdiğin bölümü hangisi?

A) Konferans Salonu
B) Z – Kütüphane
C) Kız Yurdu Dinlenme Salonu
D) Öğrencilerin olmadığı her yer.
E) Koridor
F) Kantinin önü

8-En sevdiğin kelime / kelimeler hangisi?

A) Bunu yarışmaya gönderelim!
B) Esasında...
C) Sende bir haller var?
D) Bugün sınav mı vardı?
E) Yazdır bana!
F) Rubilozbirbeşbifosfatkarboksilazoksijenaz

9-En sevdiğin yemek hangisi?

A) İyi pişmiş rosto
B) Tel şekilli makarna
C) Çörek otlu pirinç pilavı
D) Limon suyu
E) Patlıcanlı herhangi bir yemek
F) GDO'lu mısır

10-Birini cezalandırmak isteseniz ne yapardınız?

A) Saçına sakız yapıştırırım.
B) Öğüt veririm.
C) Kitapla vururum.
D) Yanıma çağırır kibarca dışarı çıkmasını söylerim.
E) Sınıftan atarım.
F) Üzerine transgenik bakteri salarım.

A şıkkı çoğunluktaysa;
Emine Altınsoy!
Ruhunuzun çılgınlığı dışınıza da yansımış. Hiperaktife yakın bir karakteriniz var denilebilir. Olaylar karşısında zaman zaman tutarsız tavırlarınız da olsa hayat size çoğu zaman güzel. İçinizdeki çocuğu hiç kaybetmeyeceğinizden emin olabilirsiniz.

B şıkkı çoğunluktaysa;
Senin ruh ikizin okulun bilge kadını Tiriç!
Bu kadar çok şeyi nasıl biliyorsun? Uyurken bile düşünüyor olmalısın. Tamam her şeyi biliyorsun peki ya nasıl bu kadar genç kalabilirsin? Okumayı, izlemeyi, eleştirmeyi bu kadar çok seviyorsan şimdiden geleceğin çok parlak diyebiliriz.

C şıkkı çoğunluktaysa;
Okulun en şık öğretmeni Gül Arpa'yla ruh ikizisin!
Kalbin bir ane kadar şefkatli olmalı. Renklerin uyumu, kıyafetlerin, saçın, makyajın... Sen tam bir moda ikonusun. Tarihte Sultan olmalıymışsın. Bir de Selvi boyluysan, senden daha güzeli var mı dünyada?

D şıkkı çoğunluktaysa;
Senin ruh ikizin okulumuzun kimya öğretmeni Süleyman Hoca! Sen risk almayı ve deneyler yapmayı seven birisin ve bu yüzden bazen başın derde giriyor olabilir ama bilim aşkın yüzünden bunları göze alıyorsun. Birazcık unutkan olabilirsin ama insanlar seni bu halinle de seviyor emin olabilirsin. Ayrıca resim çizmekte de senden iyisi yok diyebiliriz.

E şıkkı çoğunluktaysa;
Yüzünde gülümsemeyi eksik etmeyen Eyüp Arslan senin ruh ikizin! Çözdüğün matematik problemleriyle ünlendin. Her gördüğün kişiye çelme takıyorsan ömrün çok da uzun olmayabilir. İnsanları kısa zaman içinde hem kendine gıcık etmeyi hem de kendini çok sevdirmeyi başarabiliyorsun. Hayat, yüzündeki gülümsemeyi çözüm kümesi yazanlara karşı bile eksik etmesin.

F şıkkı çoğunluktaysa;
Biyolojiye ezber demeyenlerdensin. O zaman okulun gözde sayısalcılarından biri olduğun gerçeğini kimse değiştiremez. Derdini çok net bir şekilde anlatıyorsun, bu konuyla ilgili şüpheleri beyninden silme vakti geldi. Kimin bir derdi olsa gözünden anlayacak kadar deneyimlisin de. Herkesin senin gibi bir dosta ihtiyacı olacak. Gelecekte çok iyi bir sınav öğrencisi babası olacağın şimdiden belli. Ultra disiplinize hayatında onlarca başarı seni bekliyor bunu sakın unutma! Anlatabildim galiba...

NEW

Oğluna sinirlenen Serkan Tiren rubik küpü öğrenip oğluna hava atmayı bu yılın yegane hedefi yaptı. Tüm teneffüsler, öğle araları hatta derslerde de rubik küpü çözmeye çalıştı, elinden düşürmedi. Öğrencisi Erenalp'in uzun uğraşları sonucu küp çözmenin her adımını iki haftada başarıyla tamamladı. İki ay sonunda artık o da rubik küpü çözebiliyordu. Oğluna havasını da atmayı başararak Serkan Tiren bu yılın hedefini gerçekleştirdi.

Artık öğle araları okulda olan masum Aydın Fen Lisesi öğrencileri kendilerini langırta verdi. Daha önce bir kere bile futbol izlemeyenler mi gerçek topa eli değmemişler mi hepsi kantinde langırt turnuvalarında kıyasıya bir mücadele sürdürmekle meşgul.

Okulumuz topluluklarından Genç Liderler Topluluğunun bir toplantısı etüdün bitmesinden iki dakika sonra bitmesi sonucu belletmenler öğrencileri okula kilitledi. Belletmenlerin bunu fark etmeleri biraz zor oldu ama sonunda masum öğrenciler temiz havaya kavuştu.

Ayşegül Metin her yıl olduğu gibi bu yıl da üçüncü katı havaya uçurmaya çalıştı. Suyun içine sodyum parçasını atıp hızla laboratuvardan kaçan öğrenciler ve Ayşegül Metin zevkle patlamayı izlediler.

الفيزياء هي الحياة نفسها(sağdan okunur.)

İnsanoğlunun en çok merak ettiği şeyleri açıklamasında daima yanında olan fizik bilimi okulumuz öğretmenleri tarafından da büyük bir heyecanla öğrencilere aktarılıyor. Bazen öylesine bir heyecana kapılıyor ki öğretmenlerimiz birden fazla dilde anlatma isteği duyuyorlar. İşte böyle heyecan gösterileriyle sıkça karşılaşabileceğiniz bir okul olan Aydın Fen Lisesinden bir anı sizler için ölümsüzleştirdik.

Okulumuzun en sadık mı demem gerek yoksa en ilginci mi demem gerektiğini bilemediğim mezunumuz Emre Gezer bu yıl da okulumuzun daimi ziyaretçisi. Bu yıl da özel günleri unutmayarak okulumuzdaydı ve Aydın Fen Lisesi ailesini yalnız bırakmadı.

A.Ş(18) günlük 15 saat çalışmanın yanı sıra hayatına arada renk de katıyor. Genelde dimdik bir duruşla dersi dinleyen A.Ş bu kez dersi bir başka arkadaşının yardımıyla yan duruş pozisyonuyla dersi dinliyor. Kendisine üniversite sınavında başarılar diliyor, daha renkli fotoğraflarını bekliyoruz.

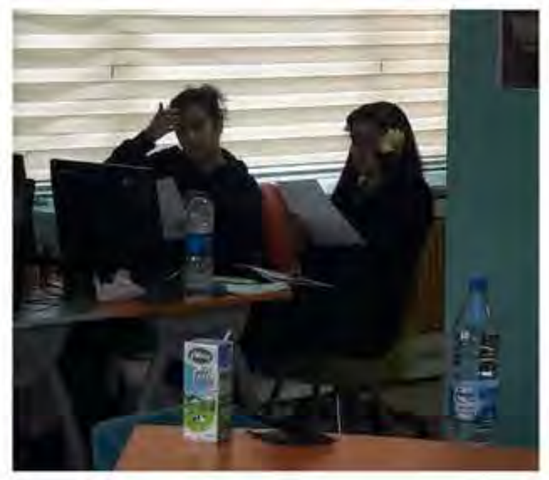

Fikret abinin yeni yardımcısı CAHİT!!!

Sınıf perdesini takan koca yürekli Cahit'e 12/B sınıfı öğrencileri buradan teşekkürlerini sunuyorlar. Diğer sınıflarda yaşanan teknik sıkıntılara da yardımcı olup olmadığı ise hala merak ediliyor.

Okulumuz paparazzi ekibi alan taramasından eli boş döndü!

Ünlü şahısların peşine düşen illet magazin muhabirlerine benzemez bizim okulun muhabirleri. İnsanların değil tarihi eserlerin peşine düşen ekibimiz bu seferde Aydın'ın sembolü olan Tralleis Anıtı'nın peşine düştüler. Düştüler düşmesine ama ön araştırma yapmadıkları için restorasyon olduğunu bilmiyorlardı. Sabahın 7'sinde elleri boş dönmektense bana sorsalardı keşke.

Aydın Fen Lisesi'nde okuyup sodyum patlatmamak olmazdı...

BREAKING NEWS

Boş buldukları her anı uyuyarak geçiren 12.sınıfların birbirinden eğlenceli uyku anları sizlerle...

ÜZERİNE GÜNLERCE TARTIŞMALAR YAPILAN 2020 MEZUNİYETİ OLACAK MI?

Covid-19 virüsünün etkilerinin ülkemizde görülmeye başlamasıyla okulların tatil edildiğini hepimiz biliyoruz. Peki mezuniyeti olan bu gençler ne yapacak? Liseden mezun olabilecekler mi?
Gün geçtikçe mezun olamayacakları konusunda uzlaşan 12.sınıf kızlarımız aldıkları balo kıyafetlerini iade etmek için gittikleri mağazalardan apar topar atıldılar. Peki neden mi? Ders çalışmaktan haberleri izlemeyen kızlarımızın sokağa çıkma yasağından bile habersizlerdi. Bu zorlu süreçte sevgili mağaza sahiplerinin durumu anlayışla karşılayacaklarına eminiz. Anlayışları için şimdiden teşekkür ederiz.

(yazarın notu: iyi ki almamışım.)
Erkeklerde durum farklı mı peki? Elbette değil. Onlarda takımlarını alabilmek için apar topar yurda geldiler. O kadar yolu gelip neyle karşılaştılar sizce? Gardiyanlar(infaz koruma memuru). Yurdumuz karantina yurdu olmuş meğer. Takımlarını almak için gerekli tedbirleri(maske, eldiven, dezenfektan) alarak yurda giren erkekler arkalarına bile bakmadan memleketlerine geri döndüler. E ne diyelim onlara geçmiş olsun buradan.

Sevgili AFL sakinleri, burada size efsane olmaya aday bir söylentiden bahsedeceğim.

Okula ilk geldiğinizde bahçemizdeki Bilgi Çeşmesi dikkatinizi çekmiştir. Bilgi Çeşmesi spor salonundan çıktığımızda derdimize deva olmuş bazen su savaşlarımıza alet olmuş bazen ise teneffüs arası su bankamız olmuştur. İsminin neden "Bilgi Çeşmesi" olduğu dikkatimi çekmişti ve okulumuz tarihi hakkında herkesten fazla bilgi sahibi olan hocalarımıza bu konudan bahsettim. Bana ilk başta isminin farklı olduğunu fakat zamanla öğrencilerin deyişiyle "Bilgi Çeşmesi" haline geldiğini söylediler. Nedeninin ise 12. Sınıfların sınavdan önceki gün bu sudan bir yudum içtiklerinde ilk 100'e girebildikleri gözlenmiş. Bu da o zamanın öğrencileri arasında çok popülerleşmiş. Günümüzde bilinmemesinin sebebi ise dönemler arası iletişimsizlikmiş. Bunu duyunca direk olarak "Bilgi Çeşmesi" hakkında bir yazı yazmaya karar verdim. Doğruluğunu tam olarak bilmemekle beraber denemekten zarar gelmeyeceğini düşünüyorum. Ama sakın bu yazıyı duyduktan sonra suyun ölçüsünü kaçırmayın. Malum, ters tepebilir :)

Aslı ÇAYLAK

Lise hayatlarını neredeyse üç buçuk yılda tamamlayan 12.sınıflarımız için bu yıl oldukça stresliydiler. Okula ara verilmesinin ardından sınav konularında yapılan değişiklikle de stresleri daha da arttı. Okullarından, yurtlarından en önemlisi de 4 senelerini geçirdikleri arkadaşlarından hiç beklemedikleri bir anda ayrıldılar.
Gelin geçirdikleri bu zorlu sürece onların tarafından bakalım...

ФИЖСЛФ
@cavenaghibonks

covid19 gunlukleri gün 36
köyden dedemin av tüfeğini getirdim ve evin balkonuna pusu kurdum. sokaktan geçen insanlar arasında öksüren aksıran tıksıran varsa çat indiriyorum

şevval
@kotudavulcu

Bir de halktan birileri çıkmış ben görmüyorum virüsü, virüs yok diyor. Doğal seçilim yapalım ya. Gitsin bunlar.

Serkay Beyran
@BeyranSerkay

en alaksız kelimelerden seçilmiş gerçek bir cümle
Afl yurduna gardiyanlar yerleşecek

Büş
@busrahia

Tüm parabol, polinom sorularını türevle çözcem bana ne

Serkay Beyran
@BeyranSerkay

7 AYLIK türev integral organik fasiküllerimi bağışlıyorum
biz bize yeterik

sena
@pndcrny

Lise hayatım hiç farkında olmadan bittiyse endişesi...

Aysevval26
@aysevvaldemir

Tatil uzayacaksa söyleyin boşu boşuna kalmadığım evin kirasını ödemeyeyim

elif nida kaya
@elifnidakaya1

Beni salın direk mezuna kalayım. Bu strese daha fazla katlanamayacağım.
#yks2020

Osman Gürhan
@OsmanGurhan

lan oğlm noluyovirüs falan

Gizem
@zeynep_gizem18

gençliğim..

Ziya Selçuk @ziyaselcuk · 27.03.2020
YKS'ye hazırlanan öğrencilerimiz de rahat olsunlar.

YÖK ve ÖSYM Başkanlığımız ile koordineli bir şekilde tüm önlemleri alıyoruz....

elif nida kaya
@elifnidakaya1

Aylarımı verdiğim limit, türev, integral,tüm organik, bitki, solunum... Son aylarım çöp :/ #yks2020

Serkay Beyran
@BeyranSerkay

Arkadaşlar biz seneye mi girsek?
bu sene 11'lerin girmesini istiyorlar sanırım

Aysevval26
@aysevvaldemir

Türevsiz integralsiz mühendis olamam en iyisi okumayayım

dk
@damlaskoldas

YÖK Başkanı Saraç yks için sıra önerisi değerlendirilmeli

Büş
@busrahia

Büş
@busrahia

Wuhanda yarasa yiyen adam nereden bilebilirdi ki konunun limit türev integrale gelebileceğini

Muharrem
@muharrem_erc

Eurovision iptal edilmiş.. Koca yıl boyunca beklediğim tek etkinliği de iptal ettirdin ya corona allah cezanı versin

Revna
@revnaltinozz

Keşke sadece tyt mağduru olarak kalsaydık
#KonularıKaldırmaSınavıErtele

Revna @revnaltinozz · 15.06.2019
E bir sonraki tyt mağdurlarına başarılar o zaman.. aa o bizmişiz

Serkay Beyran
@BeyranSerkay

MEB yks konularını açıklamıştır
Özet* #ösym

çıkacak konular: çalışmadıklarınız
çıkmayacak konular: çalıştıklarınız

elif nida kaya
@elifnidakaya1

Hem sınav erteleniyor hem aylardır çalıştığım konular çıkarılıyor.
Düşündükçe daha çok sinir oluyorum.

#evdekal

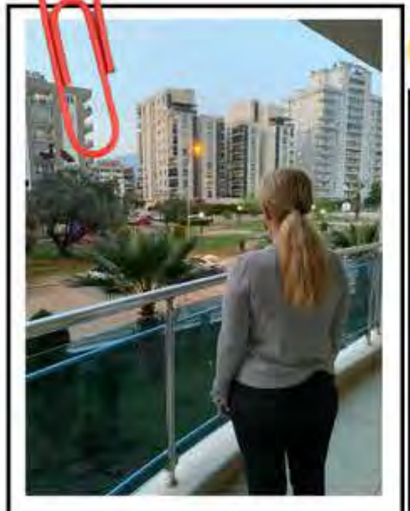

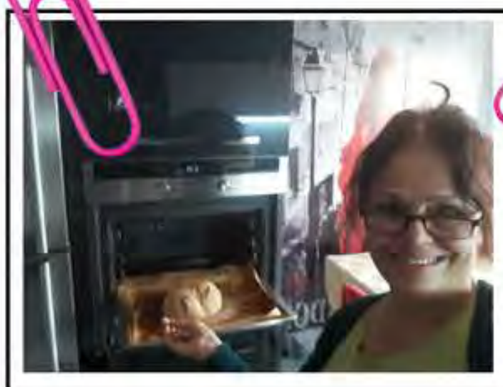

#hayatevesığar

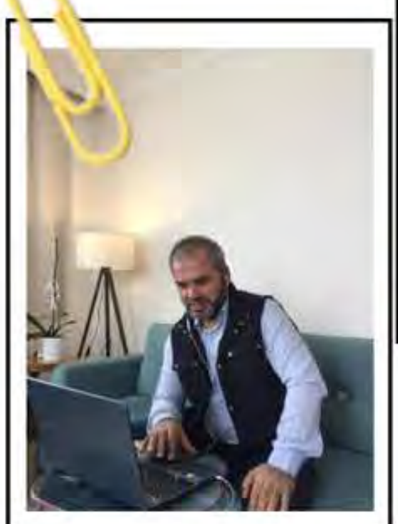

#evdekalsporlakal

#evdecal

Bu zor günlerde Aydın Fen Lisesi öğretmeni, öğrencisi, idaresi ve personeli tarafından bizler için hazırlanmış olan videoya buradan ulaşabilirsiniz:

Mezun olamayan 12. sınıf öğrencileri buraya tıklayarak mezun olabilirsiniz. (Evet buraya, yazının üstüne.)

VEDA

Bir akşam üstü;öylesine ani, öylesine belirsiz
Kaybolur zaman, gücenir takvim, solar yapraklar
Hacet yok ne bir kelam ne bir gözyaşına
Kimse bilmez güneşin getirdiğini heybesinde
Gün doğumları puslu, rotasız bir vapur sabahlar,
Kimse bilmez, lal olur dağ, taş, toprak
Bir karınca fısıldar kimsesiz bir elveda
Keşkeler yer bulur telvelerde
O akşam sohbetleri eskilerde kalır
Gün katar kepçesine tüm saklanan sırları
İsimler sıralarda kalır, o eski sıralarda
Bir çiçek öksüz, rüzgara selam verir
Artık yok sabahların o çürük kokusu
Yok soğuklarda yürüdüğümüz yollar
Geride kaldı o "Günaydın!"lar
Yanan ışıklar, sönen uykular
Geride kaldı tüm o haftaları baharın
Kokulu çaylar bile geride kaldı artık
Baktığımız parmaklıklar ardında
Kilimsiz odalardan yükselir bir aidiyet duygusu
O küçük arazi rekabet kokar, ter kokar
Rüyaları böler tezahürat sesleri
Nerede o günler, hani, neredesiniz?
Daha geri tepecektik ya bu ayrılığı
Şu kapıdan son bir kez gururla çıkacaktık
Elimizde birer kağıt rulosu, bir de balon kim bilir
Şen çocuklarmışçasına kahkahalar atacaktık
Maniler düzecektik daha bu destana
Nice şarkılar söylecektik
Hani neredesiniz kucak dolusu umutlarım?
Yine beklesek o çekilmez sıralarda ya
Burun kıvırsak cümle yemeğe, keşke
İşte öyle sıradan bir veda bizimkisi...
Bir akşam üstü ani ve belirsiz
Anlamsız ve birdenbire
Kimse bilmez güneşin getirdiğini
Yarınlardan, bugünlerin toy çocuklarına
Takvimler dolusu selam olsun!

İrem ALTIN

AYDIN FEN LİSESİ
1997